

OBSAH

Úvodní slovo prezidenta NKÚ	5
I. Postavení a působnost NKÚ	6
1. Základní informace o postavení a působnosti NKÚ.....	6
2. Kolegium NKÚ.....	7
3. Vedení NKÚ.....	9
II. Zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2013	10
1. Plán kontrolní činnosti NKÚ na rok 2013.....	10
2. Výsledky kontrolní činnosti v roce 2013.....	11
2.1 Příjmy státu a ostatní finanční operace v této oblasti.....	13
2.2 Dotační politika státu.....	16
2.3 Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu a s ostatními finančními prostředky.....	19
2.4 Významné investiční programy a akce.....	27
2.5 Finanční prostředky ze zahraničí.....	32
2.6 Kontrola závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu a dalších údajů pro monitorování a řízení veřejných financí.....	36
2.7 Stanoviska k návrhu státního závěrečného účtu a ke zprávě o průběžném plnění státního rozpočtu.....	39
2.8 Projednávání kontrolních závěrů v Parlamentu ČR a vládě ČR a dopady kontrolní činnosti NKÚ.....	40
2.9 Součinnost s orgány činnými v trestním řízení.....	43
III. Finanční zhodnocení kontrolní činnosti	45
1. Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí.....	45
2. Plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.....	45
IV. Zhodnocení ostatní činnosti	46
1. Další činnosti NKÚ související s kontrolní činností.....	46
2. Mezinárodní spolupráce.....	46
3. Činnosti NKÚ ve vztahu k veřejnosti.....	50
3.1 Publikační činnost.....	50
3.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.....	50
3.3 Podání občanů.....	51
4. Hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2013.....	52
4.1 Plnění závazných ukazatelů kapitoly NKÚ.....	52
4.2 Nároky z nespotřebovaných výdajů.....	53
4.3 Výdaje na financování programů reprodukce majetku.....	53
4.4 Informace o vnějších kontrolách NKÚ.....	53
4.5 Povinný audit.....	53
5. Interní audit.....	54
6. Řešení sídla NKÚ.....	54
7. Personální zajištění činnosti NKÚ.....	55
8. Organizační schéma NKÚ.....	57
Závěr	58

Přílohy:

Příloha č. 1: Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2013.....	61
Příloha č. 2: Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2013.....	65
Příloha č. 3: Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2013 projednán kontrolním výborem PS PČR	69
Příloha č. 4: Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2013 projednán vládou ČR.....	70
Příloha č. 5: Seznam použitých zkratk	73

K tištěné verzi této výroční zprávy je přiloženo CD s výroční zprávou NKÚ za rok 2013 a s částkami 1/2013 až 4/2013 Věstníku NKÚ.

Úvodní slovo prezidenta NKÚ

Vážení čtenáři,

výroční zpráva je odrazem uplynulého roku ve slovech, číslech, grafech a obrázcích. Snažili jsme se, aby to byla zpráva nejen vypovídající, ale především užitečná, a tak jsme věnovali velkou část kontrolním zjištěním, jejich interpretaci a možnostem zlepšování nedobrého stavu.

Naším cílem je, aby se v plánu kontrolní činnosti na daný rok odrážely ty nejvýznamnější problémy s nejméně vážnými dopady do hospodaření státu. Proto také NKÚ věnuje mimořádnou pozornost detekci a analýze rizik. Klíčovými parametry pro každou kontrolu jsou objektivita, nestrannost a nezávislost. Samozřejmostí pak je, že kontrolní činnost provádíme v souladu s mezinárodními doporučeními a standardy.

Výsledkem kontrolní práce však nemůže být jen konstatování zjištěného stavu. Nejvyšší kontrolní úřad pozorně sleduje, zda a jakým způsobem vláda i kontrolované osoby přistupují k výsledkům kontrolních akcí a zda přijímají a naplňují opatření k nápravě zjištěných nedostatků. V uplynulém roce se spolupráce s kabinetem výrazně zlepšila. Jednoznačně to dokazuje novela jednacního řádu vlády, na základě které od začátku roku 2014 dochází k zásadní změně. Vláda má nově povinnost pozvat prezidenta NKÚ na projednávání kontrolních závěrů a NKÚ má zároveň i právo vyjádřit se k přijímaným opatřením.

Jako ti, kteří kontrolují hospodaření ostatních, se snažíme jít příkladem a snižovat naše výdaje. Z rozpočtu plánovaného na rok 2013 jsme ušetřili více než 43 milionů korun. Podařilo se to především díky nové nájemní smlouvě v současné sídle NKÚ, na základě které náklady na nájem klesly o více než polovinu na 16,7 milionu korun za rok. Šetřit se nám ale daří i v oblasti běžných výdajů, jako jsou například nákupy telekomunikačních služeb nebo pohonných hmot. Nižší je ve srovnání s rokem 2013 i rozpočet NKÚ na rok 2014.

NKÚ se významně angažuje i na poli mezinárodní spolupráce mezi nejvyššími kontrolními institucemi zemí celého světa. Delegace NKÚ se zúčastnila XXI. kongresu Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí /INTOSAI/ v Číně. Na něm byla mimo jiné schválena tzv. *Pekingská deklarace* a nové mezinárodní standardy. V roce 2013 NKÚ naopak navštívila řada mezinárodních delegací – například ze Slovenska, Polska, Německa či Švýcarska.

Rok 2013 byl významný i proto, že jsme si připomněli 20. výročí vzniku Nejvyššího kontrolního úřadu. Příležitostí k bilancování, vzpomínání i plánům do budoucna bylo setkání na odborném semináři v Senátu Parlamentu. V takových chvílích si každý z nás uvědomí odpovědnost za práci, kterou děláme. Je mi ctí, že mám možnost se na ní podílet. A bylo mi potěšením využít této výjimečné příležitosti k tomu, abych poděkoval minulým i současným spolupracovníkům za jejich skvělou práci.

**Miloslav Kala,
prezident NKÚ**

I. Postavení a působnost NKÚ

1. Základní informace o postavení a působnosti NKÚ

Existence Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) vychází přímo z Ústavy České republiky, která zaručuje jeho nezávislost na moci zákonodárné, výkonné i soudní. NKÚ tím představuje jeden z nezastupitelných prvků parlamentní demokracie.

Podrobnější úprava postavení, působnosti, organizační struktury a činnosti NKÚ je obsažena v zákoně č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Podle tohoto zákona NKÚ prověřuje zejména hospodaření se státním majetkem a s finančními prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob, plnění příjmových a výdajových položek státního rozpočtu a také hospodaření s prostředky poskytnutými České republice ze zahraničí.

Zákonnými orgány NKÚ jsou prezident a viceprezident, Kolegium, senáty a Kárná komora. V zájmu zajištění objektivit při posuzování kontrolovaných skutečností a v zásadních otázkách týkajících se kontrolní působnosti NKÚ rozhodují jeho kolektivní orgány – Kolegium a senáty NKÚ.

Nezávislost NKÚ zaručuje, že při plánování, přípravě a provádění kontrolní činnosti není ovlivňován mocí zákonodárnou, výkonnou ani soudní. Kromě nezávislosti institucionální má NKÚ i přiměřenou finanční nezávislost. Určujícím orgánem v této oblasti je Poslanecká sněmovna, která schvaluje státní rozpočet, jehož součástí je i rozpočtová kapitola *Nejvyšší kontrolní úřad*.

Kontrolní činnost provádí NKÚ na základě svého plánu kontrolní činnosti. Plán kontrolní činnosti po schválení Kolegiem NKÚ předkládá prezident NKÚ k informaci Parlamentu ČR a vládě ČR a zveřejňuje jej ve *Věstníku NKÚ*. Výsledkem kontrolní činnosti jsou kontrolní závěry, které shrnují a vyhodnocují skutečnosti zjištěné při kontrole. Kontrolní závěry jsou schvalovány Kolegiem nebo příslušnými senáty NKÚ.

V rámci vymezené působnosti provádí NKÚ kontrolu v souladu se svými kontrolními standardy, které vycházejí z mezinárodních standardů nejvyšších kontrolních institucí (ISSAI). NKÚ provádí kontrolu souladu s právními předpisy, která zahrnuje kontrolu legality a kontrolu typu finanční audit, a dále audit výkonnosti.

Kontrolou legality NKÚ prověřuje, zda jsou kontrolované činnosti v souladu s právními předpisy, a přezkoumává věcnou a formální správnost kontrolovaných činností v rozsahu potřebném pro dosažení cílů kontroly.

Při kontrole typu audit výkonnosti NKÚ posuzuje účelnost, hospodárnost a efektivnost, s nimiž kontrolované osoby nakládají s prostředky státního rozpočtu a s majetkem státu nebo jinými finančními prostředky, které NKÚ kontroluje v souladu se svou působností.

Kontrolou typu finanční audit NKÚ prověřuje, zda účetní závěrky kontrolovaných osob podávají věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v souladu s právními předpisy. Tento typ kontrol je nástrojem pro ověřování informací uvedených v závěrečných účtech kapitol státního rozpočtu, které NKÚ využívá při formulování stanoviska ke státnímu závěrečnému účtu.

2. Kolegium NKÚ

V roce 2013 byli Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR navrženi a poté prezidentem republiky jmenováni do funkcí prezident NKÚ Miloslav Kala a viceprezidentka NKÚ Zdeňka Horníková.

Kolegium NKÚ tvoří prezident, viceprezident a členové NKÚ. Kolegium NKÚ schvaluje plán kontrolní činnosti, návrh rozpočtu NKÚ předkládaný Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, závěrečný účet rozpočtové kapitoly NKÚ a účetní závěrku NKÚ sestavenou k rozvahovému dni. Kolegium NKÚ dále schvaluje výroční zprávu, jednací řády Kolegia a senátů NKÚ, kárný řád a kontrolní závěry. Rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o námitkách proti kontrolnímu protokolu a o námitkách podjatosti.

Členové Kolegia NKÚ (zleva): JUDr. Ing. Jiří Kalivoda, Ing. Jan Vedral, Ing. Daniel Reisingel, MPA, Ing. Rudolf Kufa, JUDr. Eliška Kadaňová, Mgr. Zdeňka Horníková, Ing. Zdeněk Brandt, MVDr. Rudolf Němeček, Ing. Miloslav Kala, RNDr. Petr Neuvirt, Mgr. Zdeňka Profeldová, Ing. Pavel Hrnčíř, Ing. Jaromíra Steidlová, Ing. Jiří Adámek, Ing. Karel Sehoř, Ing. Antonín Macháček

Členové NKÚ vykonávají kontrolní činnost a vypracovávají kontrolní závěry. Řídí průběh kontrolní akce od pověření výkonem kontroly až po schválení kontrolního závěru. V následujícím přehledu jsou modře vyznačeny ukončené kontrolní akce /KA/, jejichž kontrolní závěr /KZ/ byl publikován v roce 2013, zeleně jsou vypsány neukončené akce.¹

¹ V textu výroční zprávy jsou jednotlivé kontrolní akce označeny číslem, pod kterým jsou uvedeny v plánu kontrolní činnosti na příslušný rok. Texty kontrolních závěrů publikovaných v roce 2013 lze nalézt v jednotlivých částkách *Věstníku NKÚ* nebo v elektronické verzi výroční zprávy po kliknutí na modře zvýrazněné číslo dané kontrolní akce. V tištěné verzi výroční zprávy lze částky 1/2013 až 4/2013 *Věstníku NKÚ* nalézt na přiloženém CD.

Tabulka č. 1: Přehled kontrolních akcí prováděných v roce 2013

Jméno člena NKÚ	Členem od	Počet KA, které člen řídil do konce roku 2013	Přehled KA, které člen řídil v roce 2013	
			Ukončené	Neukončené
Ing. Jiří Adámek	25. 4. 2001	33	12/18 12/27 12/31	13/27 13/33
Ing. Zdeněk Brandt	3. 5. 2002	32	12/36	13/17 13/36 13/40
Ing. Pavel Hrnčíř	11. 12. 2009	9	12/03 12/19 13/01	13/32
JUDr. Eliška Kadaňová	4. 6. 1998	37	12/17 12/23 12/29 13/10*	13/22
JUDr. Ing. Jiří Kalivoda	17. 9. 1993	56	12/21 12/26 13/03	13/16 13/25
Ing. Rudolf Kufa	15. 9. 2009	7	12/24 13/04 13/12	13/26
Ing. Antonín Macháček	9. 12. 2005	21	12/13 12/16 13/06	13/20 13/31
RNDr. Petr Neuvirt	21. 12. 2010	10	12/25 13/08	13/21 13/30 13/37
MVDr. Rudolf Němeček	17. 9. 1993	48	12/12 12/20 12/33 13/05	13/13
Mgr. Zdeňka Profeldová	18. 4. 2002	37	12/22 12/35 13/15 13/02*	13/23 13/35
Ing. Daniel Reisiegel, MPA	30. 4. 2010	11	12/09 12/14 12/28	13/18 13/19 13/39
Ing. Karel Sehoř	15. 9. 2009	9	12/08 12/11 13/09 13/14*	13/24
Ing. Jaromíra Steidlová	16. 11. 2006	16	12/15 12/30 13/11	13/38
Ing. Jan Vedral	25. 4. 2001	38	12/32	13/07 13/28 13/29 13/34

* Kontrolní závěr bude publikován v částce 1/2014 Věstníku NKÚ.

3. Vedení NKÚ

Vedení NKÚ tvoří zaměstnanci přímo podřízení prezidentovi – jedná se o vrchního ředitele kontrolní sekce, vrchního ředitele správní sekce, ředitele kanceláře prezidenta, tajemníka Kolegia, ředitele odboru bezpečnostního a ředitele odboru interního auditu.

*Zleva: Ing. Zuzana Čandová, ředitelka kanceláře prezidenta;
Mgr. Zdeňka Horníková, viceprezidentka NKÚ; Mgr. Jana Ermlová, ředitelka bezpečnostního odboru;
Ing. Miloslav Kala, prezident NKÚ; Ing. Stanislav Koucký, vrchní ředitel kontrolní sekce;
PhDr. Radek Haubert, vrchní ředitel správní sekce; JUDr. Alena Fidlerová, tajemník Kolegia NKÚ*

II. Zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2013

1. Plán kontrolní činnosti NKÚ na rok 2013

Plán kontrolní činnosti jako základní dokument pro naplňování kontrolní působnosti NKÚ určuje věcné a časové vymezení kontrolních akcí začínajících v příslušném rozpočtovém roce. Sestavení plánu kontrolní činnosti na rok 2013 věnoval NKÚ mimořádnou pozornost. Snahou NKÚ bylo zacílit kontroly na nejrizikovější oblasti a nejslabší místa v hospodaření státu, aby mohl podávat parlamentu, vládě a celé veřejnosti aktuální a spolehlivé informace o tom, jak vláda spravuje svěřené prostředky.

Plán kontrolní činnosti byl sestaven v souladu s působností, kterou NKÚ vykonává podle ustanovení § 3 a § 4 zákona č. 166/1993 Sb. V rámci zákonem dané působnosti byl zaměřen na prioritní oblasti, které byly v souladu se strategickými cíli kontrolní činnosti NKÚ a na základě identifikovaných rizik shledány jako aktuální, společensky i finančně významné. Kontrolní akce zařazené v plánu kontrolní činnosti na rok 2013 vycházely v převážné míře z podnětů vzniklých z vlastní monitorovací a analytické činnosti NKÚ.

Plán kontrolní činnosti na rok 2013 přijalo Kolegium NKÚ na svém zasedání ve dnech 15. a 16. října 2012. Celkem bylo schváleno 39 kontrolních akcí. V průběhu roku 2013 byl plán kontrolní činnosti doplněn o jednu kontrolní akci na celkový počet 40 akcí.

Při sestavování plánu kontrolní činnosti na rok 2013 vycházel NKÚ zejména z těchto priorit:

- **Výběr příjmů státního rozpočtu /SR/ a správa pohledávek státu**

Jedním z cílů kontroly byla orientace na oblast efektivity výběru příjmů SR a správy pohledávek státu. Kontrolní akce byly zaměřeny např. na oblast vymáhání a odpisu daňových nedoplatků a na oblast správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. Zcela novou oblastí v plánu, která doposud nebyla kontrolována, byla oblast správy příjmů z loterií a jiných podobných her.

- **Hospodaření vybraných organizací s majetkem a peněžními prostředky státu**

V rámci kontroly hospodaření vybraných organizací bylo záměrem více se zaměřit na některé náklady s ohledem na účelnost, hospodárnost a efektivnost. Do plánu byly zařazené např. kontrolní akce u státního podniku Řízení letového provozu, Ministerstva dopravy /MD/ a dalších vybraných organizačních složek státu. Jedna kontrolní akce byla zařazena za účelem prověření dosažené hodnoty za peníze při nákupu služeb v oblasti informování a komunikace s veřejností.

- **Vynakládání finančních prostředků na informační a komunikační technologie /ICT/**

Finanční prostředky v oblasti ICT se staly předmětem kontrol již v předchozích plánech kontrolní činnosti, a to jak z důvodu výrazného nárůstu objemu prostředků vynaložených na tyto technologie, tak i s ohledem na rizikové aspekty spojené s účelností a hospodárností jejich pořízení. Plán roku 2013 zahrnul např. kontrolu systému základních registrů a systému elektronického zadávání veřejných zakázek.

- **Čerpání finančních prostředků z fondů EU**

Rovněž oblast čerpání prostředků EU byla opakovaně vyhodnocena jako riziková, jak vyplynulo i z některých doposud provedených kontrol programů a projektů spolufinancovaných z prostředků EU. Do plánu 2013 byly mj. zařazené kontroly operačních programů *Podnikání a inovace*, *Životní prostředí*, *Rybářství a Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko*. Dále byla také zařazena kontrolní akce zaměřená na ostatní zahraniční finanční nástroje, kterou byla kontrola *Programu švýcarsko-české spolupráce* zaměřeného na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie.

- **Vybrané významné investiční programy státu a dotační tituly**

V oblasti financování významných investičních programů bylo cílem prověření systémové podpory státu v oblasti investic do vědy a výzkumu v resortu školství, podpory regionálního zdravotnictví, cestovního ruchu, nemovité infrastruktury Ministerstva obrany /MO/ a dopravních staveb. V rámci dotační politiky byly zařazeny kontrolní akce zaměřené na výdaje státu na podporu zemědělského výzkumu a vývoje, na podporu resortních sportovních center a dále na sociální služby.

- **Zadávání veřejných zakázek**

Kontrola zadávání veřejných zakázek je významnou prioritou kontrolní činnosti NKÚ, a je tak v různém rozsahu součástí řady kontrolních akcí. Jako jedna z kontrolních akcí se systémovým zaměřením na oblast zadávání veřejných zakázek byla v rámci plánu schválena např. kontrola systému elektronického zadávání veřejných zakázek. Předmětem další systémové kontrolní akce v této oblasti se staly veřejné zakázky zadávané na základě jednacího řízení bez uveřejnění /JŘBU/ a na základě aplikace výjimek ze zákona o veřejných zakázkách².

- **Významné změny v účetnictví a výkaznictví**

Ve vazbě na nové účetní předpisy implementované v rámci reformy účetnictví státu byly zařazeny kontrolní akce cílené na ověření spolehlivosti účetních závěrek a finančních výkazů vybraných kontrolovaných osob a na sestavení závěrečných účtů kapitol. Jedna z kontrolních akcí byla zaměřena také na sestavení tzv. *pomocného analytického přehledu*, který se od roku 2012 stal zcela novým výkazem sloužícím pro monitorování a řízení veřejných financí.

Přehled kontrolních akcí zařazených do plánu kontrolní činnosti na rok 2013 a jejich časový harmonogram jsou uvedeny v příloze č. 1. Kontrolní akce byly v souladu s tímto harmonogramem zahajovány postupně v průběhu roku 2013. V závislosti na termínu zahájení a délce kontrolních akcí jsou termíny ukončení kontrolních akcí, tj. schválení kontrolních závěrů z těchto kontrolních akcí, plánovány na roky 2013 a 2014. Výsledky kontrolních akcí ukončených v roce 2013 byly využity v této výroční zprávě.

NKÚ v roce 2013 obdržel jeden podnět ke kontrole od Senátu Parlamentu ČR. Tento podnět se týkal kontroly rozhodnutí správního orgánu ve věci Kozákova domu na Václavském náměstí v Praze. NKÚ však není z důvodu své zákonné působnosti oprávněn k provedení navrhované kontrolní akce.

2. Výsledky kontrolní činnosti v roce 2013

Zhodnocení kontrolní činnosti uvedené v této kapitole vychází z výsledků 41 kontrolních akcí, které byly ukončeny v roce 2013. Z tohoto počtu kontrolních akcí bylo 28 akcí zahájeno podle plánu kontrolní činnosti v roce 2012 a 13 akcí v roce 2013. V těchto kontrolních akcích byl v souladu s předmětem a cíli kontrol prověřen majetek a finanční prostředky u 235 kontrolovaných osob a jejich objektů. U všech kontrolovaných osob byly pořízeny kontrolní protokoly, na jejichž základě byly zpracovány kontrolní závěry. Podařilo se udržet vysoký počet realizovaných kontrolních akcí, resp. dokončit o jednu kontrolní akci více než v předchozím roce, a to i za stavu neúplného počtu členů Kolegia NKÚ³. Počet zkontrolovaných osob a objektů byl sice nižší než v roce předchozím, ale tento stav byl ovlivněn především odlišným zaměřením kontrol na úrovni systémů, z čehož vyplynul nižší počet kontrolovaných příjemců podpor.

Rok 2013 byl pro NKÚ úspěšným rokem. Tím nejdůležitějším pro hodnocení je jistě hledisko výsledků kontrolní činnosti. NKÚ se povedlo odhalit a ukázat na nejpálčivější systémové problémy týkající se různých oblastí hospodaření státu. Zajistil tak cennou zpětnou vazbu pro řízení, kontrolu

² Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

³ Po celý rok 2013 nebyla obsazena funkce jednoho člena NKÚ.

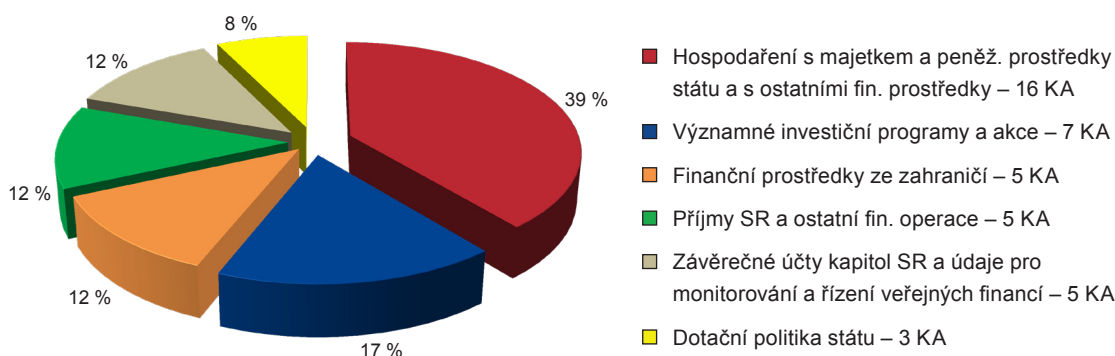
a rozhodování odpovědných orgánů, která, bude-li využita, přispěje ke zlepšení hospodaření státu. Další přínosy lze jistě spatřovat i v podobě řady systémových doporučení a také v nemalém objemu finančních prostředků oznámených pro porušení rozpočtové kázně příslušným správcům daně. V neposlední řadě i v oznámeních orgánům činným v trestním řízení v případech, které nasvědčovaly, že byl spáchán trestný čin.

Systémová zjištění však v řadě oblastí poskytují obraz hospodaření, který se zatím výrazně nezměnil. Stát nadále v některých oblastech nefunguje dobře. Opakovaný výskyt stejných nebo podobných nedostatků ukazuje na nedostatečnost řízení a kontroly, nedostatečnost nebo neúčinnost opatření k nápravě nedostatků zjištěných při předchozích kontrolách, formalismus přijímaných opatření, nebo dokonce odmítání řešení některých závažných nedostatků. V řadě případů se sice státním orgánům podařilo realizovat některá dílčí opatření a v některých případech NKÚ hodnotí kladně i navržená opatření reagující na jeho zjištění a doporučení, zásadní zvrat se však zatím nedostavil. Společného jmenovatele řady dlouhodobých nedostatků lze v některých případech nalézt v nepřijetí odpovědnosti za správný výkon činností, kterými jsou orgány státu nadány. Projevuje se to v nerespektování zákonnosti, pravidel a zásad a především v nerespektování principů účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti. Neschopnost či nezáměr prokázat hodnotu, kterou stát za vynaložené peníze a majetek získává, souvisí i s nefunkčním systémem kontroly a nevyvozováním adresné odpovědnosti příslušných osob. Objevují se však i nové hrozby, které mohou přinášet další významné ztráty v hospodaření státu.

Mezi nejvýznamnější systémové nedostatky ve výkonu činností některých kontrolovaných osob v roce 2013 patřily například:

- **nehospodárnost a neefektivita při výběru některých příjmů státu a nízká efektivita při vymáhání daňových nedoplatků;**
- **nedostatečné nastavení a vyhodnocování cílů dotačních titulů a nedodržování pravidel, zásad a transparentnosti při poskytování dotací;**
- **chyby v přípravě a realizaci projektů ICT, potlačování vlivu soutěžního prostředí a vznik závislosti na jednom dodavateli;**
- **přenos některých činností státu na externí právní, poradenské a konzultační subjekty vedoucí k nehospodárnostem;**
- **nákupy materiálu bez výběrových řízení a písemně uzavřených smluv s důsledkem značných cenových rozdílů;**
- **nedostatečný výkon majetkových práv státu;**
- **neúčinnost dosavadních opatření a mechanismů k zefektivnění výstavby dopravní infrastruktury;**
- **selhávání programového financování, které nezajišťuje pevný časový ani finanční rámec s vyhodnotitelnými cíli a efekty investiční politiky státu;**
- **nedostatečná funkčnost řízení a kontroly některých programů spolufinancovaných z prostředků EU a zaostávání jejich čerpání;**
- **nespolehlivost vykazovaných údajů státu pro monitoring a řízení veřejných financí ve vazbě na nedostatky účetní reformy státu.**

Přehled kontrolních akcí ukončených v roce 2013 je uveden v příloze č. 2. Strukturu kontrolních akcí podle jejich převažujícího zaměření ukazuje graf č. 1.

Graf č. 1: Zaměření kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2013

Z uvedeného grafu vyplývá, že největší pozornost věnoval NKÚ kontrole hospodaření s majetkem státu a kontrole významných investičních programů a akcí. V rozsahu své působnosti se zaměřil i na další neméně významné oblasti kontroly.

Podrobněji jsou výsledky kontrolní činnosti shrnuty v následujících částech výroční zprávy.

2.1 Příjmy státu a ostatní finanční operace v této oblasti

Oblast příjmů státu je jednou z priorit kontrolní činnosti NKÚ. V uplynulém roce bylo na toto téma dokončeno pět kontrolních akcí, které byly zaměřeny na:

- příjmy z výkonových poplatků (mýtného) a z časového zpoplatnění (časových kuponů) za užívání pozemních komunikací (KA č. [12/12](#));
- daňové nedoplatky spravované finančními úřady (KA č. [13/02](#));
- zahraniční pohledávky ČR ve správě Ministerstva financí (KA č. [13/10](#));
- správu odvodů za porušení rozpočtové kázně (KA č. [13/15](#));
- programy průmyslové spolupráce (offsety) jako nástroj kompenzace výdajů státu v souvislosti s vybranými veřejnými zakázkami (KA č. [12/08](#)).

Trvalá pozornost je směřována na příjmy státu, u nichž NKÚ shledává rizika především v souvislosti se systémovými nedostatky při jejich správě. Výsledky kontrol dlouhodobě potvrzují, že v nastavení systémů i v činnostech odpovědných osob jsou významné nedostatky, které způsobují, že stát některé příjmy nevybírá hospodárně a efektivně. V roce 2013 NKÚ dokončil např. kontroly, které navazovaly na výsledky z předchozích kontrolních akcí zaměřených na systém výběru mýta a na správu odvodů za porušení rozpočtové kázně. V důsledku nedostatečné koncepční, legislativní, řídicí a vyhodnocovací činnosti jsou tyto příjmy dosahovány a spravovány za cenu vysokých nákladů:

- Kontrolní akce č. [12/12](#) navázala na kontrolu peněžních prostředků vynaložených na pořízení a provoz systému výběru mýtného za užívání silniční infrastruktury, kterou NKÚ provedl v roce 2011⁴. NKÚ vyhodnotil, že účel systému výkonového zpoplatnění /SVZ/, tj. získat finanční prostředky na rozvoj pozemních komunikací, byl sice dosažen, avšak za cenu vysokých nákladů a významného zvýšení ceny za užívání zpoplatněných komunikací. Za pět let provozu SVZ (2007–2011) se na mýtném vybralo **31,3 mld. Kč**, avšak náklady na jeho výběr dosáhly **15,6 mld. Kč**, tedy téměř **50 %** vybrané částky. U časových kuponů za stejné období představovaly náklady v poměru k inkasu jen **7 %**, přičemž čistý výnos z časového zpoplatnění dosáhl výše **8,5 mld. Kč**. Výsledky výkonového zpoplatnění ovlivnilo MD negativně zejména tím, že organizačně nezabezpečilo systém výběru mýta v souladu se schválenou koncepcí a nesledovalo a nevyhodnocovalo výdaje na SVZ z pohledu účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti.

⁴ Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 11/13 – *Peněžní prostředky vynaložené na pořízení a provoz systému výběru mýtného za užívání silniční infrastruktury České republiky* byl zveřejněn v částce 2/2012 *Věstníku NKÚ*.

V rozporu s koncepcí byla významná část činností zabezpečována soukromoprávními subjekty. MD nepostupovalo nejhospodárnějším způsobem, protože pro stát nevýhodně sjednalo odměnu pro generálního dodavatele služeb za tzv. zvýšenou úspěšnost služeb. Při stanovení odměny generálnímu dodavateli nezohlednilo zaběhnutí systému do praxe a dále nevhodně nastavilo způsob stanovení odměny, která se odvíjí od realizovaného inkasa mýtného, což přinášelo významný prospěch generálnímu dodavateli, neboť se zvýšením sazeb mýtného rostla i jeho odměna. Za období let 2007 až 2011 Ředitelství silnic a dálnic ČR /ŘSD/ za zvýšenou úspěšnost služeb zaplatilo odměnu ve výši **755 mil. Kč** a nezávislým znalcům za vyhodnocení úspěšnosti vyplatilo částku ve výši **113 mil. Kč**. Celkové náklady na provoz systému vzrostly také tím, že MD výrazně podhodnotilo počet úhrad mýtného platební kartou, a ŘSD tak generálnímu dodavateli v uvedeném období vyplatilo dalších **500 mil. Kč** za poplatky za platbu kartou, které nebyly zahrnuty ve smlouvě. Neefektivní byl rovněž způsob vymáhání mýtného a nedoplatků. ŘSD zahájilo zjišťování a vyúčtování uniklého mýtného s následným vymáháním pohledávek a nedoplatků až s tříletým zpožděním, a to za využití outsourcingu. V roce 2009 ŘSD uzavřelo smlouvu se soukromoprávními subjekty o vymáhání pohledávek na mýtném, jejíž součástí byly nejen právní služby, ale i vytvoření softwaru za téměř **40 mil. Kč**. Za plnění podle smlouvy uhradilo celkem **57 mil. Kč**, přičemž do září 2012 bylo vymoženo pouze **18 mil. Kč**, tj. nákladová efektivnost na jednu korunu vynaložených nákladů činila pouze 32 haléřů. Vymáhání nedoplatků na mýtném mělo přitom být podle všech materiálů vlády prováděno celními orgány, nikoli dodavatelským způsobem. Výsledky této kontrolní akce doporučil NKÚ využít při přípravě a realizaci nové smlouvy na provozování mýtného systému a při dalším rozšiřování zpoplatnění komunikací.

- V rámci následné KA č. **13/15**⁵ NKÚ zjistil, že od roku 2011 do prvního čtvrtletí 2013 finanční úřady vyměřily odvody a penále v celkové hodnotě **13,5 mld. Kč**, ze kterých však Generální finanční ředitelství /GFŘ/ prominulo odvody a penále v částce **9,8 mld. Kč**, tj. **73 %**. Výdaje na správu těchto odvodů činily v letech 2011 a 2012 celkem **562 mil. Kč**. V předchozí kontrolní akci NKÚ zjistil, že Ministerstvo financí /MF/ prominulo **90 %** vyměřených odvodů a penále. NKÚ konstatoval, že správa odvodů za porušení rozpočtové kázně je i nadále nevhodná a neefektivní. MF nepřijalo adekvátní opatření k odstranění zjištěných nedostatků systémového charakteru. MF nepřehodnotilo výši sankcí za méně závažná porušení rozpočtové kázně a neupřesnilo důvody pro prominutí odvodu. Přijaté novely dotčených právních předpisů neměly zásadní vliv na oblast vyměřování odvodů ani na jejich následné promíjení. Systémové řešení zásadních nedostatků zjištěných NKÚ požadoval usnesením také kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Další oblastí, kterou NKÚ dlouhodobě sleduje, je správa pohledávek státu, resp. jejich vymáhání. NKÚ v minulém období opakovaně upozorňoval zejména na nutnost přijetí opatření, která by účinněji bránila vzniku nových daňových nedoplatků, napomáhala ke zvýšení úspěšnosti jejich vymáhání a zabraňovala daňovým podvodům. V této oblasti existují skutečně značné rezervy především v oblasti daňových nedoplatků, jejichž vymožení by stát získal zdroje ke krytí výdajů, aniž by musel nevybrané příjmy kompenzovat jinak. Nedostatečnost dosavadních opatření potvrzuje neustálé zvyšování daňových nedoplatků. Objem daňových nedoplatků podle *Zprávy o plnění státního rozpočtu za 1. pololetí 2013*, kterou vláda předložila Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, již dosáhl téměř **210,9 mld. Kč⁶, přičemž od roku 2010 tento objem stoupl o **35,4 mld. Kč**, nejvíce přitom**

⁵ Kontrolní akce č. 13/15 byla následnou kontrolou ke kontrolní akci č. 10/08 – *Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně*, jejíž kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 1/2011 *Věstníku NKÚ*.

⁶ Největší objem pohledávek k 30. 6. 2013 byl evidován v působnosti Finanční správy ČR, přičemž činil 137,4 mld. Kč, z toho pohledávky na DPH činily 85,7 mld. Kč. Druhý největší objem nedoplatků ve výši 63,1 mld. Kč eviduje Česká správa sociálního zabezpečení.

u daňových nedoplatků na dani z přidané hodnoty /DPH/. Z kontrolních akcí ukončených v oblasti správy pohledávek v uplynulém roce např. vplynulo:

- Z KA č. **13/02**, jejímž cílem bylo zejména provést rozbor daňových nedoplatků spravovaných Finanční správou ČR v letech 2010 až 2012 a zhodnotit dopady legislativní úpravy této oblasti, vplynulo, že stav daňových nedoplatků se od roku 2010 do roku 2012 zvýšil o více než **28 mld. Kč** a k 31. 12. 2012 činil téměř **135 mld. Kč**, přičemž úspěšnost vymáhání v období let 2010–2012 v průměru činila jen necelých **9 %**. Největší podíl k 31. 12. 2012 vykazovaly nedoplatky na DPH, které činily **61 %**. Kromě těchto nedoplatků evidovala dále Finanční správa ČR k 31. 12. 2012 tzv. daňové nedoplatky odepsané pro nedobytnost podle daňového řádu⁷ ve výši **124 mld. Kč**. Nízká úspěšnost vymáhání byla ovlivněna především tím, že největšími dlužníky byly účelově založené právnické osoby, u kterých vymáhání nedoplatků nelze ani zahájit. Jedná se o trvalý stav, přičemž NKÚ konstatoval, že řada přijatých opatření k předcházení daňovým únikům a k zefektivnění vymáhání se ve snížení stavu daňových nedoplatků ani ve zvýšení procenta vymožených nedoplatků neprojevila.

Podle NKÚ vymáhání nedoplatků mohou negativně ovlivňovat mj. snižující se počet pracovníků vymáhacích oddělení a také časté změny právních předpisů, zejména daňových zákonů. NKÚ dále konstatoval neúplnost a chybovost statistických výstupů z informačního systému ADIS⁸ o vymáhaných a vymožených nedoplatcích, a to zejména v roce 2011, kdy byly do systému promítány změny související s přijetím nového daňového řádu. Z důvodu častých změn ve struktuře vykazovaných údajů, jejich neúplnosti, chybovosti a nemožnosti provést kontrolu nelze prostřednictvím ADIS sledovat dlouhodobý vývoj vymáhaných a vymožených nedoplatků ani vývoj efektivnosti jednotlivých způsobů vymáhání.

- V KA č. **13/10** NKÚ prověřoval postupy MF při správě a zajišťování návratnosti zahraničních pohledávek ČR civilního charakteru. Objem těchto pohledávek evidovaných ještě v roce 1998 v částce **122,2 mld. Kč** se razantně snížil. Ke konci roku 2012 spravovalo MF pohledávky ve výši přes **16 mld. Kč**. V rámci postupů uplatňovaných MF však byly zjištěny některé závažné skutečnosti v souvislosti s uzavíráním smluv k vymáhání nebo odprodeji pohledávek (deblokace). V kontrolovaném období, tj. v roce 2011 a 2012, žádná smlouva tohoto typu nebyla sjednána, avšak trval smluvní vztah s 11 deblokátory. Kontrolou těchto smluv bylo zjištěno, že v sedmi případech byli deblokátoři vybráni bez výběrového řízení. Uzavřené smlouvy, přestože se týkaly vysokých částek, neobsahovaly žádné zajišťovací instituty. Nominální hodnota pohledávek, které MF postupně převedlo na deblokátory, činila desítky milionů USD, avšak inkasované částky byly minimální. Ve čtyřech případech dokonce nebyla inkasována žádná úhrada, navíc bylo zjištěno, že MF nechalo v roce 2006 pohledávku ve výši téměř **5 mil. USD** za jedním z deblokátorů promlčet.

MF také nepostupovalo nejehospodárnějším způsobem a porušilo rozpočtovou kázeň, když vynaložilo během let 2006 a 2007 přes **2,2 mil. Kč** na informační systém o zahraničních pohledávkách, který však nevyužívalo a projekt v roce 2011 ukončilo. Při správě zahraničních pohledávek využívalo MF specifické služby banky, za které uhradilo např. v roce 2012 částku **14 mil. Kč**. Rozsah bankovních služeb je však ve vztahu k jednotlivým pohledávkám různý, ve většině případů jde pouze o vedení evidenčních účtů s výpočtem úroků a podáváním zpráv MF. U některých pohledávek tak není zřejmá opodstatněnost samotného vedení evidenčních účtů, a tím i nezbytnost plateb za jejich vedení.

S příjmy státu a obecně i s dalšími efekty pro stát, např. v podobě podpory průmyslu a zaměstnanosti, souvisela kontrola, která měla odpovědět na otázku, jak stát využívá

⁷ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád.

⁸ *Automatizovaný daňový informační systém.*

potenciál offsetů⁹, které mají kompenzovat výdaje státu na zakázky obranného a bezpečnostního průmyslu:

- V KA č. **12/08** NKÚ zjistil, že Ministerstvo průmyslu a obchodu /MPO/, které bylo odpovědné za přípravu, realizaci a vyhodnocování offsetových programů, přeneslo od roku 2005 těžiště odpovědnosti na zadavatele veřejných zakázek, tedy na MO a Ministerstvo vnitra /MV/, a zřeklo se tím možnosti účinně ovlivnit směřování offsetů do těch oblastí, které jsou pro ČR nejdůležitější. Vyhodnocování plnění cílů a priorit offsetů bylo v podstatě redukováno na vykazování hodnot plnění offsetových transakcí. I ve vykazování však byly zjištěny chyby, a to v řádu miliard korun. Významnost i potenciál podpory jsou zřejmé, v deseti kontrolovaných offsetových programech měli dodavatelé závazky za **57,4 mld. Kč**. MO a MV jako zadavatelé zakázek uznaly splnění závazků ve výši **42,8 mld. Kč**. NKÚ však při kontrole zjistil, že výše závazků mohla být o **1 mld. Kč** vyšší. Současně resorty do splněných závazků zahrnuly i ty, které tam nepatřily, když ministerstva nesprávně uznala plnění v hodnotě nejméně **1,1 mld. Kč**. V offsetových programech dosud nebyly naplněny závazky v hodnotě přibližně **10 mld. Kč**. Přestože offsetové programy přinesly českému průmyslu zejména exportní zakázky v řádu desítek miliard korun, v srpnu 2012 vláda jejich využívání zastavila. A to přesto, že komunitární právo využívání přímých offsetů umožňuje.

Závažnost některých systémových nedostatků v oblasti správy příjmů státu odhalených NKÚ v minulých letech je pro NKÚ důvodem zvýšeného zájmu, zda po ukončení příslušných kontrolních akcí došlo ke změnám, které by na zjištěné chyby adekvátně reagovaly, nebo jinými slovy – jaký je dopad výsledků kontroly na příslušnou oblast. Jak již bylo uvedeno, např. v oblasti správy odvodů za porušení rozpočtové kázně zásadní změny nenastaly. MF nereagovalo na doporučení NKÚ, navrhované změny právních předpisů nebyly přijaty a ani předloženy do legislativního procesu.

Naopak příkladem, kdy na základě kontroly NKÚ došlo k některým pozitivním krokům, je kontrolní akce č. 11/07¹⁰, která se zabývala systémem správy DPH při dovozu zboží ze třetích zemí. Při této kontrolní akci NKÚ zjistil, že postupy celních a finančních orgánů nebyly schopny zamezit neodvedení DPH ze zboží, kterému předcházela dovoz ze třetích zemí. I přes mediální nesouhlas s výsledky kontroly ze strany MF je potěšující, že po ukončení kontroly došlo k některým pozitivním krokům, které by mohly přispět k eliminaci nedostatků:

Např. novelou zákona o dani z přidané hodnoty¹¹ došlo s účinností od 1. 1. 2013 ke zkrácení základní délky zdaňovacího období na jeden měsíc, zavedení institutu nespolehlivého plátce, rozšíření institutu ručení příjemce zdanitelného plnění za zdanitelná plnění dodavatele a zavedení povinnosti uskutečňovat platby DPH prostřednictvím bankovních účtů zveřejněných správcem daně. Od 1. 1. 2014 je povinností podávat daňová přiznání k DPH elektronicky (s výjimkou fyzických osob s obrátem do 6 mil. Kč za rok). Z mediální prezentace Finanční správy ČR vyplývá, že finanční správa ve spolupráci s celními orgány začala u dovozů zboží využívat institut zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň. Účinnost těchto změn však bude možné vyhodnotit až po delším časovém úseku.

2.2 Dotační politika státu

V roce 2013 NKÚ dokončil tři kontrolní akce, které prověřily poskytování, čerpání a použití peněžních prostředků SR určených:

- nestátním neziskovým organizacím prostřednictvím rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra (KA č. **12/22**),

⁹ Offsety neboli offsetové programy jsou založeny na tom, že stát zadá velkou veřejnou zakázku zahraničnímu dodavateli a zároveň ho zaváže ke kompenzacím výdajů státu například v podobě zakázek (offsetových transakcí), které budou podporovat export a investice.

¹⁰ Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 11/07 – *Správa daně z přidané hodnoty při dovozu zboží ze třetích zemí* byl zveřejněn v částce 1/2012 *Věstníku NKÚ*.

¹¹ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

- na protidrogovou politiku (KA č. **12/25**),
- na účelovou podporu zemědělského výzkumu, vývoje a inovací a na systém hodnocení přínosů z poskytnutých podpor prostřednictvím rozpočtové kapitoly Ministerstva zemědělství (KA č. **13/08**).

Dotiční politika státu je oblast, na kterou se NKÚ ve svých kontrolách soustavně zaměřuje. Na základě analýzy rizik v této oblasti NKÚ poukazuje na nedostatky významného charakteru, jejichž výskyt se v poslední době zásadně nemění, přičemž byly nalézány u většiny kontrolovaných osob. Dlouhodobým problémem je netransparentní výběr projektů, nedostatky při stanovování cílů programů, neúčinný vnitřní kontrolní systém, nedostatečně nastavené hodnoticí ukazatele či nedodržování metodických pokynů. V neposlední řadě u příjemců dotací byly identifikovány nedostatky při plnění rozhodnutí o poskytnutí dotace. I v roce 2013 kontrolní zjištění potvrdila, že někteří poskytovatelé dotací tvořili dotiční programy, které neměly vždy konkrétní, měřitelné a jednoznačně ověřitelné cíle, nestanovili kritéria pro hodnocení výsledků a využití poskytnutých podpor a výběr projektů prováděli netransparentním způsobem. Nedostatky se vyskytly i v průběžném plnění nastavených cílů. Tato pochybení významně ovlivňují hospodárnost a účelnost a neumožňují objektivně vyhodnotit efektivnost poskytnutých podpor, např.:

- Při KA č. **12/22** NKÚ zjistil, že MV u kontrolovaných dotičních programů zaměřených na rozvoj sportu a tělovýchovy nestanovilo kritéria pro hodnocení účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti vynakládaných výdajů. MV například v letech 2009 až 2011 jednomu příjemci několikrát významně krátilo požadovanou výši dotace, a to o **21–61 %**. Přitom projekt neobsahoval počty sportovních a ostatních aktivit ani počty jejich účastníků. MV tak poskytlo peněžní prostředky, aniž by znalo původní rozsah projektu, a aniž by tak mohlo ověřit, jaká jeho část byla při krácené dotaci realizována. Tato skutečnost výrazně snižuje i možnost efektivní kontroly vynaložených peněžních prostředků ze strany poskytovatele.
- V kontrolní akci č. **12/25** zaměřené na protidrogovou politiku se NKÚ věnoval mj. vyhodnocení průběžného plnění protidrogové politiky. V letech 2010 a 2011 na ni bylo z veřejných rozpočtů vynaloženo **1,2 mld. Kč**. Vláda v roce 2010 schválila *Národní strategii protidrogové politiky na období 2010–2018*. Její naplnění mají zajistit tři tříleté akční plány. V rámci prvního plánu bylo nejvíce úkolů splněno v oblasti monitoringu, výzkumu a hodnocení, nejméně v oblasti léčby a sociálního začleňování, kde se podařilo splnit necelé dvě pětiny úkolů, u alkoholu a tabáku to byla asi čtvrtina úkolů. NKÚ vyhodnotil průběžné plnění vládní protidrogové politiky a poukázal na to, že se vládě některé její strategické cíle nedaří naplňovat. ČR má nejvyšší míru užívání konopných drog v Evropě, roste počet uživatelů drog i počet injekčních uživatelů drog.
- Při KA č. **13/08** NKÚ zjistil nedostatky při poskytování účelové podpory zemědělského výzkumu, vývoje a inovací. Ministerstvo zemědělství /MZe/ provádělo financování této oblasti prostřednictvím programů, které neměly vždy konkrétní, měřitelné a jednoznačně ověřitelné cíle, výsledky a přínosy, což vedlo k problémům při hodnocení dosažených výsledků, přínosů a efektivnosti programu. Přitom na účelovou podporu zemědělského výzkumu bylo v letech 2010–2012 vynaloženo **1,2 mld. Kč**.

MZe též nestanovilo závazně pravidla pro provedení veřejné soutěže na výběr projektů k podpoře. Výběr projektů nebyl transparentní a účastníkům nebyla známa některá pravidla. V procesu výběru projektů docházelo k častým změnám v pořadí i po bodovém hodnocení. Ze seznamu pro veřejnou soutěž na rok 2011 např. vyplynulo, že někteří členové poradního orgánu měli vztah k některým projednávaným projektům. U projektů ukončených v roce 2012 MZe neuzavřelo s příjemci ve většině případů smlouvy o využití výsledků projektů včetně plánu užití těchto výsledků.

Názorným příkladem způsobu, jakým MZe vybíralo projekty, byl projekt *Vypracování optimální metody pro stanovení pitelnosti českého piva*. MZe nejprve odsouhlasilo financování projektu, kde měl jediný příjemce získat podporu **13 mil. Kč** během pěti let, ale následně konstatovalo,

že projekt je možné zařadit do komerčního výzkumu. S příjemcem uzavřelo dohodu, podle které uznalo vynaložené prostředky podpory za roky 2009 a 2010 ve výši **5,1 mil. Kč**. MZe přitom nevyužilo možnost odstoupit od smlouvy o podpoře, neuzavřelo smlouvu o využívání výsledků ani nepožadovalo hodnocení přínosů projektu. Konečným výsledkem využití peněžních prostředků je tedy pouze článek v recenzovaném periodiku *Kvasný průmysl* a metodika na stejné téma. NKÚ kvalifikoval postup MZe jako nehospodárný.

Dotační tituly jsou nástrojem státu k uskutečňování podpory v různých oblastech života společnosti. Aby mohly být naplňovány cíle těchto podpor, vláda stanovuje zásady a pravidla pro vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu na jejich uskutečnění. Jak ukazují výsledky kontrolní činnosti, ústřední orgány státní správy při řízení dotační politiky státu tyto zásady a pravidla ne vždy respektují. Stálým problémem je např. opožděné stanovování výše poskytnuté dotace, které přináší každoroční nejistotu příjemcům dotací, jejichž činnost je trvalého charakteru, např. v sociálních službách. Součástí zásad je i poskytovateli prováděná kontrola poskytovaných dotací, která je však často ze strany ústředních orgánů státní správy částečně či zcela opomíjena. Uvedený stav dokládají následující zjištěná pochybení:

- V rámci KA č. **12/22** NKÚ zjistil, že MV u dotačních programů na rozvoj sportu a tělovýchovy často porušovalo vládou schválené zásady pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím tím, že u dotací pro rok 2010 nedodrželo závazný termín pro zveřejnění těch žadatelů, jejichž žádosti nesplnily formální náležitosti, nebo že nezveřejnilo seznam nebo pořadí úspěšnosti projektů, které úspěšně prošly výběrovým dotačním řízením. Nedodrželo ani závazný termín pro stanovení výše poskytnuté dotace v roce 2011. MV nedbalo dostatečně na kvalitu a úplnost dokumentace vlastní i dokumentace příjemců dotací ani na soulad dokumentace se zásadami vlády a vydanými rozhodnutími.
- Rovněž v kontrolní akci č. **12/25** zaměřené na protidrogovou politiku NKÚ odhalil, že Ministerstvo zdravotnictví /MZd/ a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy /MŠMT/ nerespektovaly zásady vlády, jejichž cílem bylo urychlení dotačního procesu u nestátních neziskových organizací. MZd a MŠMT nezveřejnily na svých internetových stránkách do konce roku 2010 seznam nebo pořadí projektů, které úspěšně prošly výběrovým dotačním řízením. MZd také nedodrželo závazný termín pro stanovení výše poskytnuté dotace v roce 2011. Systémovým nedostatkem byla také minimální četnost veřejnosprávních kontrol u příjemců dotace. V kontrolovaných letech 2010 a 2011 Úřad vlády ČR /ÚV ČR/, MZd a MŠMT schválily dotace celkem 379 příjemcům. MZd této kontrole podrobilo v roce 2010 pouze jednoho příjemce a v roce 2011 žádného a MŠMT naopak v roce 2010 nepodrobilo kontrole žádného příjemce a v roce 2011 pouze jednoho. ÚV ČR v letech 2010 a 2011 vykonal v každém roce veřejnosprávní kontrolu u 11 příjemců.

Peněžní prostředky státu na protidrogovou politiku jsou alokovány ve více kapitolách státního rozpočtu, což vyžaduje koordinaci dotačních řízení ústředních orgánů státní správy, kterou by měla zajišťovat příslušná rada vlády. Její koordinační roli vymezila vládou schválená *Pravidla pro vynakládání finančních prostředků SR na protidrogovou politiku*. Pro účely koordinace měly ústřední orgány státní správy těmito pravidly stanovenou povinnost každoročně předkládat radě zprávu obsahující informace např. o těch žádostech o poskytnutí dotace, které jsou podány u více ústředních orgánů. ÚV ČR, MZd a MŠMT tuto povinnost neplnily a rada nezískala podklady ani od ostatních ústředních orgánů státní správy. Nová pravidla z roku 2012 již tuto povinnost neukládají.

- Obdobně při KA č. **13/08** NKÚ poukázal na nedostatečnou finanční kontrolu příjemců ze strany MZe jako poskytovatele podpory. Kontrolu plnění cílů projektu, čerpání a využívání podpory, účelnosti vynaložených nákladů projektu podle uzavřené smlouvy o poskytnutí podpory provádělo MZe pouze formou hodnocení ročních periodických zpráv, které mu zaslali příjemci. V roce 2010 a 2012 MZe navíc ani neplnilo zákonnou povinnost¹² provádět finanční kontrolu u příjemců nejméně u 5 % objemu účelové a institucionální podpory.

¹² Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací).

2.3 Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu a s ostatními finančními prostředky

2.3.1 Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu

Hospodaření státu je jednou z prioritních oblastí kontrolní činnosti NKÚ. V roce 2013 bylo v oblasti kontroly hospodaření s majetkem a finančními prostředky státu dokončeno patnáct kontrolních akcí, které byly zaměřeny na:

- hospodaření vybraných organizačních složek státu a příspěvkových organizací (v KA č. **12/16** u Českého hydrometeorologického ústavu /ČHMÚ/, v KA č. **12/24** u Českého úřadu zeměměřického a katastrálního /ČÚZK/, v KA č. **12/31** u ŘSD a v KA č. **13/01** u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže /ÚOHS/);
- hospodaření společností se státní účastí a státních podniků (v KA č. **12/17** u Městské finanční společnosti a.s. /MUFIS/, v KA č. **12/26** u státního podniku VOP CZ a v KA č. **13/05** u státního podniku Palivový kombinát Ústí);
- vznik Úřadu práce ČR, hospodaření s majetkem a peněžními prostředky souvisejícími s jeho vznikem a činností (KA č. **12/35**);
- kontrolu úhrad nákladů z činnosti u vybraných fakultních nemocnic (KA č. **12/23**) a u vybraných ministerstev (KA č. **12/32**), dále na nákup vybraných komodit v resortu MV v návaznosti na projekt centrálního nákupu (KA č. **12/29**);
- realizaci vybraných projektů v oblasti ICT (v KA č. **12/09** informační systém státní pokladny, v KA č. **12/36** datové schránky, v KA č. **13/09** veřejné zakázky zadávané bez soutěže v oblasti informačních technologií MO a v KA č. **13/12** základní registry).

Státní rozpočet v důsledku neúčelného, neekonomického a neefektivního nakládání s majetkem a peněžními prostředky státu ročně přichází o miliardy korun. V souvislosti s tím se NKÚ při kontrolách hospodaření stále více zaměřuje na nejrizikovější oblasti.

Jako jednu z nejrizikovějších spatřuje NKÚ oblast výdajů státu na informační a komunikační technologie. Ministerstva a další ústřední orgány státní správy v posledních čtyřech letech vynaložily na pořízení různých informačních systémů více než 12,3 mld. Kč, z toho bylo 61 % zadáváno formou JŘBU. I když se jedná o nemalé prostředky, projekty na pořízení a provoz ICT nejsou často řádně připraveny a naplánovány, nemají ujasněny finanční potřeby a v některých případech není ani zajištěn provoz příslušných ICT. Tyto skutečnosti jsou příčinou nedostatečné funkčnosti informačních systémů, prodlužujících se termínů jejich uvedení do provozu a především i několikanásobného navýšení nákladů. Nízký je mnohdy rovněž respekt ministerstev k vyčíslení ekonomických přínosů zavedení ICT ve vazbě na vynaložené prostředky státu. Stav v této oblasti dokumentují i následující příklady z kontrolních akcí ukončených v roce 2013:

- V rámci KA č. **12/09**, která se zabývala budováním informačního systému Státní pokladny, NKÚ poukázal na to, že záměr vytvořit Státní pokladnu schválený vládou v únoru 2005 předpokládal komplexní nasazení systému v roce 2010 a maximální výdaje ve výši **2,4 mld. Kč**. MF ke smlouvě o dodávce *Integrovaného informačního systému Státní pokladny /IISSP/* uzavřelo celkem deset dodatků a v jednom z nich byl předpokládaný termín uvedení do ostrého provozu odložen o tři a půl roku. Plánované výdaje na vybudování Státní pokladny vzrostly na **4,9 mld. Kč**. Důvodem nárůstu finančních potřeb bylo zejména zařazení dalších akcí zabezpečujících podporu provozu IISSP a navýšení finančních potřeb u stěžejní akce IISSP. MF podepsalo pět dodatků ke smlouvě o dodávce IISSP, aniž by předtím provedlo zadávací řízení, čímž porušilo zákon o veřejných zakázkách. Stejného pochybení se MF dopustilo také u další smlouvy na poskytování služeb ve výši **67 mil. Kč**.
- Při KA č. **12/35** zaměřené mj. na informační systémy pro výplatu sociálních dávek NKÚ zjistil, že Ministerstvo práce a sociálních věcí /MPSV/ nové agendové aplikace pro výplatu dávek

připravovalo a zavádělo v časové tísni. Testování nového řešení probíhalo současně s ostrým provozem a bez proškolení všech zaměstnanců Úřadu práce ČR, což mělo negativní dopad jak na příjemce sociálních dávek, tak na zaměstnance úřadu. V prvním čtvrtletí roku 2013 zpracování jedné žádosti vyžadovalo dvojnásobně více času než před zavedením nových aplikací. K zajištění nového ICT řešení resortu přitom MPSV přistoupilo k rámcové smlouvě, kterou uzavřelo MV s poskytovatelem licencí k produktům Microsoft. MV na základě této rámcové smlouvy uzavřelo s poskytovatelem prováděcí smlouvu ve prospěch MPSV, dle které mělo MPSV uhradit **435 mil. Kč**. Postupně bylo uzavřeno osm dodatků, které výrazně změnilo poměr nákladů na licence (332 mil. Kč) a nákladů na služby (1,7 mld. Kč, tj. o 410 % více, než činí náklady na licence), a smluvní cena se tím zvýšila na **2 mld. Kč**, tj. o **365 %**. Z toho v kontrolovaných letech 2011 a 2012 MPSV zaplatilo celkem **825 mil. Kč**. Prováděcí smlouvu MPSV uzavřelo na období do konce roku 2015. Kromě nových agendových aplikací pro výplatu dávek MPSV z původního systému nadále využívalo zejména aplikace pro výplatu státní sociální podpory, za což za roky 2011 a 2012 uhradilo celkem **681 mil. Kč**. NKÚ rovněž vyhodnotil, že MPSV v době přechodu na nové ICT řešení vynakládalo prostředky na systémovou integraci ICT resortu neefektivně, protože činnosti systémové integrace prováděly dvě společnosti, tudíž MPSV muselo za některé služby platit dvěma dodavatelům.

V návaznosti na výsledky této kontrolní akce MPSV nastavilo zpřísněný režim akceptace plnění smluvních závazků a zahájilo přípravu nové resortní strategie ICT pro období od 1. ledna 2014. V souvislosti s neefektivním vynakládáním prostředků na systémovou integraci ICT resortu MPSV je plánováno vypsání nové soutěže formou otevřeného výběrového řízení v průběhu roku 2014. MPSV bude v důsledku chyb muset znovu řešit zajištění informačního systému pro výplatu sociálních dávek v návaznosti na pravomocná rozhodnutí ÚOHS týkající se tzv. nových agendových aplikací zadaných na základě prováděcí smlouvy k rámcové smlouvě.

- V KA č. **12/36** NKÚ zjistil, že celkové náklady vynaložené ze státního rozpočtu na pořízení a provoz datových schránek v období 2009 až 2012 činily **2,9 mld. Kč**. Podle studie proveditelnosti k projektu datových schránek měly předpokládané úspory činit **550 mil. Kč** ročně. MV však objektivně nevyhodnotilo, zda zavedení systému datových schránek vedlo k předpokládaným přínosům v podobě zkrácení řízení u orgánů veřejné moci a zefektivnění výkonu jejich činností. Jak NKÚ zjistil, za roky 2009–2012 jedna zpráva v průměru stála necelých **27 Kč**. NKÚ také upozornil na stav, kdy zákon č. 300/2008 Sb.¹³ umožnil České poště, s. p., /ČP/ jako jedinému držiteli poštovní licence na území ČR vystupovat vůči MV v pozici jediného možného dodavatele, čímž ji zvýhodnil při uzavírání smluv s MV. Ministerstvo vnitra tak uzavřelo s ČP smlouvu a několik dodatků k této smlouvě takovým způsobem, který mu neumožňoval ovlivnit výši fakturované ceny služeb. Například ČP v roce 2010 vyfakturovala MV částku ve výši **286 mil. Kč**, tj. o **140 mil. Kč** více, než činily náklady ČP. Výše fakturované částky ČP vůči MV tak činila téměř dvojnásobek skutečně vynaložených nákladů.

NKÚ v této kontrolní akci též poukázal na legislativní nedostatek spočívající v tom, že zákon č. 300/2008 Sb. zahrnul do kategorie orgánů veřejné moci i soukromé subjekty jako notáře a soudní exekutory, na něž připadalo v letech 2010 až 2012 přibližně **40 %** odeslaných datových zpráv, což představuje výdaje ze státního rozpočtu ve výši více než **623 mil. Kč**.

Jak už bylo uvedeno, většina veřejných zakázek na pořízení ICT je zadávána mimo soutěžní prostředí buď formou JŘBU, případně s využitím výjimek z působnosti zákona o veřejných zakázkách¹⁴, což umožňuje kontrolovaným osobám akceptovat ceny dodavatelů informačních technologií a služeb, aniž by je srovnaly s cenami obvyklými, či vytvářet mnohaletou faktickou závislost na jednom dodavateli a na jeho systému ICT. V takových podmínkách neexistuje konkurenční prostředí a v dlouhodobém horizontu je znemožněno

¹³ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

¹⁴ JŘBU a výjimky podle ustanovení § 18 a § 23 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

dosahovat požadované hospodárnosti a efektivnosti vynaložených prostředků. V uplynulém roce NKÚ dokončil řadu KA, jejichž výsledky tyto skutečnosti potvrzují:

- V rámci KA č. **13/09** NKÚ analýzou dat z informačního systému veřejných zakázek shledal, že v letech 2009 až 2012 ministerstva zadala veřejné zakázky ve výši **52,2 mld. Kč¹⁵** a téměř **38 %** z nich formou JŘBU. U MO tvořil podíl veřejných zakázek v oblasti ICT zadáných mimo soutěžní prostředí (buď formou výjimek, nebo v JŘBU) cca **72 %**. Při kontrole konkrétních informačních systémů NKÚ zjistil, že v kontrolovaném období uzavřelo MO u pěti informačních systémů smlouvy na technické zhodnocení za **710 mil. Kč**, z toho téměř polovinu tvořily nucené investice vyvolané změnami nejrůznějších zákonů a dalších právních předpisů, a na technickou podporu za **386 mil. Kč**. NKÚ u kontrolovaných veřejných zakázek MO identifikoval prvky efektu *vendor lock-in*, tj. faktické závislosti na jediném dodavateli. MO má uzavřené smluvní vztahy v délce trvání až 20 let a k jejich prodlužování využívá JŘBU s odvoláním na ochranu výhradních práv, které vlastní dodavatelé. V takových podmínkách neexistuje konkurenční prostředí. NKÚ ověřil, že MO od doby pořízení informačních systémů nikdy neprovedlo srovnání cen dodávek aplikačního programového vybavení s cenou obvyklou. Konečné ceny zakázek se na **99 %** shodovaly s cenami předpokládanými, které nepřímo určovali dodavatelé. Uvedenou skutečnost NKÚ hodnotí jako závažný systémový nedostatek, který vytváří prostředí s rizikem nehospodárného vynakládání prostředků státního rozpočtu.

MO rovněž porušilo zákon o veřejných zakázkách, když dvě zakázky na softwarové produkty celkem za **88 mil. Kč** zadalo v JŘBU místo v otevřeném řízení. Dle NKÚ nelze zcela vyloučit možnost, že rozpočtové prostředky tím použilo nehospodárně, neboť pořízení tohoto softwaru mohlo být zadáno v otevřeném řízení, což mohlo pozitivně ovlivnit jeho cenu. Vliv otevřeného řízení na snížení ceny zakázky dokládá mimo jiné i studie Evropské komise¹⁶, podle které zdvojnásobení počtu účastníků v soutěži snižuje hodnotu zakázky přibližně o **9 %**. MO si tento efekt ověřilo na zakázce na nový informační systém, kterou vypsalo v roce 2013. V otevřené soutěži vítězná nabídka nakonec dosáhla pouhých 37 % předpokládané ceny.

- V rámci KA č. **13/12** NKÚ zjistil, že zprovoznění systému základních registrů bylo oproti původním záměrům odloženo o jeden rok a ani ke dni zahájení provozu nebyly projekty zcela dokončeny. Z hlediska naplnění cílů NKÚ zjistil, že MV sice v tomto termínu *Registr osob a Registr práv a povinností /RPP/* zprovoznilo, RPP ale neplnil cíle své referenční části, protože nemohl využívat referenční údaje o právních předpisech pořízené ze vstupů projektu *eSbirka* ani informace sloužící k optimalizaci procesů veřejné správy z projektu *Procesní modelování agend* z důvodu nedokončení těchto projektů. MV a Správa základních registrů /SZR/ do doby ukončení kontroly vynaložily na přípravu, realizaci, provozování a správu základních registrů **1,6 mld. Kč**. V oblasti zajištění datových center MV přesunulo svou odpovědnost na SZR, která uzavírala smlouvy na poskytování služeb datových center v časové tísní a zadala uvedené zakázky formou JŘBU. SZR ani MV neprověřovaly, zda by využití jiných datových center nebylo hospodárnější, a MV ani nejednalo o snížení cen za služby datových center.

Způsob finančního krytí provozu základních registrů na roky 2013 až 2015 byl schválen vládou ČR, avšak z hlediska podmínek financování ze zdrojů EU je třeba zajistit udržitelnost projektů základních registrů po dobu pěti let. Do ukončení kontroly nebyl zajištěn způsob finančního krytí provozu základních registrů do roku 2018 tak, aby byla zajištěna udržitelnost projektů. Tudíž riziko nedostatku finančních prostředků v provozní fázi projektu zůstává pro provoz základních registrů stále aktuální.

V oblasti hospodaření s majetkem a finančními prostředky státu NKÚ věnuje zvýšenou pozornost také vybraným nákladům z činnosti jednotlivých kontrolovaných osob. Mezi trvale problematické patří náklady na externí právní, poradenské a konzultační služby. Jako příklad z minulé výroční zprávy lze uvést vynakládání milionových částek ze strany Správy

¹⁵ V informačním systému veřejných zakázek nejsou uvedeny údaje týkající se zakázek malého rozsahu.

¹⁶ Dokument Evropské komise s označením KOM(2013) 455 ze dne 25. června 2013.

železniční dopravní cesty, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zemědělství za právní služby nebo poradenské služby¹⁷, které nebylo vždy založeno na prokázání jejich přínosu nebo na hospodárném a transparentním způsobu jejich zadání. Současným negativním trendem je, že některé organizace hospodařící s majetkem a finančními prostředky státu vynakládají vysoké částky na úhradu těchto služeb, přestože uvedené činnosti mají podle organizačních řádů plnit jejich odborné útvary. Přitom u některých ministerstev se náklady na tyto služby rok od roku zvyšují. Není výjimkou, že některé kontrolované osoby proplácí za poskytované služby vyšší částky, než bylo dohodnuto, a to i bez uzavřené smlouvy. V této souvislosti upozorňuje NKÚ na analogicky využitelný nález Ústavního soudu¹⁸, který uvádí, že pokud má stát k hájení svých právních zájmů finančně i personálně zajištěné příslušné organizační složky, není důvod, aby výkon svých práv a povinností v této oblasti přenášel na soukromý subjekt.

- Při KA č. **12/31** NKÚ zjistil, že náklady Generálního ředitelství ŘSD /GŘ ŘSD/ na právní služby v letech 2010–2012 významně rostly, takže v roce 2012 již byly o **77 %** vyšší než v roce 2010. GŘ ŘSD za ně v průběhu tří let zaplatilo **357 mil. Kč**. Pro nákup právních služeb využívalo GŘ ŘSD převážně rámcovou smlouvu uzavřenou se čtyřmi právními poradci, na jejímž základě pak uzavíralo prováděcí smlouvy na konkrétní služby. Např. s jedním z nich uzavřelo 21 prováděcích smluv za celkem **110 mil. Kč**, z nichž 17 podepsalo těsně před koncem platnosti rámcové smlouvy. NKÚ zjistil, že služby dodané na základě devíti z těchto 17 prováděcích smluv vůbec neodpovídaly rámcové smlouvě ani obsahu příslušné prováděcí smlouvy a že ŘSD poskytovatele uvedených služeb nevybralo žádným ze způsobů stanovených v zákoně o veřejných zakázkách. Za tyto služby přitom uhradilo právnímu poradci celkem **54 mil. Kč**. V rámci tří smluv týkajících se činností, které mělo ŘSD vykonávat vlastními zaměstnanci, právní poradce za sazbu **3 500 Kč na hodinu** například archivoval smlouvy (**155 tis. Kč**), upravoval tabulku z archivace smluv (**95 tis. Kč**), stěhoval archiv o dvě patra výš (**30 tis. Kč**) nebo vytvářel obrázek ke směrnici (**7 tis. Kč**). U některých prováděcích smluv GŘ ŘSD nedoložilo, jaké služby byly na jejich základě poskytnuty.
- Stejně jako v předchozím případě i v KA č. **12/32** NKÚ shledal, že mezi roky 2010 a 2012 byl nejvýznamnější růst nákladů v oblasti konzultačních, poradenských a právních služeb, a to u Ministerstva životního prostředí /MŽP/ o **91 %**, u MPO o **67 %** a u Ministerstva pro místní rozvoj /MMR/ o **44 %**. Všechna kontrolovaná ministerstva vynakládala peněžní prostředky za tyto služby, které mají podle organizačních řádů plnit jejich odborné útvary. Například MPO zaplatilo externí společnosti za zajištění výběrového řízení na pozice šesti ředitelů zkušebních ústavů **2,1 mil. Kč** a obdobně MMR využilo služeb externího poradce k vypracování interní směrnice a koncepčních návrhů za **1,1 mil. Kč**, přestože dané činnosti měly ve své působnosti jejich vlastní odbory s několika desítkami zaměstnanců. Stejnou situaci NKÚ zjistil i u MŽP, které zadalo externí společnosti vypracovat plán odpadového hospodářství ČR za **1,6 mil. Kč**, přitom právě MŽP je ústředním garantem odpadového hospodářství v ČR a na jeho odboru odpadů v té době pracovalo minimálně 17 lidí. Také zadalo externí advokátní kanceláři vypracování právního stanoviska ve věci posouzení tzv. *problematických vodohospodářských projektů* v částce **2,4 mil. Kč**, přestože mělo pro tuto oblast ve své působnosti dva odbory s celkem 52 zaměstnanci.
- V rámci KA č. **13/12** NKÚ zjistil, že MV využívalo v průběhu realizace projektů základních registrů při zadávání veřejných zakázek poradenské služby, které přesto nevedly k bezchybnému průběhu těchto veřejných zakázek. MV se při využívání právních služeb chovalo nehospodárně, neboť uhradilo za služby advokátní kanceláři částku o **1,2 mil. Kč** vyšší, než bylo dohodnuto, a přitom na tuto částku nemělo písemnou smlouvu. Porušilo tím rozpočtovou kázeň a za toto porušení

17 Viz kontrolní závěr z kontrolní akce č. 11/31 – *Majetek státu, se kterým hospodaří státní organizace Správa železniční dopravní cesty* (zveřejněn v částce 4/2012 *Věstníku NKÚ*); kontrolní závěr z kontrolní akce č. 11/34 – *Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činností u vybraných ministerstev* (zveřejněn v částce 3/2012 *Věstníku NKÚ*); kontrolní závěr z kontrolní akce č. **12/04** – *Hospodaření s majetkem a s peněžními prostředky státu při realizaci projektů v oblasti informačních a komunikačních technologií na Ministerstvu zemědělství* (zveřejněn v částce 1/2013 *Věstníku NKÚ*).

18 Nález Ústavního soudu č. I ÚS 2929/07.

a za penále vyměřené finančním úřadem odvedlo v roce 2012 téměř **2 mil. Kč**. Dále v roce 2010 MV čerpalo bez uzavřené písemné smlouvy právní služby vyčíslené advokátní kanceláří ve výši **14 mil. Kč**. MV tuto částku neuhradilo, ale advokátní kancelář její úhradu požaduje. V případě její úhrady MV poruší rozpočtovou kázeň a dojde opět k nehospodárnému čerpání prostředků státního rozpočtu.

NKÚ u vybraných výdajů zajímá také to, jak a za kolik nakupují kontrolované osoby běžné položky materiálu určeného ke spotřebě. Výsledky kontrolní činnosti v roce 2013 v této oblasti ukazují jak na negativní, tak i na pozitivní příklady při realizaci výdajů státních organizací. Negativním příkladem jsou nákupy různých komodit i za miliardy korun bez výběrových řízení a bez smluv a za značně rozdílné ceny. Právě v takových postupech NKÚ spatřuje vysoké riziko subjektivního posuzování, nedodržení zásad transparentnosti a rovného zacházení. Příkladem dobré praxe zefektivnění a zjednodušení systému nákupů včetně dosažení úspor se stal projekt centrálního nákupu u MV, i když i ten byl poznamenán některými nedostatky. Z kontrolních akcí vplynuly např. tyto skutečnosti:

- KA č. **12/23** byla zaměřena na úhradu nákladů z činnosti čtyř fakultních nemocnic /FN/, zejména na systém nákupu léčiv a zdravotnických prostředků, které představovaly nejvýznamnější podíl na jejich celkových nákladech. V absolutní výši za ně v kontrolovaném období vybrané FN zaplatily **14,4 mld. Kč**. V kontrolovaném období postupovaly FN podle zákona o veřejných zakázkách pouze v mizivém počtu případů. Nákup léčiv zajišťovaly ústavní lékárny pro všechna pracoviště kontrolovaných FN na základě tzv. pozitivních listů, což je seznam doporučených léčiv, v některých případech i dodavatelů, nebo i negativních listů, což je seznam nedoporučených léčiv pro nákup ve FN. NKÚ zjistil, že písemné smlouvy na nákup léčiv byly uzavřeny jen s malým počtem dodavatelů, např. jedna FN nakupovala léčiva od více než 230 dodavatelů, přitom rámcové kupní smlouvy uzavřela jen se třemi z nich. Nákupy od ostatních dodavatelů byly prováděny na základě e-mailových, faxových nebo telefonických objednávek. Bez uzavřené písemné smlouvy např. dvě kontrolované FN nakoupily léčiva za téměř **280 mil. Kč**. Dále kontrola odhalila obrovské rozdíly v cenách nakupovaných léčiv i zdravotnických prostředků. Např. u vybraných centrových léků činil nejvyšší cenový rozdíl **33 tis. Kč** na jednom balení nebo u vybraných kardioverterů byl rozdíl **520 tis. Kč** za jeden kus.
- V souvislosti s KA č. **12/29** NKÚ zjistil, že centrální nákup MV vedl sice k zefektivnění nákupu a k úsporám, ale MV tyto úspory nevyčíslovalo zcela objektivně. Dosažení úspor sledovalo pomocí svého informačního systému, který však neobsahoval vždy spolehlivá data. Efektivnost celého projektu negativně ovlivnily některé nedostatky, např. nepřesnosti při stanovení předpokládaného potřebného množství jednotlivých položek nakupovaných komodit. V některých případech činily nepřesnosti i více než **80 %**. Za významné pochybení z hlediska hospodárného nakládání s prostředky státního rozpočtu považuje NKÚ postup, kdy MV opakovaně koncem roku jednorázově nakupovalo zásoby pohonných hmot, které nebyly uloženy v úložištích ministerstva a MV muselo navíc hradit i prostředky za jejich uskladnění.
- V rámci KA č. **12/32** při kontrole nákladů z činnosti u vybraných ministerstev NKÚ zjistil rozdíly mezi jednotkovými cenami například u kancelářských potřeb a nábytku nebo v cenách za telekomunikační služby. Zatímco MPO pořídilo jednu kancelářskou židli v roce 2012 v průměru za **1 950 Kč**, u MMR to bylo za **6 232 Kč**. MMR také o polovinu draž nakupovalo kancelářský papír – jeden balík v průměru za **106 Kč**, MPO ho nakupovalo za **63 Kč** a MŽP za **67 Kč**.

Prověřování souladu činností kontrolovaných osob s právními předpisy je nedílnou součástí většiny kontrol NKÚ. Nedostatky v oblasti zákonnosti postupů kontrolovaných osob NKÚ odhalil zejména v rámci nakládání s majetkem a peněžními prostředky státu včetně hájení jeho práv. Nejčtenější pochybení se týkají porušování pravidel při prodeji a nákupu majetku, při uzavírání smluvních vztahů týkajících se nájmu, snižování výnosů z majetku státu či nedostatečného hájení práv státu při uplatňování pohledávek. Řada porušení právních předpisů v oblasti majetku se také týkala hospodárnosti a nezbytnosti použití peněžních

prostředků na zabezpečování plnění úkolů kontrolovaných organizací. Uvedené lze doložit následujícími příklady:

- V rámci KA č. **12/16** NKÚ upozornil na to, že ČHMÚ porušil pravidla při prodeji nepotřebného majetku, neboť v rozporu se zákonem o majetku státu¹⁹ nakládal s majetkem (převážně osobní automobily) v hodnotě **831 tis. Kč** bez předchozího písemného rozhodnutí o jeho nepotřebnosti a před prodejem neověřil zájem jiných organizačních složek státu /OSS/.
- Při KA č. **12/24** NKÚ zjistil, že v oblasti nakládání s majetkem nepostupovaly kontrolované OSS v některých případech v souladu se zákonem o majetku státu. ČÚZK např. přenechal od roku 2003 soukromé společnosti, jejíž činnost je prováděna za účelem dosažení zisku, bezúplatně k užívání kuchyň a jídelnu včetně vybavení, přestože do roku 2002 společnost platila za tyto prostory roční nájem **500 tis. Kč**. Neodůvodněně tak snížil výnosy ze svého majetku. V oblasti nabývání majetku nepostupoval ČÚZK v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech²⁰, neboť nakoupil tři kusy počítačových licencí v celkové ceně **179 tis. Kč**, které den po jejich zařazení do majetku již nepotřeboval a bezúplatně je převedl na jinou OSS v rámci téže kapitoly SR. Dále zmeškal lhůty pro podání přihlášek do insolvenčního řízení u čtyř pohledávek v celkové výši **37 tis. Kč**, v důsledku čehož došlo k jejich zániku.
- Rovněž v KA **12/31** NKÚ vyhodnotil, že ŘSD nedodržovalo povinnosti stanovené pro hospodaření s peněžními prostředky v zákoně o rozpočtových pravidlech a povinnosti pro hospodaření s majetkem státu stanovené v zákoně o majetku státu. Zjištěné nedostatky v oblasti majetku se týkaly především účelnosti a hospodárnosti využívání osobních vozidel k výkonu stanovených činností ŘSD. Týkalo se to v průměru 53 vozidel ročně. Podíl vykázaných kilometrů pro soukromé účely činil průměrně čtvrtinu až třetinu celkového počtu najetých kilometrů, u některých vozidel to bylo ale až **85 %**. Tato osobní vozidla ŘSD nevyužívala hospodárně k plnění funkcí státu a v případě soukromých jízd je nevyužívalo k výkonu stanovených činností a za jejich užívání nebylo sjednáno odpovídající nájemné. Na tento nedostatek již NKÚ upozornil při minulých kontrolách zaměřených na hospodaření ŘSD²¹.

V oblasti hospodaření s peněžními prostředky státu NKÚ např. zjistil, že většina závodů a správ ŘSD využívala v rámci své činnosti pro výkon technického dozoru investora i osobní vozidla poskytovaná dodavateli stavebních akcí na pozemních komunikacích. Veškeré náklady na ně byly zahrnuty v ceně příslušných stavebních akcí. Z evidence o provozu těchto vozidel bylo zjištěno, že uplatňovaný způsob zabezpečování vozidel nebyl hospodárný. Např. Správa Pardubice uhradila v ceně stavební akce jejímu dodavateli za devět měsíců užívání jednoho vozidla **226 tis. Kč**, přičemž za uvedenou dobu najelo 15 tis. km. V jiném případě dodavatel akce uplatnil náklady **1,3 mil. Kč** za provoz vozidla, které poskytl Správě Karlovy Vary na období od prosince 2009 do října 2012, přičemž vozidlo najelo cca 80 tis. km. Na možné zdroje úspor nákladů ŘSD ukazuje i velký rozptyl hodnot některých jednotkových nákladů na činnosti mezi kontrolovanými závody a správami. V řadě případů nebylo možné vysvětlit tento rozptyl odlišným charakterem činností nebo jinými odůvodněnými mimořádnostmi.

NKÚ se v uplynulém roce zaměřil i na činnost organizačních složek státu jako vykonavatelů majetkových práv státu. Kontrolní zjištění nasvědčují tomu, že stát v některých případech není schopen nastavit pravidla pro svůj výkon v roli zakladatele a nevykonává tuto funkci řádně. Nehodnotí opodstatněnost ani účelnost samotné existence jím zřízených organizací. O jejich existenci nerozhoduje na základě koncepce, odůvodněných potřeb a ekonomických

¹⁹ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

²⁰ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

²¹ Viz kontrolní závěr z kontrolní akce č. 04/24 – *Prostředky státního rozpočtu a hospodaření s majetkem státu v působnosti Ministerstva dopravy* (zveřejněn v částce 2/2005 *Věstníku NKÚ*) a kontrolní závěr z kontrolní akce č. 06/37 – *Hospodaření státní příspěvkové organizace Ředitelství silnic a dálnic ČR s majetkem státu* (byl zveřejněn v částce 3/2007 *Věstníku NKÚ*).

kritérií. Následující příklady potvrzují i to, že docházelo k neodůvodněným úhradám závazků ze státního rozpočtu či nevýhodným prodejem státního majetku:

- KA č. **12/17** byla zaměřena na akciovou společnost MUFIS, jejímž jedním z akcionářů je MF. MUFIS mohla na základě tzv. programové dohody uzavřené v roce 1994 s vládou USA čerpat prostředky, které činily po srážce úvodních poplatků celkem **43,2 mil. USD**. Zpět do USA uhradila MUFIS **85,5 mil. USD**, a bylo tak zřejmé, že rozvojový projekt byl financován za ryze komerčních podmínek. Z této podpory bylo městům a obcím ve formě úvěrů s průměrnou úrokovou sazbou 12 % p. a. financováno 122 projektů v oblasti infrastruktury, šlo např. o zateplování, plynifikace apod. Vzhledem k tomu, že podmínky půjček se staly nevýhodné, MUFIS v lednu 2012 předčasně splatila poslední splátku.

MF prostřednictvím kapitoly státního rozpočtu 398 – *Všeobecná pokladní správa /VPS/* poskytovalo MUFIS prostředky ze státního rozpočtu. MF však plnilo finanční závazky vůči MUFIS v některých případech nad rámec programové dohody. Bez právního titulu hradilo úrokové ztráty, což bylo ze strany NKÚ vyhodnoceno jako neoprávněné poskytnutí peněžních prostředků z kapitoly VPS ve výši přesahující **31 mil. Kč**. Na druhé straně MF neprovádělo některé další činnosti stanovené touto dohodou, např. neschvalovalo výši úrokové míry půjček MUFIS participujícím bankám nebo neschvalovalo úroky ani podmínky, za kterých mohly následně banky půjčovat peněžní prostředky městům a obcím. Volné finanční prostředky v rámci programu *Housing Guaranty Program /HGP/* byly od roku 2003 se souhlasem vlády využity na ochranu životního prostředí a MF se zavázalo hradit společnosti MUFIS nezbytné náklady vynaložené v souvislosti se získáním a poskytnutím finančních prostředků HGP. Od února 2012 MUFIS uvedené náklady nevznikaly, přesto MF tyto úhrady dále provádělo. NKÚ také konstatoval, že vzhledem ke splnění účelu, pro který byla společnost MUFIS v 90. letech založena, považuje její další dlouhodobou existenci za neopodstatněnou. Na základě usnesení vlády reagujícího na výsledky této kontrolní akce byl uzavřen dodatek k dohodě o využití zdrojů HGP, na základě něhož poplatek za r. 2013 a 2014 již nebude ze státního rozpočtu placen. Vláda rovněž uložila ministru financí posoudit další existenci MUFIS a rozpracovat záměr jejího využití k jinému účelu.

- KA č. **12/26** byla zaměřena na peněžní prostředky poskytnuté státnímu podniku VOP CZ, s. p., dříve VOP-026 Šternberk, včetně postupu při jeho restrukturalizaci. NKÚ zjistil, že MO jako zakladatel nestanovilo pravidla pro výkon zakladatelských funkcí, pro hospodaření státních podniků s majetkem státu včetně vymezení majetku strategického charakteru a kritéria pro posouzení hospodárnosti a účelnosti. V důsledku toho nebyl určený majetek v zakladací listině jednoznačně a nezaměnitelně identifikován tak, aby jej bylo možno porovnat s majetkovou evidencí státního podniku.

MO se při rozhodování o sloučení státních podniků nezabývalo ekonomickými analýzami prokazujícími nezbytnost sloučení, neprovedlo hodnocení nákladů na sloučení a neposoudilo přínosy sloučení pro kvalitnější a efektivnější zajišťování potřeb resortu obrany. Celkové náklady na sloučení přitom dosáhly nejméně **22 mil. Kč**. MO o restrukturalizaci státního podniku rozhodovalo nekonceptně a nekoordinovaně, o čemž svědčí zejména rozhodnutí o ukončení výroby a prodeji majetku v lokalitě Šternberk. V důsledku tohoto rozhodnutí vznikla ztráta z investice do nové montážní haly pořízené v roce 2007 v ceně **219 mil. Kč**. Kontrolou bylo zjištěno, že dozorčí rada i zakladatel vyslovili souhlas s prodejem majetku po výběrovém řízení a hodnocení nabídek, přestože bylo zřejmé, že prodej bude proveden s účetní ztrátou ve výši **146 mil. Kč**. V souvislosti s prodejem vytvořil státní podnik v prosinci 2011 rezervu na odstoupné zaměstnancům ve výši **41 mil. Kč**. Celkem dosáhne předpokládaná ztráta více než **187 mil. Kč**.

Problematikou hospodaření státu s majetkem a finančními prostředky se z popsanych důvodů bude NKÚ i nadále zabývat. Bude současně sledovat a vyhodnocovat, jaká opatření kontrolované osoby a vláda přijmou zejména k systémovým nedostatkům a doporučením. V návaznosti na nedostatky zjištěné v kontrolních akcích NKÚ v uplynulém roce zaznamenal

některá opatření, která mohou napomoci zlepšení situace v hospodaření státu, současně ale musel konstatovat i nepřijetí přiměřených rozhodnutí a odpovědnosti k nápravě zjištěných chyb. Lze uvést tyto příklady:

- KA č. **10/26**²², která byla ukončena v roce 2012, upozornila mimo jiné na významný objem volných peněžních prostředků státního podniku Lesy České republiky v řádu miliard Kč. V návaznosti na toto zjištění byl s účinností od 1. 8. 2013 novelizován zákon o státním podniku²³. Změna zákona poskytuje možnost převedení zisku státního podniku do nově vytvořeného fondu zakladatele. Cílem úpravy je umožnit zakladateli státního podniku převod volných peněžních prostředků do státního rozpočtu.
- Příkladem nekonstruktivního přístupu k výsledkům kontroly je postoj MZe k závažným systémovým nedostatkům v oblasti ICT přesahujícím v úhrnu **1 mld. Kč**, které NKÚ zjistil v KA č. **12/04**²⁴ ukončené v roce 2012. Jako velmi závažná NKÚ mj. hodnotil porušení zákona o veřejných zakázkách, kterých se MZe dopustilo zejména zadáním veřejných zakázek formou JŘBU, stanovením diskriminačních výběrových kritérií a dělením zakázek. MZe s těmito závěry nesouhlasilo a při projednávání výsledků této KA ve vládě neuvvedlo opatření, která by reagovala na uvedené chyby. Z veřejně dostupných zdrojů vyplynulo, že na porušení zákona v procesu zadávání veřejných zakázek reagoval příslušný finanční úřad vyměřením odvodu za porušení rozpočtové kázně ve výši přesahující půl miliardy korun. MZe nadále nesouhlasí.

2.3.2 Hospodaření s ostatními finančními prostředky

V oblasti hospodaření s ostatními finančními prostředky byla v roce 2013 ukončena kontrolní akce č. **12/20** zaměřená na prostředky vybírané na základě zákona při nakládání s nebezpečnými odpady²⁵, konkrétně na výběr poplatků a pokut za uložení nebezpečných odpadů na skládky v letech 2007 až 2011.

Tato KA byla následnou kontrolou po KA č. 05/28²⁶, kterou NKÚ mj. zjistil, že systém výběru a odvodu poplatků je komplikovaný a umožňuje původcům odpadů a provozovatelům skládek poplatek za ukládání nebezpečného odpadu buď neplatit vůbec, nebo jen v minimální výši. Výsledky následné kontroly ukázaly, že v této oblasti za osm let nedošlo k významným pozitivním změnám, NKÚ naopak zjistil, že např. v roce 2011 byl nebezpečný odpad na kontrolované skládce uložen téměř ve všech případech bez poplatku:

- Systém výběru, odvodu a kontroly vybírání poplatků za ukládání nebezpečného odpadu na skládky je stále velmi komplikovaný. Současně umožňuje, aby bylo s nebezpečným odpadem nakládáno způsoby, které jsou osvobozeny od poplatků, ačkoli je fakticky tento nebezpečný odpad skládkován. Dochází tak ke skládkování velkého množství nebezpečného odpadu, aniž by byly do rozpočtu Státního fondu životního prostředí /SFŽP/ odváděny poplatky, které by SFŽP mohl použít v oblasti nakládání s odpady, resp. v oblasti ochrany životního prostředí. I když sazba tzv. rizikové složky tohoto poplatku, která je příjmem SFŽP, vzrostla v roce 2009 z **3 300 Kč** na **4 500 Kč** za tunu, výběr z této složky poplatku klesl mezi roky 2007 až 2011 téměř o polovinu, a to ze **108 mil. Kč** na **59 mil. Kč** ročně. V roce 2011 se podíl nebezpečného odpadu ukládaného bez poplatku zvýšil až na téměř **99 %**. SFŽP navíc ani nemá zákonnou pravomoc kontrolovat placení a odvody těchto poplatků u provozovatelů skládek – na rozdíl od obcí, které jsou příjemci tzv. základní složky poplatku za uložení nebezpečného odpadu. Zároveň obce nemají povinnost informovat SFŽP o prováděných kontrolách a jejich výsledcích.

²² Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 10/26 – *Majetek státu a peněžní prostředky poskytnuté státnímu podniku Lesy České republiky* byl zveřejněn v částce 1/2012 *Věstníku NKÚ*.

²³ Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku.

²⁴ Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 12/04 – *Hospodaření s majetkem a s peněžními prostředky státu při realizaci projektů v oblasti informačních a komunikačních technologií na Ministerstvu zemědělství* byl zveřejněn v částce 1/2013 *Věstníku NKÚ*.

²⁵ Základní pravidla pro nakládání s odpady, výše zákonných poplatků a povinnosti jednotlivých účastníků odpadového hospodářství jsou stanoveny zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

²⁶ Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 05/28 – *Hospodaření s finančními prostředky státu při nakládání s nebezpečnými odpady* byl zveřejněn v částce 2/2006 *Věstníku NKÚ*.

MŽP ve svém stanovisku ke kontrolnímu závěru pro jednání vlády uvedlo, že nedostatky zjištěné NKÚ při výběru poplatků spojených s ukládáním nebezpečných odpadů jsou natolik významné, že je lze řešit zejména úpravou legislativních předpisů. V souvislosti s tím byla přijata některá legislativní opatření²⁷. S účinností od 1. 10. 2013 byly rozšířeny povinnosti MŽP ve vztahu k informacím o odpadovém hospodářství České republiky. Dále MŽP připravilo metodické stanovisko k možnosti využívání odpadů na skládce (tzv. *konstrukčních prvků skládek*) určené pro krajské úřady a Českou inspekci životního prostředí. Systém výběru, odvodu a kontroly vybírání poplatků za ukládání nebezpečného odpadu bude NKÚ nadále sledovat.

2.4 Významné investiční programy a akce

NKÚ nadále věnoval systematickou pozornost významným investičním programům a akcím státu. V roce 2013 provedl celkem sedm kontrolních akcí, ve kterých prověřil peněžní prostředky určené na:

- rozvoj materiálně technické základny fakultních nemocnic (KA č. **12/03**);
- protipovodňová opatření (KA č. **12/27**);
- pořízování vybrané výzbroje a techniky pro pozemní a specializované síly Armády ČR (KA č. **12/33**);
- investice v působnosti Akademie věd České republiky /AV ČR/ a veřejných výzkumných institucí, u nichž je Akademie věd zřizovatelem (KA č. **13/06**);
- dopravní infrastrukturu (KA č. **12/11** – modernizace významných železničních uzlů, KA č. **12/18** – výstavba dálnic a rychlostních komunikací a KA č. **13/14** – modernizace železniční sítě mimo TEN-T²⁸).

2.4.1 Investice státu v dopravní infrastrukturu

Jednou z dlouhodobě nejvíce sledovaných oblastí jak ze strany NKÚ, tak i veřejnosti jsou investice státu v dopravní infrastrukturu. Při systematickém prověřování příčin, proč v ČR nejsou v oboru dopravních staveb zajištěny podmínky pro účelné, hospodárné a efektivní vynakládání prostředků státu, NKÚ opakovaně upozorňoval zejména na absenci koncepčních materiálů, které by byly objektivním podkladem pro rozhodování o postupu přípravy a realizace dopravních staveb v návaznosti na vývoj dopravních potřeb. Nezajištění stabilního financování prostřednictvím rozpočtu státního fondu spolu s nedostatky v koncepční a řídicí činnosti jsou zásadními příčinami zpoždování výstavby dopravní infrastruktury. Uvedenému stavu odpovídají i výsledky kontrolních akcí ukončených v roce 2013:

- Při KA č. **12/11** NKÚ zjistil, že MD nedisponovalo žádným materiálem, který by se komplexně zabýval postupem modernizace železničních uzlů včetně vyhodnocení celkových dopadů na železniční síť v České republice, resp. na její ucelené části. Závažným nedostatkem je i nejasně rozdělená rozhodovací pravomoc a odpovědnost za přípravu a realizaci projektů modernizace železničních uzlů mezi MD, Státním fondem dopravní infrastruktury /SFDI/ a Správou železniční dopravní cesty /SŽDC/. O schválení jednotlivých akcí rozhodovalo MD, ale nedoložilo, na základě čeho rozhodovalo o schválení jednotlivých akcí a zda a popř. s jakým výsledkem se zabývalo studii proveditelnosti a hodnoceními ekonomické efektivity projektů. Navíc modernizaci železnice dále nejvíce komplikuje nastavení financování víceletých projektů, kdy SŽDC měla zajištěno financování jednotlivých projektů vždy jen na jeden rok, tj. bez zabezpečení prostředků na roky další. Ani SFDI se při přípravě rozpočtu, poskytování finančních prostředků i své

²⁷ V souvislosti s výsledky kontroly byl přijat zákon č. 169/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ Program TEN-T (Trans-European Transport Network) je určený pro rozvoj transevropské dopravní sítě. Cílem programu je zajistit soudržnost, propojení a interoperabilitu na transevropské dopravní síti, jakož i přístup k ní.

kontrolní činnosti efektivností nezabýval. Přitom je podle zákona č. 104/2000 Sb.²⁹ i podle zákona č. 320/2001 Sb.³⁰ odpovědný za efektivní využití prostředků.

- V KA č. **12/18** NKÚ konstatoval, že podle původních koncepčních záměrů MD z konce 90. let již měla být síť dálnic a rychlostních komunikací dokončena. Podle dosavadního vývoje však bude její dokončení trvat ještě minimálně 32 let, přičemž na dokončení bude vynaloženo přes **520 mld. Kč**, tj. o **64 %** více, než bylo předpokládáno v roce 1999. Příprava a realizace staveb od roku 2007 nevycházely z žádného schváleného střednědobého ani dlouhodobého koncepčního materiálu. Stanovení reálné koncepce rozvoje dopravní infrastruktury mj. omezovala také nízká úroveň správnosti predikce finančních zdrojů na financování rozvoje dopravní infrastruktury ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu.

Účinnost dílčích opatření k zefektivnění výstavby dopravní infrastruktury přijatých MD v období let 2010 až 2012 se zatím významněji neprojevila. Investoři chybovali v přípravě a realizaci některých akcí. Proces výběru jednotlivých akcí k realizaci nebyl dostatečně transparentní a nezajišťoval nejvyšší efektivnost. V průběhu přípravy a realizace projektů docházelo k významným změnám jejich finančních a časových parametrů i ke změnám v rozsahu a postupu prováděných prací, aniž by byly dostatečně vysvětleny důvody a vyhodnoceny důsledky a dopady těchto změn. Některé změny byly vynuceny účastníky územních a stavebních řízení. Značné nedostatky byly zjištěny i ve výběrových řízeních při zadávání veřejných zakázek a při zadávání dodatečných stavebních prací. Z kontrolních akcí například vyplynulo:

- Při KA č. **12/11** NKÚ zjistil, že o modernizaci železničních uzlů bylo rozhodováno a její průběh byl sledován jen na úrovni jednotlivých projektů bez návaznosti na další stavby v rámci ucelených dopravních řešení. Z dvanácti kontrolovaných akcí bylo do ukončení kontroly dokončeno pět akcí, přičemž u všech došlo k navýšení cen sjednaných ve smlouvách o **8–19 %**. SŽDC při realizaci projektů zadávala dodatečné stavební práce v jednacích řízeních bez uveřejnění, aniž by prokázala splnění zákonem stanovených podmínek, zejména vznik potřeby jejich provedení v důsledku objektivně nepředvídaných okolností a jejich neoddelitelnost od původní veřejné zakázky. Např. při realizaci jednoho projektu s celkovými náklady **7,8 mld. Kč** uvedeným způsobem v letech 2005–2010 zadala dodavateli dodatečné stavební práce v celkovém objemu **1,6 mld. Kč**.
- V KA č. **12/18** NKÚ konstatoval, že ŘSD ani SFDI nevytvořily v oblasti dopravních staveb účinné mechanismy pro kontrolu a posuzování cen. ŘSD v rámci přípravy staveb nevytvořilo předpoklady pro řádný průběh jejich realizace. Docházelo tak k neodůvodněnému množství změn, přičemž nepředvídatelné vícepráce tvořily jen menší část z celkového objemu víceprací. Realizace staveb trvala od schválení investičního záměru, popř. od vypracování dokumentace pro územní rozhodnutí, neúměrně dlouho, nejčastěji se pohybovala kolem 12 let. Jedním z důvodů byla slabší pozice státu v územních a stavebních řízeních a problémy související s majetkoprávním vypořádáním u nemovitostí a pozemků. Dalším důvodem byly procesní vady v územních a stavebních řízeních, které umožňovaly častá i několikerá úspěšná napadání vydaných rozhodnutí. Předpokládané stavební náklady se v průběhu územních řízení zvýšily o **68 %** a v průběhu stavebních řízení o **37 %**. Příčinou bylo přijetí požadavků účastníků územních a stavebních řízení a také projektování neodůvodněných stavebních objektů a technických řešení, které ŘSD akceptovalo a v některých případech i požadovalo.

Závažné nedostatky NKÚ zjistil v zadávání veřejných zakázek. Z 38 prověřených veřejných zakázek v celkovém objemu **6,4 mld. Kč**, které zadalo ŘSD, bylo nedodrženo zákona o veřejných zakázkách zjištěno u 21 zakázek v celkovém objemu **4,3 mld. Kč**. ŘSD také u 11 akcí zadalo

²⁹ Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

vícepráce ve výši **5 až 29 %** z původní ceny v celkovém objemu **2,4 mld. Kč** bez zadávacího řízení nebo bez jeho ukončení a v některých případech i bez písemné smlouvy. Dále ŘSD porušilo zákon o veřejných zakázkách v případě smlouvy na poradenské služby za **100 mil. Kč**, když zakázku zadalo v jednacím řízení bez uveřejnění, aniž by k tomu byly splněny zákonem stanovené podmínky, a navíc specifikovalo zadávací podmínky tak, že zakázku mohl získat jen jeden dodavatel.

- V KA č. **13/14** NKÚ zjistil, že postup MD při rozhodování o průběhu přípravy projektů modernizace železniční sítě mimo TEN-T byl netransparentní. MD v některých případech samo zpochybnilo věrohodnost dokladů, na základě kterých mělo rozhodovat. Správnost a objektivnost předpokladů, které byly použity v rámci ekonomických hodnocení akcí, nebyla v průběhu rozhodování o jejich přípravě a realizaci vyhodnocována. Finanční a časové parametry akcí se přitom v průběhu rozhodování výrazně měnily, aniž by byly vyhodnoceny příčiny a dopady těchto změn. Závažné nedostatky NKÚ zjistil i ve smluvním zajištění akcí. Neúčelný a nehospodárný byl např. postup SŽDC, která ve smlouvách cenu díla stanovila včetně tzv. rezervních položek, aniž by určila způsob a podmínky pro jejich použití a čerpání. SŽDC také zadávala dodatečné stavební práce v jednacích řízeních bez uveřejnění většinou v době, kdy již byly provedeny. V některých případech byly změny v předmětu a rozsahu díla provedeny jen na základě pokynů správců staveb, aniž by byly uzavřeny dodatky ke smlouvám o dílo. Podle dosavadních výsledků realizace modernizace železniční sítě a čerpání prostředků z operačního programu *Doprava*, který je jedním ze zdrojů modernizace, hrozí reálné nebezpečí, že plánovaná výše prostředků v rámci příslušné prioritní osy nebude vyčerpána.

Jistým završením kontrol v oblasti dopravní infrastruktury v roce 2013 byla i spolupráce s německým Spolkovým účetním dvorem /BRH/. Potenciál možných úspor v procesu výstavby dálnic a rychlostních komunikací, na který poukázala zjištění NKÚ v KA č. **12/18, byl odhadnut v rozsahu **12 % až 20 %** z celkových nákladů staveb. Pro ověření odhadu byly ve spolupráci s BRH porovnány srovnatelné stavební náklady na výstavbu jednoho kilometru dálnic v České republice a v Německu. Zatímco v České republice byla tato cena **355 mil. Kč**, v Německu činila **260 mil. Kč**, tj. byla o **27 %** nižší. Ze spolupráce s BRH také vyplynulo, že by v České republice měl být zvýšen podíl otevřených řízení, která dávají prostor konkurenci, snižují dosažené ceny a podstatně snižují možnost korupčního chování. Výši dosažené ceny může ovlivňovat i povinnost zadávání veřejných zakázek po částech, které je v Německu ze zákona povinné a zvyšuje možný počet uchazečů, a tím vytváří tlak na dosaženou cenu. Pro objektivní srovnání oprávněnosti cen v ČR v podstatě neexistují (na rozdíl od Německa) centrální databáze cen pozemních staveb.**

Důležitost zjištěných nedostatků systémového charakteru v oblasti dopravních staveb a dosavadní neúčinnost některých dříve přijatých opatření jsou důvodem zvýšeného zájmu NKÚ o to, zda jsou přijímána odpovídající opatření k nápravě neuspokojivého stavu. NKÚ koncem roku 2013 zaznamenal některé pozitivní kroky, které reagují na jeho nálezy a doporučení:

- Jak již bylo uvedeno, NKÚ ve svých kontrolních závěrech opakovaně upozorňoval na nekoncepční přístup k financování výstavby, oprav a údržby dopravní infrastruktury a na chyby v řídicí a kontrolní činnosti, v důsledku čehož stát přicházel o nemalé prostředky. K výsledku KA č. 09/27³¹ přijalo MD opatření, že dlouhodobou strategii rozvoje dopravní infrastruktury vládě předloží do konce září 2011 a následně do konce roku 2012 předloží návrh systémového zajištění stabilního financování této oblasti. Plnění těchto opatření bylo ministru dopravy uloženo usnesením vlády ze dne 26. ledna 2011 č. 71. MD ve stanovené době přijalo pouze dílčí opatření a dopravní sektorové strategie předložilo vládě až v listopadu 2013, která je v usnesení ze dne 13. listopadu 2013 č. 850 schválila.

31 Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 09/27 – *Peněžní prostředky určené na výstavbu pozemních komunikací* byl zveřejněn v částce 4/2010 *Věstníku NKÚ*.

- K výsledkům KA č. **12/18** MD v materiálech do vlády uvedlo soubor přijatých opatření vycházejících ze všech předchozích kontrolních závěrů NKÚ a z kontrol jiných subjektů týkajících se procesu přípravy a realizace staveb včetně oblasti zadávání veřejných zakázek a navyšování stavebních nákladů. Tato opatření spolu s nově přijatou dopravní sektorovou strategií by podle MD měla výrazně zlepšit stav v této oblasti včetně dokončení hlavní sítě TEN-T do roku 2030 a globální sítě do roku 2050. NKÚ však upozorňuje, že realizace strategie v plném rozsahu je podmíněna zajištěním **70 mld. Kč** ročně od roku 2015. Podle MD je však zajištění tohoto objemu prostředků podmíněno politickým rozhodnutím zahrnujícím nutně přesunutí prostředků i z jiných operačních programů EU.

V návaznosti na zjištěné nedostatky a rovněž v souladu s výsledky spolupráce NKÚ s BRH bylo ministru dopravy usnesením vlády ze dne 10. října 2012 č. 742 uloženo na základě kontrolní akce NKÚ posoudit možnost zadávání veřejných zakázek po částech i v České republice.

2.4.2 Investiční politika státu v dalších oblastech

V kontrolách zaměřených na oblast programového financování jsou opakovaně zjišťovány nedostatky, které mají negativní vliv na účelnost, hospodárnost a efektivnost použití prostředků státního rozpočtu. Programy často nevycházejí z dlouhodobých a ujasněných koncepcí svých správců, nemají stanovený reálný časový a finanční rámec ani vyhodnitelné cíle a efekty, kterých má být realizací dosaženo. V průběhu jejich realizace dochází ke značným změnám. Programy jsou tak spíše nástrojem průběžného financování různých akcí realizovaných často i bez řádného vyhodnocení jejich přínosu na základě ekonomických kritérií. Tento stav NKÚ považuje za nedodržení principů systému financování programů. Financování investic prostřednictvím programů se stalo formálním nástrojem, který neplní své funkce, neboť nezajišťuje efektivní alokaci prostředků státu. Typické nedostatky prokázaly i kontrolní akce ukončené v roce 2013:

- V KA č. **12/03** NKÚ zjistil, že MZd nemá ujasněnou koncepci v otázkách postavení, počtu a vybavení fakultních nemocnic, což je důvodem absence navazujících strategických a koncepčních dokumentů, které by byly předpokladem pro dlouhodobé, systémové a efektivní vynakládání peněžních prostředků. MZd průběžně nevyhodnocovalo naplňování cílů (indikátorů) podpory investičních akcí fakultních nemocnic, přestože rozpočet kontrolovaného programu vzrostl v období let 2004 až 2010 o **557 %** na současných **18,7 mld. Kč** a doba realizace programu se prodloužila o devět let. Stávající způsob financování nákupu, obnovy či modernizace zdravotnické techniky nezaručuje hospodárné, efektivní a účelné vynakládání peněžních prostředků, když mj. chybí střednědobá koncepce pro rozmístování zdravotnické techniky, přehled o již pořízené technice prostřednictvím všech typů dotací a registr referenčních cen, na jehož základě by bylo možné objektivně ověřit výši nabídkových cen. Přitom tento registr měl být základem protikorupční strategie v této oblasti. Nedostatečný přehled MZd o již pořízené technice a nezajištění podmínek účelného a hospodárného systému vynakládání prostředků programu dokumentoval i příklad z FN Ostrava, kde počítačový tomograf modernizovaný s dotací ve výši **15 mil. Kč** byl využíván pouze 21 měsíců, poté byl uložen ve skladu, neboť tato FN místo něj pořídila úplně nový přístroj z prostředků EU. Kontrolou NKÚ u fakultních nemocnic byly zjišťovány nedostatky především v zadávání veřejných zakázek. Přitom byla zjištěna absence konkurenčního prostředí, když fakultní nemocnice posuzovaly v zadávacím řízení ve většině případů (**73 %**) pouze jedinou nabídku.

Vláda však neakceptovala výsledky kontroly NKÚ a nepřijala opatření, aby MZd zpracovalo návrh koncepce rozvoje fakultních nemocnic a zřídilo přehled o přístrojovém vybavení nemocnic a registr referenčních cen přístrojů, který by využívalo při jejich pořizování z veřejných prostředků. Stále hrozí riziko nevhodného a neefektivního vynakládání peněžních prostředků.

- V rámci KA č. **12/27** zjištění NKÚ ukázala, že se MZe u obou kontrolovaných protipovodňových programů zaměřovalo především na jednotlivé akce tak, aby vyčerpalo stanovené finanční

prostředky na realizaci programů. MZe nedostatečně kvantifikovalo předpokládaný přínos pro zlepšení protipovodňové ochrany. U finančně náročných programů s celkovými výdaji **15,6 mld. Kč** tak nebude proto možné ověřit, zda a v jaké míře bylo zabezpečeno dosažení co nejvyššího efektu z realizace programu a naplňování cílů. U jednoho programu zaměřeného na zlepšení stavu nádrží a rybníků s výdaji ve výši **4 mld. Kč** např. stanovilo technické parametry, ale vliv na ochranu před povodněmi neuvedlo vůbec. Jak bylo u tohoto programu zjištěno, u osmi z 15 kontrolovaných akcí MZe umožnilo poskytovat peněžní prostředky i na akce, které měly pro prevenci před povodněmi a pro ochranu majetku a obyvatelstva jen malý nebo žádný význam. U příjemců dotací byly zjištěny nedostatky v zadávacích řízeních na výběr dodavatele akcí. Šlo především o nevymezení přiměřených hodnot u dílčích hodnotících kritérií „výše smluvních pokut“ a „délka záruční doby“. Někteří uchazeči tak u těchto kritérií nabízeli neopodstatněně vysoké hodnoty, což vedlo k výběru cenově méně výhodných nabídek nebo k jejich netransparentnímu hodnocení.

- Při KA č. **12/33** NKÚ zjistil, že kontrolované programy MO, zaměřené na pořízování vybrané výzbroje a techniky Armády ČR, neměly pevný věčný, časový, finanční ani koncepční rámeček, což mělo mj. za následek nesystémové nákupy vojenské techniky a materiálu. Doba trvání jediného ukončeného kontrolovaného programu byla prodloužena o dva roky z důvodu problémů při nákupu padáků. Další program byl finančně navýšen o **595 mil. Kč**, tj. o **42 %**, zejména z důvodu dodatečně zařazeného nákupu speciálních vozidel pro zahraniční mise. Část těchto vozidel pořízených v roce 2010 za cca **121 mil. Kč** nebyla doposud do zahraničních misí zařazena.

Jednoznačnou nekonceptnost při realizaci nákupu padáků potvrzuje, že první část tohoto nákupu byla realizována až v roce 2011 oproti stanovenému roku 2008, přičemž z původně plánovaných 300 souprav padáků za **40 mil. Kč** MO snížilo uvažovaný počet padáků na 200 při stejné celkové ceně, což zvýšilo předpokládanou cenu jedné soupravy ze **133 tis. Kč** na **200 tis. Kč**, tj. cca o **50 %**. Nakonec MO nakoupilo 150 padáků. Přestože dodavatelem nebyly plněny technické parametry, MO téhož dodavatele vybralo i pro druhou část nákupu, přičemž se technické problémy opakovaly a způsobily opět zpoždění o dva roky. NKÚ navíc zjistil, že před zahájením nákupů padáků MO mělo na skladě 712 souprav padáků pořízených v roce 1996 za cca **120 mil. Kč**, které byly od pořízení pouze uskladněny a po ukončení své technické životnosti v roce 2010 fyzicky zlikvidovány.

MO zahájilo v roce 2013 nové programy, které by měly vycházet z koncepce tzv. *Bílé knihy o obraně* zpracované MO v roce 2011 a které nebyly předmětem této kontroly. Vzhledem k problémům, které NKÚ zjistil v kontrolovaných programech, bude realizaci nových programů nadále sledovat.

NKÚ kontroloval rovněž investice mimo programové financování, a to investice v působnosti Akademie věd ČR. I zde bylo zjištěno, že se jí nepodařilo vytvořit dostatečné mechanismy pro zabezpečení hospodárného, efektivního a transparentního užití poskytovaných prostředků.

- V KA č. **13/06** bylo zjištěno, že AV ČR ani její pracoviště nezpracovaly koncepční dokumenty k reprodukci majetku, jež by dle analýzy potřeb stanovily priority akcí, a byly tak předpokladem pro hospodárné a efektivní užití poskytovaných prostředků. V letech 2008 až 2013 byly přitom na investiční akce schváleny **3 mld. Kč**. Vlastní stanovená pravidla pro výběr a realizaci investičních akcí nebyla ze strany AV ČR a jejích pracovišť dodržována, zároveň byla v některých otázkách i nedostačující. Postup výběru akcí k podpoře nebyl dostatečně transparentní. Např. při posuzování žádostí z hlediska úplnosti AV ČR schválila i akce bez doložení záměru či stavební připravenosti. V letech 2010 až 2012 také docházelo k podstatným změnám návrhů akcí určených ke konečnému schválení. U všech kontrolovaných pracovišť AV ČR byly zjištěny nedostatky v přípravě akcí, v oblasti zadávání veřejných zakázek, realizaci akcí, plnění podmínek poskytnutí dotace a v účetnictví. V důsledku špatné připravenosti nebyly v řadě případů akce realizovány nebo docházelo k úpravám výše poskytnutých prostředků. Součet nespotebovaných prostředků schválených stavebních akcí za období 2008 až 2012 činil **394 mil. Kč**.

2.5 Finanční prostředky ze zahraničí

V průběhu roku 2013 dokončil NKÚ celkem pět kontrolních akcí, které byly prioritně zaměřeny na hospodaření s prostředky poskytnutými ČR ze zahraničí.³² Z hlediska objemu poskytnutých prostředků představuje pro ČR nejvýznamnější finanční zdroj rozpočet EU, z něhož jsou prostřednictvím účelových fondů financována opatření z oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti a z oblasti společné zemědělské politiky. Jedná se současně o významný zdroj rozvoje důležitých odvětví ČR s finanční spoluúčastí státního rozpočtu.

V uplynulém roce byly kontroly zaměřeny na peněžní prostředky poskytnuté ČR z rozpočtu EU na úhradu výdajů:

- operačního programu *Technická pomoc* (KA č. 12/13);
- operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost* (KA č. 12/19);
- operačního programu *Věda a výzkum pro inovace* (KA č. 12/21);
- přímých plateb zemědělcům (KA č. 13/03);
- operačního programu *Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika* (KA č. 13/04).

Dalších pět kontrolních akcí (KA č. 12/18, 12/35, 12/36, 13/12 a 13/14), při kterých byly kontrolovány rovněž projekty spolufinancované z prostředků EU, je vzhledem k převažujícímu zaměření kontroly na hospodaření s majetkem státu a významné investiční programy uvedeno v příslušných částech této výroční zprávy (tj. v částech 2.3 a 2.4).

Z hlediska hospodaření s prostředky poskytovanými ČR z rozpočtu EU byl rok 2013 významný z několika důvodů. U některých operačních programů se naplno projevil nedostatek, které souvisely s jejich opožděným zahajováním a s neschopností čerpat alokované prostředky prostřednictvím dostatečného množství kvalitních projektů v dané oblasti a čase a s administrativními potížemi při vyřizování žádostí o podporu. To v posledních letech způsobuje poměrně výrazné zaostávání v čerpání alokovaných prostředků EU, a vzrůstá tak riziko, že se nepodaří vyčerpat celé alokované částky a dojde k automatickému zániku významného objemu závazků EU vůči ČR. Podle stavu čerpání peněžních prostředků programového období 2007–2013 ke konci listopadu 2013³³ hrozí v důsledku neplnění limitu čerpání daného pravidlem $n+2/n+3$ ³⁴ nenávratná ztráta prostředků v řádech miliard korun u celkem pěti z 18 operačních programů ČR. Podle šetření Evropské komise patřila ČR ke skupině členských zemí EU s nejnižší mírou čerpání alokace.³⁵

Zaostávající čerpání finančních prostředků EU souvisí s mnoha faktory. Pozornost si zaslouží např. komplikovanost implementačního systému operačních programů a pravidel, nedostatečné řízení rizik ze strany příslušných řídicích a koordinačních orgánů, nedostatečná výkonnost a odpovědnost řídicích orgánů a problémy v administrativní kapacitě včetně častých personálních změn na důležitých pozicích. NKÚ však upozorňuje, že tento stav by neměl znamenat tlak na vyčerpání prostředků za každou cenu, ale tlak na využití potenciálu těchto prostředků k podpoře projektů na racionálním základě. Tyto poznatky by současně měly být také využity pro nastavení efektivnějšího systému v novém programovém období 2014–2020. Vzhledem ke stavu přípravy je však zřejmé, že se obdobná situace může opakovat i v následujícím programovém období.

Z dlouhodobých výsledků kontrolních akcí NKÚ vyplývají opakující se chyby, které souvisí zejména s nedostatečným nastavením operačních programů a také s nedostatečnou

32 Při těchto kontrolách NKÚ prověřil celý proces implementace prostředků EU, tedy ověření správnosti jednotlivých transakcí včetně posouzení nastavení a fungování vnitřního řídicího a kontrolního systému příslušného operačního programu.

33 *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007–2013* – listopad 2013, vydalo MMR dne 19. 12. 2013.

34 Pravidlo $n+2/n+3$ je administrativním nástrojem k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a *Fondu soudržnosti*. Podle tohoto pravidla musí být alokace podpory pro n -tý rok vyčerpána v následujících dvou/třech kalendářních letech.

35 Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: *Politika soudržnosti – Strategická zpráva 2013*; SWD(2013) 129 final, 18. 4. 2013.

funkčností řídicích a kontrolních systémů. Nastavené strategické cíle programů jsou často formulovány jen obecně a v řadě případů nejsou konkretizovány pomocí specifických cílů. Problematické je i nastavení monitorovacích indikátorů, které v některých případech neumožňují hodnotit věcný pokrok v dosahování cílů ani to, zda byla podpora poskytnuta účelně, hospodárně a efektivně. Řídicí a kontrolní systémy nejsou dostatečně účinné také v monitorování finančního pokroku, zejména ve sledování efektivity čerpání alokovaných prostředků. Dokládají to i příklady z kontrolních akcí ukončených v roce 2013. Přestože v rámci těchto akcí NKÚ vyhodnotil systémy řízení a kontroly jako účinné nebo jen částečně účinné, výsledky ukazují na některé systémové nedostatky, mj. z pohledu významných rizik, která nejsou dostatečně řízena:

- V KA č. **12/13** se NKÚ zaměřil na kontrolu realizace operačního programu *Technická pomoc /OPTP/*. Přestože cílem programu bylo posílit jednotné centrální řízení a koordinaci operačních programů na národní úrovni, schválen byl jako jeden z posledních programů téměř rok po začátku programového období. NKÚ konstatoval, že MMR jako řídicí orgán programu nastavilo a hodnotilo některé monitorovací indikátory OPTP takovým způsobem, že nebylo možné ověřit pokrok ve vztahu k výchozí situaci ani dosahování cílů programu či jeho prioritních os. Jediný stanovený indikátor dopadu „*míra zkrácení administrativního procesu při administraci projektů*“, vyjadřující míru účinnosti programu, stanovilo MMR tak, že jeho cílová hodnota byla splněna již na začátku programového období v roce 2008. Takto stanovený indikátor dopadu neumožní po skončení programového období vyhodnotit jednoznačně účelnost a hospodárnost vynakládání peněžních prostředků OPTP. Problémy a rizika v oblasti dlouhodobě nízkého čerpání alokace, nedostatečného počtu kvalitních projektů a zdoluhavého procesu přípravy a realizace výběrových řízení u projektů OPTP se opakovaly po několik let. MMR do ukončení kontroly NKÚ nezajistilo realizaci dostatečných opatření k nápravě nízké absorpční schopnosti OPTP ani k odstranění rizika nevyčerpání alokace. Tento program je podle výše uvedené měsíční monitorovací zprávy MMR také jedním z pěti programů, u kterých existuje vysoké riziko nevyčerpání stanoveného limitu za rok 2013. Ke konci listopadu 2013 byly v OPTP certifikovány výdaje ve výši **2 mld. Kč**, tj. pouze **32 %** z celkové alokace programu.
- Při KA č. **12/21** NKÚ prověřil realizaci operačního programu *Výzkum a vývoj pro inovace /OP VaVpl/* a zjistil, že řídicí a kontrolní systém je sice funkční, ale přesto vykazuje některé nedostatky. Při nastavování operačního programu MŠMT nastavilo pro sledování pokroku systém monitorovacích indikátorů, který neumožňuje vždy měření postupného naplňování stanovených cílů, a podhodnotilo cílové hodnoty některých monitorovacích indikátorů. Systém vykazování finančních predikcí OP VaVpl nebyl způsobilý řádně a včas vyhodnocovat finanční rizika spojená s plněním stanoveného limitu čerpání podle pravidla $n+2/n+3$. NKÚ také identifikoval riziko, že nebude dodržen limit **10 %** stanovený pro křížové financování.

Zásadní problémy v nastavení systému řízení a kontroly jsou opakovaně zjišťovány také v mechanismech pro výběr projektů k financování, které nevedou k účelnému, hospodárnému a efektivnímu naplnění cílů programů. Chyby se týkaly nastavení podmínek přijatelnosti a věcného hodnocení projektů, velké míry subjektivity hodnocení, střetu zájmů hodnotitelů i hodnocení v rozporu s nastavenými kritérii a rizik netransparentnosti a diskriminace. Uvedené nedostatky mohou ve svém důsledku vést k porušování zásad řádného finančního řízení, tj. k porušování účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti, a ke vzniku nezpůsobilých výdajů a nesrovnalostí dle předpisů EU. Z kontrolních akcí ukončených v roce 2013 lze uvést tyto příklady:

- V KA č. **12/19** zaměřené na operační program *Lidské zdroje a zaměstnanost /OP LZZI/*, konkrétně na prioritní osu *Aktivní politiky trhu práce*, NKÚ vyhodnotil, že MPSV jako řídicí orgán nenastavilo v některých případech podmínky, které by vedly k efektivnímu čerpání prostředků OP LZZ. Závažné nedostatky byly zjištěny dokonce u **21 %** kontrolovaných projektů. Výběr projektů probíhal na základě subjektivních hodnotících kritérií, která nedostatečně zohledňovala účelnost, hospodárnost a efektivnost. Např. při výběru individuálních projektů podíl kritérií

týkajících se hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti činil pouze **20 %** ve vztahu k ostatním hodnoticím kritériím. To mělo za následek rozdíly výsledků hodnocení jednotlivými hodnotiteli. Ačkoli cílem oblasti podpory bylo zvýšit zaměstnatelnost nezaměstnaných, MPSV podporu poskytovalo tak, že podpořeny byly i osoby, které byly zaměstnané, podnikaly či byly statutárními zástupci občanských sdružení zapojených do projektu. Jedním z monitorovacích indikátorů byl např. „*počet vytvořených pracovních míst*“ (33 tis. pracovních míst), který byl sice překročen (vytvořeno **40 tis. pracovních míst**), avšak **95 %** vytvořených pracovních míst bylo pouze dočasného charakteru, zpravidla na dobu jednoho roku. MPSV porušilo právní předpisy EU tím, že schvalovalo výdaje projektu prováděného ve spolupráci s úřady práce /ÚP/ bez kontroly účetních dokladů.

MPSV neověřovalo udržení vytvořených pracovních míst v případech, kdy trvá podmínka udržitelnosti po ukončení projektu, stejně tak ÚP nesledovaly, jaký efekt mají tyto projekty pro podpořené osoby. Kontrolou NKÚ byly zjištěny u ÚP i další případy účastníků, u nichž existuje důvodná pochybnost o nezbytnosti jejich zařazení do projektu. Podpořenými osobami, které uvedly, že jsou osoby hledající uplatnění na trhu práce, byli např. dva ředitelé základních škol (rekvalifikace na svářeče). Osoby zaměstnané jako účetní či sekretářky se rekvalifikovaly na šičky, členové pedagogického sboru na maséry apod.

- Obdobně i v KA č. **12/21** NKÚ zjistil, že MŠMT jako řídicí orgán OP VaVpl chybovalo při hodnocení a výběru projektů, čímž negativně ovlivnilo transparentnost procesu hodnocení a výběru. V procesu věcného hodnocení MŠMT nezabezpečilo hodnocení projektů v souladu se schválenými kritérii, a postupovalo tak v rozporu s předpisem EU. MŠMT již ve fázi hodnocení a výběru projektů schvalovalo výjimky z pravidel a postupů OP VaVpl, které samo stanovilo, a vytvořilo tím riziko nerovnosti a korupčního prostředí.
- Při provádění KA č. **13/04**, která se týkala prostředků poskytovaných na projekty v rámci *Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika /OPPS ČR-PR/*, NKÚ zjistil dílčí pochybení ve výkonu kontrol přijatelnosti projektů, kontrol na úrovni projektového partnera a kontrol zadávacích řízení. Např. kontrolou procesu schvalování projektů zjistil, že u deseti projektových žádostí (z 235 hodnocených) monitorovací výbor v zápise ze zasedání neodůvodnil jejich doporučení k financování, přestože společný sekretariát zodpovědný za kontrolu a hodnocení projektů jejich financování nedoporučil. Jednu projektovou žádost monitorovací výbor doporučil k financování v rozporu s ustanovením jednacího řádu. Tento postup představoval riziko netransparentnosti a diskriminace v procesu schvalování projektů.

U příjemců peněžních prostředků je nejčastěji zjišťováno porušování zákona o veřejných zakázkách, porušování podmínek podpory, vykazování nezpůsobilých výdajů a také neúčelnost a nehospodárnost při realizaci některých projektů. Výsledky kontrolních akcí ukončených v roce 2013 současně potvrdily, že funkčnost kontroly ze strany řídicích orgánů byla nedostatečná zejména v případech, kdy ministerstva jako řídicí orgány operačních programů byla současně i příjemci podpory, resp. kdy příjemci podpory patřili do jejich resortů. Uvádíme následující příklady:

- Při KA č. **12/13** bylo zjištěno, že v rámci OPTP jeden organizační útvar MMR vykonával současně dvě funkce, a to funkci řídicího orgánu i funkci příjemce. Takovéto organizační uspořádání a plnění dvou rolí bylo rizikem pro řádné fungování řídicího a kontrolního systému OPTP. V případech, kdy MMR v roli příjemce realizovalo projekty a kdy kontrolu těchto projektů vykonával zprostředkující subjekt, nebylo dostatečně zabezpečeno, aby kontrola byla provedena dostatečně a odhalila případná pochybení. NKÚ přitom kontrolou např. zjistil, že dílčí kritéria nastavená příjemcem (MMR) při výběru dodavatele veřejných zakázek byla v zásadě neměřitelná, neporovnatelná a objektivně nehodnotitelná, což NKÚ posuzoval jako rizikové z hlediska transparentního hodnocení a výběru nejvýhodnější nabídky. Porušení principů účelnosti a hospodárnosti a současně i rozpočtové kázně bylo zjištěno v případě výběrových řízení na realizaci výročního zasedání organizačního útvaru MMR – Národního orgánu pro koordinaci v roce 2010, neboť

některé objednané a uhrazené služby nebyly co do rozsahu a druhu nezbytné pro realizaci projektu a nesplňovaly zásadu minimalizace výdajů ve vztahu k cílům projektu.

- V rámci KA č. **12/19** byla ve třech případech u MPSV a úřadů práce jakožto příjemců podpory z OP LZZ zjištěna významná porušení zákona o veřejných zakázkách, která měla vliv na výsledky zadávacích řízení. MPSV např. v zadávacím řízení projektu týkajícího se národní soustavy povolání /NSP/ nevyloučilo jediného uchazeče, přestože neměl požadovanou kvalifikaci, a dokonce vybralo jeho nabídku jako vítěznou. Porušilo tak zákon o veřejných zakázkách a také rozpočtovou kázeň, a to ve výši až **149 mil. Kč**. ÚP porušovaly zákon i přesto, že využívaly v průběhu i přípravě zadávacích řízení služeb právních a poradenských společností. Některé ÚP zvolily pro část plnění aktivit projektů úhrady formou paušálních částek. Zaplacená cena se tak neodvívěla od skutečného plnění dodavatele. Následkem této praxe vznikl mj. stav, kdy cena zaplacená dodavateli za poskytování přímé podpory účastníkům projektu byla až dvanáctkrát vyšší než celková částka této podpory vyplacená účastníkům projektu. Kontrolou projektů realizovaných ÚP byly zjištěny nezpůsobilé výdaje vzniklé porušením podmínek projektu, nárokováním plnění, které nebylo ve skutečnosti provedeno, nebo proplacením plnění, které nebylo pro projekt potřebné. MPSV realizací projektu NSP současně přeneslo na dodavatele povinnost k činnostem, které má ze zákona samo provádět. NKÚ z důvodu hospodárnosti doporučuje, aby aktualizaci katalogu NSP pro další období zajišťovalo MPSV prostřednictvím svých zaměstnanců, nikoli dodavatelsky, a aby se na financování v budoucnu podíleli také zaměstnavatelé.
- Nedostatky při realizaci kontrol zjistil NKÚ i v KA č. **12/21** u MŠMT, které chybovalo v administrativní kontrole způsobilosti výdajů vyúčtovaných příjemci dotací. U příjemců dotací NKÚ odhalil nedostatky při výběru dodavatelů a ve vykazování způsobilosti výdajů. U prověřovaných projektů tak NKÚ zjistil porušení rozpočtové kázně ve výši **1,4 mil. Kč**. K největšímu porušení v hodnotě **536 tis. Kč** došlo, když příjemce dotace vyúčtoval výdaje na základě rámcové smlouvy s dodavatelem, jehož nabídka měla být ze soutěže vyřazena.
- V KA č. **13/04** byly kontrolou u příjemců podpory z OPPS ČR-PR zjištěny nezpůsobilé výdaje projektů. Tak tomu bylo např. u města Český Těšín, které nárokovalo úhradu výdajů za stavební práce zaúčtované do pořizovací ceny nemovitosti ve vlastnictví města, přestože tyto práce byly ve skutečnosti provedeny v sousedící nemovitosti, která je ve vlastnictví soukromé společnosti. Neoprávněně tak použilo peněžní prostředky v celkové výši **1,9 mil. Kč**. Podobně SŽDC uhradila po předání a převzetí stavby *Revitalizace železniční tratě Szklarska Poreba – Harrachov* celou fakturovanou částku za kompletní realizaci díla, přestože zhotovitel prokazatelně provedl některé práce až v následujícím roce. SŽDC tak neoprávněně použila peněžní prostředky v celkové výši **209 tis. Kč** na úhradu nezpůsobilých výdajů.

V oblasti společné zemědělské politiky byla v roce 2013 ukončena jediná kontrolní akce č. 13/03, která byla orientována na podporu zemědělců prostřednictvím tzv. přímých plateb:

- Ačkoli nebyly kontrolou zjištěny závažné nedostatky v systému implementace a administrace této nárokové podpory, NKÚ odhalil nedostatky, které se týkaly zejména informačního systému MZe pro evidenci využití zemědělské půdy, který je podkladem pro vyplácení podpory. NKÚ doporučil zlepšit kvalitu této evidence, neboť nevyhovuje v ukazatelích stanovených evropskými předpisy. Dále NKÚ upozornil na přetrvávající nedostatky u MZe v oblasti předběžné řídicí kontroly a oblasti řízení rizik a na nutnou změnu přístupu v ukládání sankcí za opožděné nahlášení změn údajů o půdních blocích a změnu způsobu kontrol u zvláštní podpory na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka. Kontrola také upozornila na skutečnost, že nárokové podpory jsou poskytovány i subjektům, jejichž hlavním obchodním cílem není zemědělská činnost, což sice není v rozporu s právními předpisy, ale nepřispívá to k dosažení cíle zajistit příjmy zemědělské komunitě.

V případě poskytování podpor z prostředků Evropské unie NKÚ opakovaně doporučuje přijmout ve výše uvedených oblastech adekvátní opatření, např. upravit pravidla pro poskytování dotací, pravidla pro výběr projektů, včetně vhodných, objektivních a měřitelných

hodnotících kritérií, a stanovit indikátory výstupu a výsledku tak, aby umožnily sledovat a vyhodnocovat účelnost, hospodárnost a efektivnost vynaložených prostředků.

Kontrolované osoby často odmítají doporučení a nálezy NKÚ a v těchto souvislostech i přijímání opatření k nápravě. Jen část zjištěných nedostatků je napravena opatřeními v průběhu kontroly nebo po jejím ukončení. V některých případech hodlají řídicí orgány využít poznatků při přípravě nového programového období.

Je třeba upozornit, že výstupy z kontrol v této oblasti jsou monitorovány také orgány EU a v návaznosti na zjištění NKÚ jsou vyžadovány Evropskou komisí /EK/ odpovídající reakce a vysvětlení orgánů ČR (MF, resp. řídicích orgánů).

Opakované nálezy neodstraněných chyb zjišťované NKÚ i dalšími orgány kontroly, jakými jsou Evropský účetní dvůr nebo EK, mohou vést k požadavkům EK na přijetí opatření k nápravě, např. formou akčních plánů na úrovni operačního programu nebo celé ČR. V horším případě může docházet i k přijímání opatření sankční povahy, tj. např. k pozastavení certifikace a financování, finančním opravám a v konečném důsledku i ke ztrátám na příjmech z rozpočtu EU a dodatečným výdajům rozpočtu ČR.

2.6 Kontrola závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu a dalších údajů pro monitorování a řízení veřejných financí

Cílem kontrolní činnosti NKÚ v oblasti závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu bylo prověřit, zda při sestavování závěrečných účtů kapitol postupovaly kontrolované osoby v souladu s právními předpisy a zda údaje účetních závěrek a finančních výkazů předkládané jako podklad pro závěrečné účty byly spolehlivé. V roce 2013 byly dokončeny čtyři kontrolní akce typu finanční audit. Jednalo se o následující kontrolní akce:

- KA č. **12/14** – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo dopravy za rok 2011, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva dopravy za rok 2011;
- KA č. **12/15** – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo zemědělství za rok 2011, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva zemědělství za rok 2011;
- KA č. **12/28** – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo práce a sociálních věcí za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva práce a sociálních věcí za rok 2012;
- KA č. **12/30** – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy za rok 2012.

V kontrolních akcích typu finanční audit byly prověřovány údaje zahrnuté v účetních závěrkách kontrolovaných osob za uvedená období. Dle údajů účetních závěrek činila celková výše aktiv netto **316 mld. Kč**, celková výše nákladů **226 mld. Kč** a celková výše výnosů **68 mld. Kč**. Dle údajů výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu kontrolovaných osob byly příjmy v celkové výši **54 mld. Kč** a výdaje v celkové výši **245 mld. Kč**.

V oblasti dodržování právních předpisů při sestavování závěrečných účtů NKÚ zjistil, že v některých případech nebyly závěrečné účty sestaveny v plném rozsahu v souladu s právními předpisy (např. hodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynakládání výdajů kapitoly). Hlavní pozornost je při kontrolách typu finanční audit věnována vedení účetnictví. Bylo zkoumáno, zda kontrolované osoby vedou účetnictví takovým způsobem, aby na jeho základě sestavená účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. V uvedených kontrolách však NKÚ opět zjistil významné nedostatky právě při naplňování těchto základních požadavků:

- Kontrolované osoby nesprávně aplikovaly účetní metody, když např. MZe neověřovalo správnost vykázaného ocenění majetkové účasti, tj. nezjišťovalo důvody pro vytvoření opravné položky této majetkové účasti, přestože kontrolou NKÚ byl vyvozen závěr, že ke snížení hodnoty majetkové účasti došlo (KA č. **12/15**).

- Prověřované účetní jednotky nevedly úplné účetnictví, když např. MPSV neúčtovalo o pohledávce za Národním fondem a z ní plynoucím výnosu z titulu podaných souhrnných žádostí ve výši **1,4 mld. Kč** (KA č. **12/28**). Dalším příkladem je MD, které neúčtovalo o nabytí nehmotného majetku ve výši **20 mil. Kč**, přestože uzavřením smlouvy nabylo oprávnění k výkonu práva užívat autorské dílo, tzv. licence (KA č. **12/14**).
- Kontrolované subjekty neúčtovaly o skutečnostech, které byly předmětem účetnictví, do období, s nimiž tyto skutečnosti časově a věcně souvisely, když např. MPSV majetek pořízený v roce 2011 a v tomto roce již způsobilý k užívání zařadilo na majetkové účty až v průběhu roku 2012. V důsledku pozdního zařazení uvedeného majetku byly jeho odpisy zkresleny o **16 mil. Kč** (KA č. **12/28**).
- Kontrolované osoby nezavedly systém, který by v celém rozsahu zajistil provedení inventarizace jako základního nástroje pro kontrolu v oblasti majetku a závazků v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a vyhláškou č. 270/2010 Sb.³⁶, např. MPSV ke dni sestavení účetní závěrky nepředložilo žádnou dokumentaci prokazující provedení inventarizace majetku a závazků za období roku 2012 (KA č. **12/28**).
- Účetní jednotky nedodržovaly obsahové vymezení položek účetní závěrky dle vyhlášky č. 410/2009 Sb.³⁷, když např. MPSV o cizích prostředcích ve výši **174 mil. Kč**, které měly charakter závazku s povinností je následně převést do státního rozpočtu či jinému oprávněnému subjektu, účtovalo jako o vlastních zdrojích (KA č. **12/28**).

I přes problémy s nejednoznačností účetní regulace se daří některým účetním jednotkám úspěšně se vyrovnat s novými požadavky na vedení účetnictví. Příkladem takové účetní jednotky je MŠMT, u kterého dochází při porovnání výsledků kontrol za období od zahájení reformy ke snižování objemu zjištěných nesprávností. Zároveň zde však bohužel dochází ke zvyšování rozsahu údajů, ke kterým se není možné v důsledku nejednoznačnosti regulace vyjádřit. To však není dááno k tíži účetní jednotce. Opačným příkladem je MPSV, které se dosud s některými změnami, které přinesla účetní reforma, nedokázalo vyrovnat. Jedná se například o zobrazování transferů, kdy nebylo bráno v potaz, že tuto oblast upravuje speciální účetní standard, nebo o účtování v podrozvaze.

V roce 2013 byla také provedena jedna kontrolní akce zaměřená na kontrolu údajů tzv. *pomocného analytického přehledu (PAP)*, který podrobněji rozvádí údaje účetnictví a je určen zejména pro potřeby zpracování údajů, jež jsou Českým statistickým úřadem předávány Evropské komisi, respektive Eurostatu. Jednalo se o KA č. **13/11 – Údaje pro účely monitorování a řízení veřejných financí předávané Ministerstvem průmyslu a obchodu k 31. 12. 2012 ve formě pomocného analytického přehledu prostřednictvím centrálního systému účetních informací státu**. PAP je předáván účetními jednotkami do centrálního systému účetních informací státu. Toto předávání bylo pro vybrané účetní jednotky od 1. ledna 2012 novou povinností, stanovenou novelou vyhlášky č. 383/2009 Sb.³⁸. Vzhledem k tomu, že PAP vychází především z údajů účetnictví, je správnost jeho údajů podmíněna správností účetnictví:

- V rámci KA č. **13/11** NKÚ zjistil, že do údajů PAP se promítly nesprávnosti vzniklé z důvodu porušení právních předpisů ze strany MPO ve výši **89 mld. Kč**, část předaných údajů ve výši **13 mld. Kč** nebyla zachycena v souladu s *Metodikou tvorby PAP* a nejvýznamnější dopad na posouzení správnosti údajů měla nejednoznačnost aplikace účetní regulace, kdy nebylo možné posoudit správnost údajů ve výši **168 mld. Kč**. Celkově tedy bylo možné vyhodnotit,

³⁶ Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků.

³⁷ Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

³⁸ Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech).

že údaje předávané prostřednictvím PAP byly ve významné míře zatíženy nesprávnostmi a nejednoznačností. Dále podle názoru NKÚ je způsob vydání metodiky ze strany MF systémovým problémem, neboť tato metodika nemůže být považována za právně závaznou.

Podpora dobré účetní praxe

Účetnictví a výkaznictví veřejného sektoru prochází v posledních letech reformou, která byla započata 1. ledna 2010. Po celé toto období dochází v této oblasti k dalším změnám, zpřesněním a doplněním právních i jiných předpisů. Opakují se situace, kdy jsou novelizovaná znění předpisů vydávána v krátkém časovém předstihu před jejich účinností, což způsobuje vybraným účetním jednotkám problémy s jejich správnou a včasnou aplikací. I přes neustálé změny zůstávají dosud některé oblasti účetnictví organizačních složek státu při aplikaci účetní regulace zatíženy nejasnostmi. Jedná se zejména o případy týkající se:

- peněžních prostředků státního rozpočtu určených na předfinancování výdajů, které mají být následně kryty prostředky z rozpočtu EU buď přímo, nebo prostřednictvím Národního fondu;³⁹ přitom u mnoha vybraných účetních jednotek jde o významné částky;
- oceňování a vykazování majetkových účastí státu v obchodních společnostech⁴⁰.

V praxi pak dochází k situacím, kdy jsou kontrolované účetní jednotky nuceny přistoupit k účetním postupům na základě svých vlastních výkladů a aplikací regulatorních předpisů. NKÚ proto doporučuje, aby pro standardní a typické účetní případy byly stanoveny postupy účtování a způsoby jejich vykazování. Pro ostatní případy by měl být vodítkem v českém účetnictví zatím neexistující koncepční rámec, který by formuloval východiska pro konstrukci účetního výkaznictví, vymezil klíčové pojmy, jejich definice a další skutečnosti. To by značně přispělo k zajištění správného vedení účetnictví, a tím ke spolehlivosti a srovnatelnosti vykazovaných údajů.

V současné době lze koncepční rámec odvozovat pouze nepřímou, a to z řady ustanovení různých účetních předpisů. Přitom koncepční rámec by měl kromě definic a klíčových pojmů deklarovat, jaký je účel a cíl účetního výkaznictví, jak tohoto cíle dosáhnout a kdo jsou uživatelé účetní závěrky. Vzhledem k absenci koncepčního rámce je proto žádoucí, aby právní a jiné předpisy týkající se oblasti účetnictví a výkaznictví obsahovaly poměrně detailní postupy, které by stanovovaly, jak zachycovat a vykazovat jednotlivé účetní případy.

Pro oblast účetnictví je ústředním orgánem státní správy Ministerstvo financí. Do jeho kompetencí proto spadá jak zpracování koncepcí, tak i náležitá péče o právní úpravu týkající se věcí, které patří do jeho působnosti.

Organizační složky státu a státní příspěvkové organizace v průběhu roku 2013 sestavovaly a předávaly různé druhy údajů využitelných pro monitorování a řízení veřejných financí. Tyto údaje mj. slouží k sestavení státního závěrečného účtu České republiky a k vykazování pro potřeby vládní statistiky. Přehled předávaných údajů zobrazuje tabulka č. 2.

³⁹ Viz např. KA č. 10/20 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy za rok 2010 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2011 Věstníku NKÚ), KA č. 11/29 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy za rok 2011 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2012 Věstníku NKÚ) nebo KA č. 12/15 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo zemědělství za rok 2011, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva zemědělství za rok 2011 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 2/2013 Věstníku NKÚ).

⁴⁰ Viz např. KA č. 12/15 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo zemědělství za rok 2011, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva zemědělství za rok 2011 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 2/2013 Věstníku NKÚ).

Tabulka č. 2: Přehled údajů předávaných pro potřeby monitorování a řízení veřejných financí

Předávané údaje	Typ údajů	Způsob předávání a zveřejňování*
Účetní závěrka (rozhoda, výkaz zisku a ztráty, příloha a ve většině případů i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu)	Akruální	Písemná forma výkazů – údaje jsou dále předávány v elektronické formě v podobě tzv. konsolidačních účetních záznamů do <i>Centrálního systému účetních informací státu</i>
Pomocný analytický přehled	Akruální s podrobnějším členěním včetně evidence např. druhů změn nebo partnerů aktiv, pasiv a transakcí	Údaje jsou předávány pouze v elektronické formě do <i>Centrálního systému účetních informací státu</i>
V případě organizačních složek státu finanční výkazy (výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu, výkaz o nárocích z nespotřebovaných výdajů a přehled rozpočtových opatření)	Peněžní	Údaje jsou předávány v elektronické formě do rozpočtového informačního systému
V případě organizačních složek státu – správců kapitol státního rozpočtu závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu	Rozsáhlé textové části a komentáře, jinak většinou peněžní a zčásti akruální	Údaje jsou předávány v písemné i elektronické formě

* Všechny v tabulce uvedené údaje pro potřeby monitorování a řízení veřejných financí jsou využívány odbornou veřejností – jedná se např. o Ministerstvo financí, Český statistický úřad, Českou národní banku či Nejvyšší kontrolní úřad. Účetní závěrky a finanční výkazy jsou k dispozici široké veřejnosti způsobem umožňujícím dálkový přístup na adrese <http://www.info.mfcr.cz/ufis/> nebo <http://monitor.statnipokladna.cz/2013/>.

Jak vyplývá z tabulky č. 2, organizační složky státu a státní příspěvkové organizace předávají pro potřeby monitorování a řízení veřejných financí celou řadu údajů, přičemž je otázkou, zda a nakolik jsou všechny tyto v některých případech značně podrobné údaje svými uživateli využívány.

Kladení stále nových a nových požadavků na dotčené organizace může mít za následek to, že při zachování zdrojů nebudou tyto organizace schopny příslušné požadavky plnit a postupovat podle nich, navíc mohou rezignovat i na požadavky, které platily před těmito změnami a organizace přitom v minulosti neměly problém podle nich postupovat.

Navíc některé číselníky a pravidla používaná při sestavování pomocného analytického přehledu či některých částí finančních výkazů nejsou vydávány ve formě právních předpisů, ale jsou zveřejňovány nejčastěji Ministerstvem financí způsobem umožňujícím dálkový přístup, přičemž není zřejmá jejich vymahatelnost a zpětná dohledatelnost minulých verzí.

NKÚ navrhuje, aby byla provedena analýza požadavků na vykazování údajů využitelných pro monitorování a řízení veřejných financí s cílem posoudit, nakolik jsou všechny tyto údaje potřebné a zda pracnost sledování, sestavování a předávání těchto údajů odpovídá jejich následnému využití.

2.7 Stanoviska k návrhu státního závěrečného účtu a ke zprávě o průběžném plnění státního rozpočtu

NKÚ v roce 2013 předložil Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR *Stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2012 a Stanovisko ke Zprávě o plnění státního rozpočtu ČR za 1. pololetí 2013*.⁴¹ NKÚ při zpracování stanoviska ke státnímu závěrečnému účtu /SZÚ/ vycházel mj. z kontrolních závěrů a dalších poznatků ze své kontrolní a analytické činnosti.

⁴¹ Tato stanoviska předkládá NKÚ v souladu s ustanovením § 5 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

NKÚ ve *Stanovisku k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2012* znovu upozornil na zvyšující se vykazované nároky z nespotebovaných výdajů, jejichž čerpání by mohlo mít negativní dopad na plnění státního rozpočtu. V souvislosti s příjmy státního rozpočtu NKÚ připomíná nenaplněné očekávání zvýšeného výběru daně z přidané hodnoty při nárůstu jedné ze sazeb této daně a neustále rostoucí stav nedoplatků na daních i přes každoroční odepsání jejich částí. Také rozpočtovanou výši pojistného na důchodové pojištění se nedaří dlouhodobě naplňovat a trvá schodek v systému tohoto pojištění.

NKÚ opět poukazuje na zvyšující se podíl státního dluhu na hrubém domácím produktu a v souvislosti se státním dluhem upozorňuje na nevyužití jeho relativně výhodného financování prostřednictvím krátkodobého dluhu v předpokládaném rozsahu. NKÚ hodnotí jako budoucí riziko pro výdajovou stranu státního rozpočtu používání privatizačních příjmů na úhradu schodku důchodového účtu vzhledem k výši existujících závazků z privatizace ve formě garancí vyplývajících ze smluv týkajících se řešení starých ekologických zátěží.

Dalším takovým rizikem jsou nedostatečně zajištěné příjmy státních fondů, což by mohlo vést k situaci, že tyto fondy budou při financování své činnosti stále více spoléhat na dotace ze státního rozpočtu. Obsahem stanoviska k SZÚ jsou i poznatky z kontrolních akcí NKÚ zaměřených na účelné a hospodárné nakládání s prostředky a majetkem státu, včetně konkrétních porušení příslušných předpisů. Samostatně jsou uvedeny poznatky z provedených kontrol typu finanční audit, ve kterých NKÚ opakovaně zjišťuje nedostatky v podkladech sloužících k sestavení závěrečných účtů kapitol SR, a to jak v oblasti účetnictví, tak v oblasti finančního výkaznictví. V souvislosti s čerpáním prostředků Evropské unie NKÚ upozorňuje na skutečnost, že v důsledku finančních oprav provedených EK u několika operačních programů budou ve zvýšené míře zatěžovány veřejné rozpočty České republiky.

Ve *Stanovisku ke Zprávě o plnění státního rozpočtu ČR za 1. pololetí 2013* NKÚ negativně hodnotí převod části výdajů rozpočtovaných v kapitole SR *Státní dluh* prostřednictvím rozpočtového opatření do jiné kapitoly SR. V oblasti příjmů státního rozpočtu upozorňuje NKÚ na dlouhodobou neschopnost naplnit rozpočet u daně z příjmů fyzických osob a na nízkou efektivnost systému jejího výběru. NKÚ také doporučuje, aby vláda v uvedené zprávě informovala o opatřeních, která míní provést ke zvýšení efektivnosti činnosti finančních úřadů při vymáhání nedoplatků na daních. Obdobně jako ve stanovisku ke SZÚ za rok 2012 považuje NKÚ za závažné, že většina mimorozpočtových fondů nemá dostatečné zdroje na realizaci nastavených výdajových programů.

2.8 Projednávání kontrolních závěrů v Parlamentu ČR a vládě ČR a dopady kontrolní činnosti NKÚ

2.8.1 Projednávání kontrolních závěrů v Parlamentu ČR a vládě ČR

V prosazování výsledků kontrolní činnosti NKÚ má nezastupitelnou roli projednávání kontrolních závěrů NKÚ v Parlamentu ČR a vládě ČR. NKÚ těmto orgánům poskytuje pro výkon jejich zákonodárné a výkonné moci objektivní a nezávislé informace o hospodaření státu. Spolupráci s těmito orgány proto NKÚ považuje za klíčovou i z hlediska zlepšení stavu hospodaření státu a současně z hlediska dopadů práce NKÚ.

Každý kontrolní závěr je vždy po svém schválení zasílán předsedům obou komor parlamentu a předsedovi vlády. NKÚ těmto institucím zasílá rovněž svou výroční zprávu, stanovisko ke státnímu závěrečnému účtu a stanovisko k plnění státního rozpočtu.

Hlavním partnerem NKÚ v Parlamentu ČR je kontrolní výbor Poslanecké sněmovny. Tento výbor projednává kontrolní závěry NKÚ, jeho výroční zprávu, návrh rozpočtu kapitoly NKÚ, jeho závěrečný účet, stanovisko NKÚ ke státnímu závěrečnému účtu a další materiály. Kontrolní výbor v roce 2013 projednal šest kontrolních závěrů NKÚ. Přehled kontrolních závěrů projednaných v roce 2013 kontrolním výborem a shrnutí přijatých usnesení jsou uvedeny v příloze č. 3 této výroční zprávy.

Vláda projednává všechny kontrolní závěry, a to za přítomnosti prezidenta NKÚ. Ke každému z nich přijímá usnesení. Ve více než osmdesáti procentech mají tato usnesení ukládací část, v níž vláda ukládá příslušnému ministrovi přijmout a realizovat konkrétní nápravná opatření. V roce 2013 vláda projednala 32 kontrolních závěrů. Přehled kontrolních závěrů projednaných vládou v roce 2013 a shrnutí uložených opatření jsou uvedeny v příloze č. 4 této výroční zprávy.

2.8.2 Dopady kontrolní činnosti NKÚ

Výsledky kontrolní práce NKÚ nemohou skončit konstatováním zjištěného stavu, ale měly by být počátkem potřebné změny stavu v případech, kdy byly zjištěny nedostatky. Proto NKÚ po ukončení kontroly pozorně sleduje, zda a jakým způsobem vláda i kontrolované osoby přistupují k výsledkům kontrolních akcí, včetně systémových doporučení, a zda přijímají a realizují opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Těmto opatřením je věnována pozornost i v delším časovém horizontu, neboť účinek některých změn nemůže z povahy věci nastat okamžitě. Cílem NKÚ totiž není jen upozorňovat na nedostatky, ale zejména přispívat k nápravě chyb a k jejich eliminaci v budoucnu. Tím chce NKÚ naplňovat svou vizi i poslání, tj. přispívat k tomu, aby stát byl ve svých činnostech účelnější, hospodárnější a efektivnější.

Přes osmdesát procent kontrolních závěrů, které vláda projednala s tím, že příslušnému ministrovi uložila přijmout a realizovat opatření k nápravě zjištěných nedostatků, je pro NKÚ významným ukazatelem. Je to signál, že výsledky jeho práce představují pro vládu ČR důležitou zpětnou vazbu poskytující objektivní informace pro realizaci příslušných změn v hospodaření státu. NKÚ oceňuje, že vláda opatření přijímá v takové míře. Za úspěch NKÚ považuje, že se spolupráce s vládou v poslední době výrazně zlepšila. K zásadní změně v projednávání kontrolních závěrů ve vládě dochází na základě novely jednacího řádu vlády schválené v roce 2013, která se týká účasti prezidenta NKÚ při projednávání KZ ve vládě a vyjádření stanoviska NKÚ k navrhovaným nápravným opatřením obsaženým ve stanoviscích ministerstev pro jednání vlády. Tyto změny by od roku 2014 měly posílit vymahatelnost opatření vyplývajících z výsledků kontrolních akcí NKÚ.

K zajištění nejvyšších přínosů z hlediska výsledků kontrol NKÚ v souladu se svou strategií volí v zaměření kontrolní činnosti především systémový a rizikově orientovaný přístup. K přínosům kontrol lze proto zařadit četná systémová zjištění i systémová doporučení, která NKÚ formuluje s cílem napomoci řešení problémů a zavádění dobré praxe při správě prostředků a majetku státu. Efekt výsledků kontrol se tím násobí. V uplynulém roce NKÚ např. v rámci 41 kontrolních akcí formuloval i 33 doporučení systémového charakteru, např. v oblasti legislativy, koncepcí rozvoje, vyhodnocování účinnosti vládních programů atp.

Přínosem je bezesporu i preventivní působení kontroly a jejích výsledků v okruhu potenciálních kontrolovaných osob. NKÚ je proto aktivním podporovatelem v oblastech veřejné dostupnosti výsledků kontrol, informování veřejnosti prostřednictvím médií, vydávání publikací, prezentací výsledků na odborných seminářích apod.

NKÚ oceňuje, že v uplynulém roce došlo po ukončení kontrol v řadě oblastí k důležitým pozitivním změnám, které reagovaly na jeho zjištění a doporučení nebo s nimi byly v souladu. Je to známka, že se NKÚ daří přinášet potřebnou hodnotu pro společnost také v podobě dopadů jeho kontrolní činnosti. Dokládá to obecnou skutečnost, že nezávislá vnější kontrola představuje nezastupitelný prvek řádného fungování demokratického státu. Rozsah výroční zprávy umožňuje uvedení jen některých příkladů (podrobně k některým příkladům viz také části 2.1 až 2.6).

K pozitivním krokům došlo např. v oblasti správy DPH při dovozu zboží ze třetích zemí. Po ukončení KA č. 11/07 přijalo MF důležitá legislativní opatření, která by podle NKÚ mohla přispět k eliminaci významných nedostatků ve výběru DPH v této oblasti.

NKÚ rovněž přispěl k legislativnímu zajištění možnosti využití volných peněžních prostředků státu v podobě zisku státních podniků pro posílení státního rozpočtu. Na významný objem volných

peněžních prostředků NKÚ upozornil v souvislosti s výsledky KA č. **10/26** týkající se státního podniku Lesy ČR. Dalším příkladem může být oblast výběru poplatků za ukládání nebezpečných odpadů. Po ukončení KA č. **12/20**, která byla následnou kontrolou po KA č. **05/28**, MŽP v reakci na závažnost zjištěných nedostatků zajistilo řešení formou změn příslušné legislativy.

Pozitivním příkladem zlepšování podmínek v oblasti nákupu vybraných komodit, zejména s ohledem na hospodárnost nákupu, je i situace, která vznikla po ukončení KA č. **12/29**, zabývajících se pilotním projektem centrálního nákupu realizovaným MV. V návaznosti na výsledky kontroly přijalo MV opatření, která zvýší objektivitu výpočtu vykazovaných úspor a zamezí vysokým výdajům koncem rozpočtového roku na nákup zásob pohonných hmot pro následující období skladovaných u dodavatele. Tím se současně zamezí také zbytečným nákladům na skladné.

V návaznosti na výsledky KA č. **09/27** a č. **12/18** v oblasti dopravních staveb NKÚ v roce 2013 zaznamenal některá opatření, která by mohla výrazně zlepšit neuspokojivý stav v této oblasti. Jedná se o soubor přijatých opatření, která by měla řešit problémy v procesu přípravy a realizace staveb. Důležité je také přijetí dopravní sektorové strategie, která byla schválena vládou v roce 2013. V souladu s výsledky spolupráce s BRH bude posouzena také možnost zadávání veřejných zakázek po částech.

Od roku 2010 dochází k významným změnám v oblasti účetnictví a výkaznictví veřejného sektoru. Kontroly NKÚ zaměřené na tuto oblast vedou ke zlepšování stavu účetnictví a výkaznictví, napomáhají upřesňovat a doplňovat příslušné předpisy a celkově přispívají ke zlepšování kvality údajů nezbytných pro monitorování a řízení veřejných financí. Jak ukázaly výsledky kontrol NKÚ, dobrým příkladem je MŠMT, které i přes problémy s nejednoznačností účetní regulace dokázalo reagovat na zjištěné nedostatky a účinně snižovat objem nesprávností. Naopak MPSV se s některými změnami dosud vyrovnat nedokázalo.

Na tomto místě je třeba vyzdvihnout i konstruktivní přístup příslušných kontrolovaných osob k výsledkům kontrol, bez kterého by k pozitivním změnám nedošlo. Je však třeba upozornit, že účinnost většiny přijatých opatření ústředních orgánů je třeba prověřit následnou kontrolou.

Vyhodnocení výsledků kontrol uvedené v předchozích částech však také ukázalo, že v hospodaření státu existují některé stále se opakující nesrovnalosti z hlediska zákonnosti postupů, ale i z hlediska účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti výkonu činností některých kontrolovaných osob. Výsledky současně ukázaly, že ačkoliv jsou zjišťovány četné a závažné nedostatky, přičemž k většině těchto nedostatků jsou vládou ukládána opatření k jejich nápravě, účinnost realizovaných opatření není vždy dostatečná. Náprava stavu v dané oblasti je totiž do značné míry ovlivněna přístupem příslušných kontrolovaných osob – ústředních orgánů státní správy.

Z negativních přístupů lze uvést různé příklady – od medializovaného zásadního nesouhlasu s výsledky kontroly přes bagatelizaci systémových nedostatků jako nedostatků formálních a odmítání systémových doporučení a nálezů až po přijímání opatření naplňujících svůj smysl jen formálně. Zde je nutné podotknout, že negativní přístup ke kontrole NKÚ se u některých osob projevuje také v průběhu realizace kontroly v podobě obstrukčního přístupu při předkládání informací a dokladů, což NKÚ považuje za nepřijatelné z hlediska principu a smyslu kontroly a činí kroky k zajištění svého oprávnění.

Výskyt neúčinných opatření nebo dokonce nepřijetí adekvátních opatření k nálezům NKÚ lze nalézt v různých oblastech, které byly popsány v předchozích částech výroční zprávy.

Např. v oblasti správy odvodů za porušení rozpočtové kázně byly na základě KA č. **10/08** a č. **13/15** zaznamenány zatím jen některé dílčí legislativní změny, které neměly vliv na celkovou nehospodárnost a neefektivnost systému. Za pozitivní je ale možné označit přesun rozhodovací pravomoci v oblasti promíjení z Ministerstva financí na Generální finanční ředitelství. NKÚ bude problematiku promíjení odvodů nadále sledovat a vyvíjet tlak na přijetí účinných opatření k zajištění

hospodárnosti a efektivnosti správy a zvýšení transparentnosti procesu. Systémové řešení zásadních nedostatků požadoval i kontrolní výbor Poslanecké sněmovny.

Nedostatečnost opatření byla shledána také v rámci čerpání prostředků poskytovaných ČR z rozpočtu EU v rámci některých kontrolovaných programů. Kromě vážného upozorňování na rizika spojená s neplněním limitu čerpání a hrozbou nenávratné ztráty části prostředků to byla i doporučení k řešení dalších problémů spojených např. s vyhodnocováním účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti vynaložených prostředků. NKÚ na tyto skutečnosti opakovaně upozorňoval, ať již v rámci některých kontrolních akcí, či speciálně – např. v rámci zveřejňování zpráv o finančním řízení prostředků EU v ČR.

Jako ukázkou odmítnutí závažných nedostatků lze uvést reakci na výsledky KA č. **12/04**. MZe nesouhlasilo se zjištěními NKÚ týkajícími se porušování zákona o veřejných zakázkách při zadání zakázek v oblasti ICT a při projednávání výsledků kontroly ve vládě nenavrhlo opatření. Zjištěné nedostatky NKÚ následně potvrdil i příslušný správce daně vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně přesahujícího půl miliardy korun.

Obdobně MZd neakceptovalo závěry kontroly v oblasti rozvoje materiálně technického zajištění fakultních nemocnic (KA č. **12/03**). Nadále tak hrozí riziko neefektivního a neekonomického vynakládání prostředků státu.

NKÚ si uvědomuje, že pro dopady kontroly má zásadní význam projednávání výsledků kontrolních akcí NKÚ s jeho hlavními partnery, tj. s parlamentem a vládou. Současně NKÚ věnuje zvyšující se pozornost také dalším činnostem, jejichž hlavním smyslem je posílit prosazování dobré praxe v hospodaření státu. Aktivity NKÚ jsou cíleny zejména na prezentaci výsledků kontrol odborné i široké veřejnosti, na legislativní doporučení v rámci připomínkových řízení k návrhům právních předpisů a na oblast publicity výsledků kontroly a preventivního působení kontroly v okruhu potenciálních kontrolovaných osob.

V roce 2013 NKÚ např. uspořádal pro zástupce veřejných zadavatelů konferenci pod názvem *Veřejné zakázky – hodnota za peníze*. Oblast veřejných zakázek totiž patří dlouhodobě k nejrizikovějším z hlediska nakládání s finančními prostředky státu. Snahou NKÚ proto bylo napomoci respektu zadavatelů k zásadám hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti a přispět ke sdílení dobré praxe v této oblasti. Konference ukázala na důležité faktory, které nesporně ovlivňují i samotní zadavatelé. Kromě kvality a efektivity samotného zadávacího procesu je to především rozhodnutí, že bude realizován skutečně smysluplný projekt.

K přímým dopadům kontrolní činnosti v neposlední řadě patří i plnění oznamovací povinnosti NKÚ vůči finančním orgánům v případech, kdy kontrolní zjištění měla vztah k daňovým povinnostem kontrolovaných osob, a rovněž oznamovací povinnost vůči orgánům činným v trestním řízení v případech, kdy byly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. O tom viz následující částí výroční zprávy.

2.9 Součinnost s orgány činnými v trestním řízení

V roce 2013 podal NKÚ podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu na základě zjištění z kontrolních akcí pět oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že mohl být spáchán trestný čin. Tato oznámení se týkala 10 kontrolovaných subjektů.

Trestní oznámení bylo podáno na základě závažných nedostatků zjištěných kontrolní akcí č. **12/04** – jednalo se o závažné nedostatky při realizaci projektů v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Dále byly oznámeny skutečnosti zjištěné kontrolní akcí č. **12/06**, kdy příjemcům dotace byly proplaceny prostředky na pokrytí úhrad nezpůsobilých výdajů.

Kontrolní akcí č. **12/19** bylo zjištěno, že žadatel o dotaci k žádosti o poskytnutí dotace z prostředků EU přiložil nepravdivé doklady.

Kontrolní akcí č. **12/31** byly zjištěny případy, kdy byly proplaceny výdaje za právní služby bez řádného doložení dokladů prokazujících provedení těchto služeb, resp. byly vynaloženy peněžní prostředky státního rozpočtu v rozporu s podmínkami rámcové smlouvy.

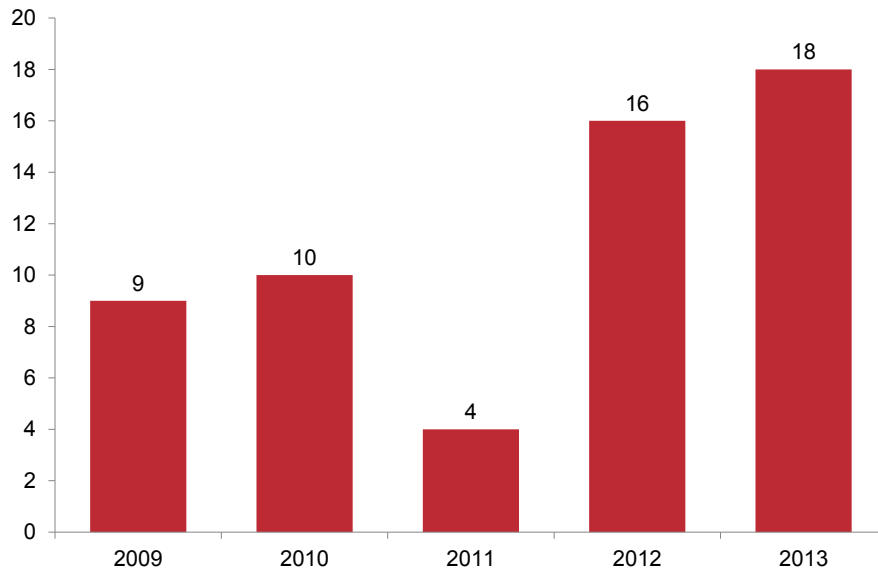
Další trestní oznámení bylo podáno na základě skutečností zjištěných kontrolní akcí č. **12/29**, kdy byly vynaloženy peněžní prostředky státního rozpočtu na nákup vybraných komodit v rozporu s rámcovou smlouvou.

NKÚ ve svých podáních konstatoval, že shora uvedeným jednáním mohlo dojít k naplnění skutkové podstaty trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku, porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, poškození finančních zájmů Evropské unie nebo trestného činu dotačního podvodu.

Orgány činné v trestním řízení si v roce 2013 vyžádaly součinnost NKÚ celkem v 18 případech (viz graf č. 2). Na základě těchto žádostí poskytoval NKÚ kontrolní materiály z 19 kontrolních akcí a prezident NKÚ zbavil podle § 23 zákona č. 166/1993 Sb. z důvodu důležitého státního zájmu pět zaměstnanců povinnosti mlčenlivosti.

Jedná se o případy, kdy orgány činné v trestním řízení vyžadují zaslání podkladů nebo listinných materiálů z kontrolních akcí, doplnění již zaslaných spisových materiálů, případně žádají o zproštění povinnosti mlčenlivosti kontrolujících NKÚ, aby tito mohli podat vysvětlení, případně mohli být vyslechnuti jako svědci. NKÚ poskytuje součinnost na základě dožádání orgánů činných v trestním řízení podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu nebo vyhovuje žádosti podle § 18 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Graf č. 2: Počet žádostí o součinnost od orgánů činných v trestním řízení v letech 2009–2013

III. Finanční zhodnocení kontrolní činnosti

1. Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí

Souhrnné finanční zhodnocení kontrolní činnosti je každoročně sledováno zejména prostřednictvím ukazatele celkového objemu zkontrolovaných finančních prostředků, majetku a závazků. Tento ukazatel je především informativní údaj, který vypovídá o celkovém rozsahu zkontrolovaných položek příjmů a výdajů státního rozpočtu, majetku státu a závazků, finančních prostředků poskytnutých ČR ze zahraničí a ostatních finančních prostředků (např. prostředků státních fondů). Je významně ovlivňován zejména počtem kontrolních akcí, jejich předmětem a cíli, ale také délkou kontrolovaného období.

V kontrolních akcích, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2013, byly zkontrolovány finanční prostředky a majetek v celkovém objemu **222 mld. Kč**.

Do celkového objemu nejsou zahrnuty údaje z kontrolních akcí, které byly zaměřeny na kontroly závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu (viz část 2.6 této výroční zprávy). Dále nejsou započítány finanční prostředky posuzované pouze na úrovni systému, např. při kontrole strategických a koncepčních materiálů a při kontrole programů v rámci kontroly činnosti jejich správců nebo zprostředkujících subjektů. V systémových kontrolách ukončených v roce 2013 hodnota těchto prostředků dosáhla výše 495 mld. Kč.

Zkontrolovaný objem finančních prostředků, majetku a závazků byl významně ovlivněn především objemem finančních prostředků a majetku zkontrolovaných v rámci kontrol dopravních investic (výstavby dálnic, rychlostních komunikací a železniční infrastruktury) a v rámci kontrol systému výběru mýta a státního podniku VOP CZ.

2. Plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

Na základě skutečností zjištěných při kontrolní činnosti předává NKÚ příslušným správcům daně údaje uvedené v kontrolních protokolech, které mají vztah ke správě daní. Konkrétní kontrolní zjištění mohou být využita příslušnými správci daně k zahájení řízení, které může vést k rozhodnutí o nařízení odvodu neoprávněně použitých finančních prostředků, případně též o uložení sankce.

V roce 2013 bylo v rámci plnění oznamovací povinnosti příslušným finančním úřadům odesláno celkem **28** oznámení, která souvisela s výdajovou a příjmovou stránkou státního rozpočtu. Celková částka finančních prostředků v těchto oznámeních činila **1 937 mil. Kč** a **2,7 mil. EUR**. Nejvyšší oznámená částka souvisela s oznámením porušení rozpočtové kázně ve výši **982 mil. Kč** při realizaci projektů v oblasti informačních a komunikačních technologií.

IV. Zhodnocení ostatní činnosti

1. Další činnosti NKÚ související s kontrolní činností

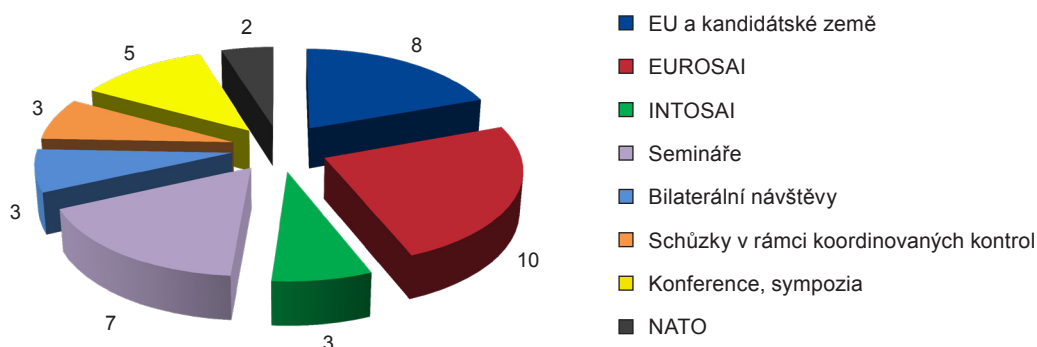
V meziresortním připomínkovém řízení podle *Legislativních pravidel vlády* se NKÚ vyjadřoval k návrhům právních předpisů, které se ho týkaly jako organizační složky státu nebo které souvisely s jeho působností. V roce 2013 obdržel NKÚ k posouzení celkem 132 návrhů právních předpisů. Konkrétní připomínky vycházející především z poznatků z kontrolní činnosti uplatnil k 53 návrhům. Pozornost byla věnována zejména návrhům zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a zákona o řídicím a kontrolním systému ve veřejné správě, jejichž projednávání však vzhledem k rozpuštění Poslanecké sněmovny dále nepokračovalo, jakož i návrhům prováděcích předpisů k zákonu o rozpočtových pravidlech a k zákonu o účetnictví.

2. Mezinárodní spolupráce

V roce 2013 byla mezinárodní spolupráce zaměřena zejména na činnosti v rámci Evropské organizace nejvyšších kontrolních institucí /EUROSAI/, na akce nejvyšších kontrolních institucí /SAI/ států Evropské unie a na výměnu a prohlubování znalostí a zkušeností zaměstnanců NKÚ na mezinárodních seminářích věnovaných odborným kontrolním tématům. Na bilaterální úrovni spolupracoval NKÚ především s Nejvyšším kontrolním úřadem Slovenska; koordinované kontroly probíhaly s nejvyššími kontrolními institucemi Německa, Polska a Švýcarska.

Zástupci NKÚ se v zahraničí zúčastnili celkem 41 akcí. Přibližně čtvrtinu tvořily aktivity v rámci EUROSAI, což odpovídá úloze NKÚ ve vedení týmu pro jeden z cílů strategického plánu EUROSAI pro roky 2011–2017, a dále byly účelem cest i jednání a aktivity se SAI zemí Evropské unie. Hlavními tématy jednání byly problematika zadávání a kontroly veřejných zakázek, mezinárodní standardy nejvyšších kontrolních institucí, audit výkonnosti a kontrola životního prostředí. Strukturu zahraničních cest zástupců NKÚ znázorňuje graf č. 3.

Graf č. 3: Počet a zaměření zahraničních cest zástupců NKÚ za rok 2013

Významnou událostí mezinárodní spolupráce byl XXI. kongres Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí, který se uskutečnil v Číně. Kongres je vrcholným orgánem této nezávislé a nepolitické mezinárodní organizace. Hlavními tématy kongresu byly národní audit a národní správa a dále poslání nejvyšších kontrolních institucí jako záruky dlouhodobé udržitelnosti finančních politik. Kromě těchto témat byla na kongresu prezentována práce jednotlivých výborů, podvýborů a pracovních skupin INTOSAI. Na kongresu byly schváleny nové mezinárodní standardy nejvyšších kontrolních institucí, tzv. ISSAI, došlo k vytvoření některých nových pracovních skupin a byly prezentovány plány činnosti do budoucna. Výstupem kongresu je dokument nazvaný *Pekingská deklarace*.

Jednání XXI. kongresu INTOSAI

Důležitou událostí byla každoroční schůzka představitelů nejvyšších kontrolních institucí Visegrádské skupiny, Rakouska a Slovinska (V4+2), která se konala v září ve Slovinsku. Tentokrát byly hlavními tématy jednání zkušenosti SAI s hodnocením rizik, dále fiskální udržitelnost a finanční stabilita, boj proti korupci a měření výkonnosti SAI.

Schůzka V4+2

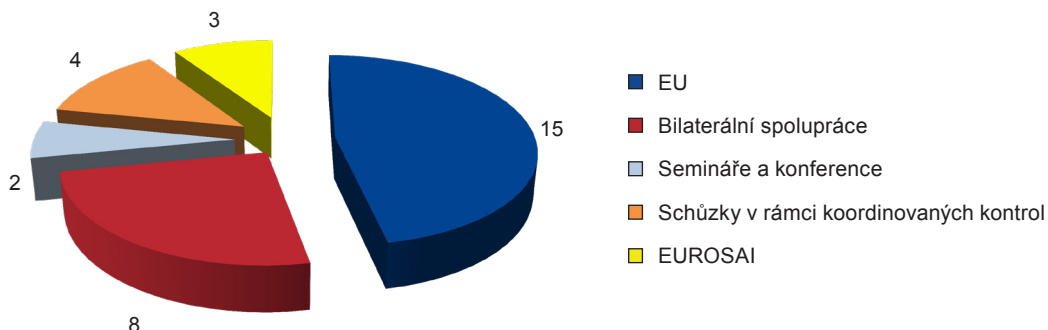
Každoroční zasedání Kontaktního výboru vedoucích představitelů SAI Evropské unie a Evropského účetního dvora /EÚD/ se konalo v Litvě. Hlavními tématy byly otázky spojené s vývojem v Evropské unii s ohledem na nový finanční rámec pro období 2014–2020 a měnící se postavení a úkoly SAI.

Kontaktní výbor vedoucích představitelů EÚD a SAI Evropské unie, Litva 2013

V roce 2013 zorganizoval NKÚ v České republice 32 mezinárodních akcí. Strukturu mezinárodních akcí pořádaných NKÚ znázorňuje graf č. 4.

Graf č. 4: Počet a zaměření mezinárodních akcí pořádaných NKÚ v roce 2013

Významný počet představovaly akce v rámci zemí EU, včetně auditních misí EÚD, a dále bilaterální spolupráce.

V červnu se v Senátu Parlamentu České republiky uskutečnil seminář, jehož cílem bylo připomenout 20 let existence nezávislého NKÚ. Na semináři zazněly příspěvky ke dvěma hlavním tématům: vývoj od systému státní kontroly k modernímu kontrolnímu úřadu a činnost a směřování nejvyšších kontrolních institucí v příštích letech. Projevy přednesli kromě prezidenta NKÚ Miloslava Kaly, viceprezidentky NKÚ Zdeňky Horníkové a prezidenta České republiky Miloše Zemana také vedoucí zaměstnanci NKÚ a řada významných zahraničních hostů, vrcholných představitelů Evropského účetního dvora a SAI Slovenska, Polska, Slovinska, Rakouska, Německa a Maďarska. Seminář byl mimořádnou příležitostí pro setkání bývalých i současných představitelů a zaměstnanců NKÚ, pamětníků a zákonodárců, ale i novinářů a zástupců akademické obce.

Odborný seminář k 20. výročí NKÚ

V říjnu uspořádal NKÚ 11. setkání pracovní skupiny EUROSAI pro kontrolu životního prostředí, kterému předcházela mezinárodní seminář s názvem *Podvody a korupce při auditu životního prostředí a řízení přírodních zdrojů*. Hlavními tématy semináře byly odhalování podvodů a korupce při kontrolách životního prostředí, udržitelné využívání půdy a posouzení validity a spolehlivosti informací v rámci kvantitativních a kvalitativních analýz. Na vlastním jednání pracovní skupiny byla projednána problematika kontrol v oblasti udržitelného využívání půdy a problematika hodnocení spolehlivosti analýz. Akce se zúčastnilo 69 zástupců z 24 evropských nejvyšších kontrolních institucí, EÚD, Evropské agentury pro životní prostředí a dalších institucí.

V listopadu proběhla na NKÚ prezentace výsledků kontroly NKÚ a německého Spolkového účetního dvora. Kontrola byla zaměřena na způsoby, praxi a legislativu zadávání veřejných zakázek na stavební práce v oblasti pozemního a dopravního stavitelství a na prevenci korupce v obou zemích. Největší pozornost byla soustředěna na nepoměr cen stavebních prací (zejména v silničním stavitelství) v ČR a Německu. Byly zjištěny dva zásadní důvody vyšších cen stavebních prací v České republice oproti cenám v Německu, a to skutečnost, že německá praxe na rozdíl od české upřednostňuje otevřená zadávací řízení a zadávání veřejných zakázek v menších celcích. Navíc v ČR oproti Německu v podstatě neexistují centrální databáze cen pozemních staveb.

Prezentace závěrů společné zprávy NKÚ a SAI Německa

I v roce 2013 proběhlo setkání s velvyslanci zemí EU v ČR, zástupcem Ministerstva zahraničí a vedoucím zastoupení Evropské komise v ČR.

V prosinci navštívil NKÚ člen Evropského účetního dvora, který seznámil zástupce NKÚ s *Výroční zprávou EÚD o plnění rozpočtu EU za rok 2012* a se zvláštní zprávou z realizace výkonnostního auditu *Programu rozvoje venkova*.

V prosinci NKÚ přivítal zástupce SAI Černé Hory v čele s jejím prezidentem. O zajištění studijní cesty pro nejvyšší představitele SAI Černé Hory požádala NKÚ organizace UNDP (United Nations Development Programme – Rozvojový program OSN) s tím, že jednání má být zaměřeno na posilování institucionálních kapacit SAI Černé Hory. Odborníci z NKÚ připravili pro černošskou delegaci prezentace zaměřené na kontrolu údajů pro monitorování a řízení veřejných financí, kontrolu typu finanční audit, na kontrolu státního závěrečného účtu České republiky a na řízení kvality kontrolní činnosti na NKÚ.

Mezi další uskutečněné akce patřilo 12 auditních misí Evropského účetního dvora, kterých se v úloze pozorovatele účastnil zástupce NKÚ. Kromě součinnosti při auditních misích NKÚ zprostředkoval či přímo poskytl Evropskému účetnímu dvoru informace na základě nejruznějších dotazníků, průzkumů či žádostí.

NKÚ spolupracoval se SAI Polska na koordinované kontrole prostředků určených na financování projektů realizovaných v rámci *Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013*. Se SAI Švýcarska probíhala koordinovaná kontrola *Programu švýcarsko-české spolupráce* zaměřené na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie.

3. Činnosti NKÚ ve vztahu k veřejnosti

3.1 Publikační činnost

Věstník NKÚ (ročník XXI.) byl publikován ve čtyřech částkách, vždy na konci kalendářního čtvrtletí. V jednotlivých částkách byly zveřejňovány schválené kontrolní závěry, výroční zpráva za rok 2012, dodatky a změny plánu kontrolní činnosti a plán kontrolní činnosti na rok 2014. Výstupy z jednotlivých kontrolních akcí byly také pravidelně zveřejňovány na webových stránkách NKÚ.

V červenci 2013 vydal NKÚ publikaci **EU report 2013 – Zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v ČR**. Primárním záměrem zprávy je podat komplexní informace o kontrolních zjištěních NKÚ týkajících se výhradně příjmů a výdajů rozpočtu Evropské unie v ČR a zasadit je do problematiky finančních vztahů v rámci naplňování priorit jednotlivých politik EU. Údaje a informace uvedené ve zprávě se týkají především kalendářního roku 2012, resp. roku 2011 v případech, kdy aktuálnější data nebyla ještě oficiálně dostupná. *EU report 2013* je založen především na zjištěních uvedených ve schválených kontrolních závěrech NKÚ publikovaných v roce 2012 v jednotlivých částkách *Věstníku NKÚ*. Zároveň pracuje i s číselnými údaji a komentáři získanými od příslušných útvarů Ministerstva financí a Ministerstva pro místní rozvoj či informacemi z výroční zprávy Evropského účetního dvora za rok 2011 nebo s údaji z finanční zprávy Evropské komise k rozpočtu EU za rok 2011. *EU report 2013* je určen nejen institucím odpovědným za finanční řízení prostředků rozpočtu Evropské unie, ale i dalším zájemcům z řad odborné veřejnosti v ČR i v zahraničí.

V listopadu 2013 byla vydána společná zpráva o paralelní kontrole provedené českým Nejvyšším kontrolním úřadem a německým Spolkovým účetním dvorem s názvem **Zadávání veřejných zakázek na stavební práce a prevence korupce**.

U příležitosti dvacátého výročí NKÚ byl v prosinci 2013 vydán sborník s názvem **20 let nezávislé kontroly v České republice**.

NKÚ v roce 2013 vydal také *Stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2012* a *Stanovisko ke Zprávě o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. pololetí 2013*.

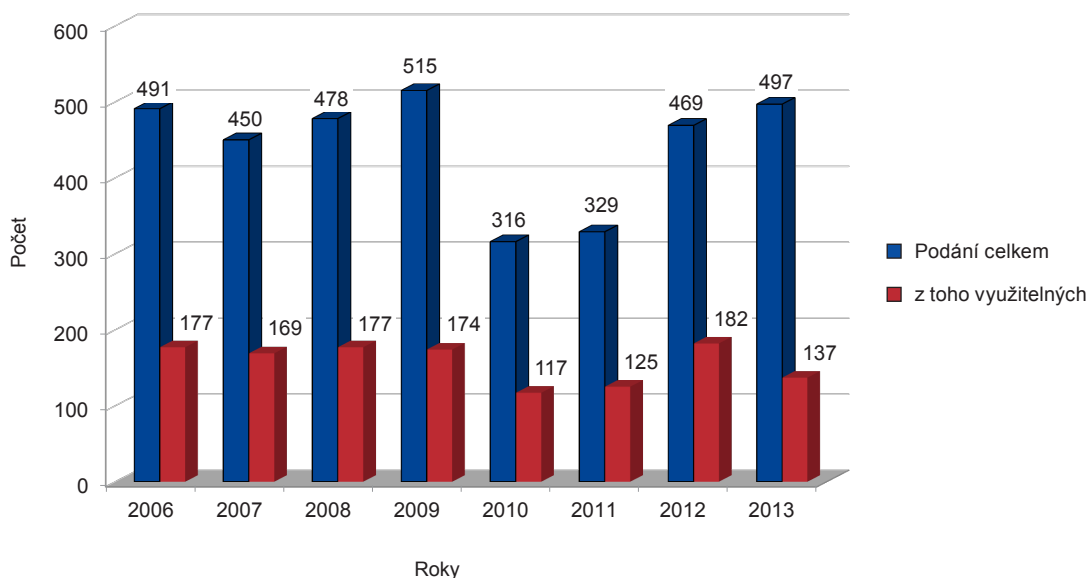
3.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V roce 2013 NKÚ obdržel 19 žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. Žadatelé požadovali např. informace o smluvních vztazích NKÚ, postupu při zadávání veřejných zakázek prostřednictvím e-tržišť, technickém zajištění a správě aplikací pro elektronickou komunikaci, nákladech z činnosti, počtu zaměstnanců a průběhu kontrol NKÚ. V pěti žádostech byly požadovány mimo jiné i informace, které z faktických důvodů NKÚ nemohl poskytnout, neboť je neměl k dispozici. Tyto informace buď vůbec nevznikly (např. nebyla realizována dotazovaná veřejná zakázka), nebo dokumenty obsahující požadované informace byly již zákonným způsobem skartovány. Zprávu o tom, že informaci nelze poskytnout z faktických příčin, je ovšem nutno vnímat jako odmítnutí žádosti, a proto byla u těchto pěti žádostí současně s poskytnutím požadovaných existujících informací vydána rozhodnutí o odmítnutí části žádosti z faktických důvodů. Dále NKÚ vydal tři rozhodnutí o odmítnutí žádosti, neboť byly požadovány informace z průběhu kontrol NKÚ a takové informace se podle § 11 odst. 4 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. neposkytují. Čtyři žádosti NKÚ odložil, protože se požadované informace nevztahovaly k působnosti NKÚ. Bylo podáno jedno odvolání (rozklad) proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, v níž byly požadovány informace o průběhu kontrolní akce NKÚ (kontrolní protokoly z KA č. 11/17). Rozhodnutím prezidenta NKÚ byl podaný rozklad zamítnut a původní rozhodnutí bylo potvrzeno. V roce 2013 nebyla uplatněna stížnost podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. Všechny žádosti o informace byly vyřízeny v zákonných lhůtách.

3.3 Podání občanů

V roce 2013 zaevidoval odbor komunikace NKÚ celkem 497 písemných podání (žádostí, stížností, podnětů ke kontrole, dotazů) občanů i právnických osob. Obsah všech podání je posuzován ve vztahu k působnosti NKÚ a z hlediska možného využití informací z podání v kontrolní činnosti. Podání, jejichž obsah se týká oblastí, na něž se vztahuje působnost NKÚ, slouží jako doplňkový informační zdroj v rámci věcně odpovídajících plánovaných kontrol a při přípravě návrhů podnětů pro plán kontrolní činnosti. Uvedeným způsobem byla využívána zejména podání obsahující informace o hospodaření s prostředky státního rozpočtu a se státním majetkem v jednotlivých resortech, informace o zadávání státních zakázek a o poskytování a užití dotací určených na regionální rozvoj. V roce 2013 obsahovalo využitelné informace 137 vnějších podnětů, tj. 28 % z celkového počtu evidovaných podání.

Graf č. 5: Přehled celkového počtu podání a jejich využitelnosti pro kontrolní činnost za roky 2006 až 2013

4. Hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2013

4.1 Plnění závazných ukazatelů kapitoly NKÚ

Rozpočet kapitoly 381 – *Nejvyšší kontrolní úřad* byl schválen zákonem č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2013.

Tabulka č. 3: Přehled o plnění stanovených závazných ukazatelů v roce 2013 (v tis. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet (a)	Rozpočet po změnách (b)	Plnění v % (d/b)	Konečný rozpočet (c)	Skutečnost (d)	Plnění v % (d/c)
Souhrnné ukazatele:						
Příjmy celkem	339	339	281,17	-	953,15	-
Výdaje celkem	507 321	507 321	91,44	512 639,50	463 881,28	90,49
Specifické ukazatele:						
Příjmy	339	339	281,17	-	953,15	-
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů NKÚ	507 321	507 321	91,44	512 639,50	463 881,28	90,49
Průřezové ukazatele:						
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	239 004	239 004	98,32	239 004	234 989,00	98,32
Povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem	82 384	82 384	96,89	82 384	79 825,06	96,89
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	2 187	2 187	99,99	2 187	2 186,84	99,99
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	218 700	218 700	99,99	218 700	218 683,81	99,99
Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem	48 700	48 700	92,73	54 019	45 159,05	83,60

Příjmy

Příjmy činily 953,15 tis. Kč, tj. 281,17 % oproti schválenému rozpočtu i rozpočtu po změnách.

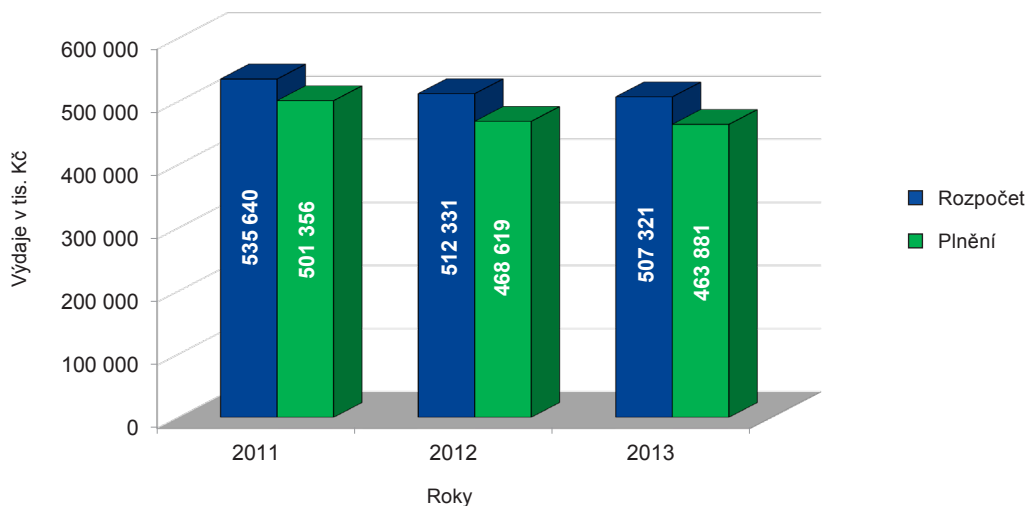
Výdaje

Celkové výdaje byly čerpány v částce 463 881,28 tis. Kč, tj. 91,44 % schváleného rozpočtu i rozpočtu po změnách. Nejvyšší podíl zauímají výdaje na platy a s nimi související výdaje (51,13 %). Konečný rozpočet ve výši 512 639,50 tis. Kč byl čerpán na 90,49 %.

Všechny závazné ukazatele rozpočtové kapitoly NKÚ byly v roce 2013 dodrženy.

Přehled výdajů kapitoly 381 – *Nejvyšší kontrolní úřad* za roky 2011 až 2013 znázorňuje graf č. 6. Od roku 2012 do roku 2013 klesl meziročně schválený rozpočet o 5 010 tis. Kč, což činí 0,98 %. V roce 2012 bylo provedeno jedno vázání výdajů v celkové výši 7 312 tis. Kč.

Graf č. 6: Přehled výdajů kapitoly 381 – *Nejvyšší kontrolní úřad* dle rozpočtu po změnách a plnění rozpočtu za roky 2011 až 2013

4.2 Nároky z nespotřebovaných výdajů

K 31. 12. 2013 byl stav nároků z nespotřebovaných výdajů celkem 152 538,57 tis. Kč. V roce 2013 byly zapojeny nároky ve výši 5 318 500 Kč.

4.3 Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Rozpočtové prostředky byly vynaloženy na zabezpečení programu 18101 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny Nejvyššího kontrolního úřadu od roku 2011*, a to na informační a komunikační technologie a reprodukci majetku. Bylo vyčerpáno celkem 45 159,05 tis. Kč.

4.4 Informace o vnějších kontrolách NKÚ

V roce 2013 se v NKÚ uskutečnila jedna vnější kontrola Všeobecné zdravotní pojišťovny, jejím předmětem bylo dodržování ohlašovací povinnosti, stanovení vyměřovacích základů a výše pojistného, dodržování termínů splatnosti pojistného, dodržování ostatních povinností plátců pojistného, zasílání kopií záznamů o pracovních úrazech. Z výsledků kontroly vyplynuly pouze drobné nedostatky, které byly v průběhu kontroly napraveny. Celkový výsledek kontroly byl bez závad.

4.5 Povinný audit

Roční účetní závěrka NKÚ byla ve smyslu ustanovení § 33 odst. 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, v platném znění, ověřena auditorem. Podle výroku auditora „účetní závěrka a finanční výkaz podávají věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Nejvyššího kontrolního úřadu k 31. 12. 2013 a nákladů a výnosů a výsledku jeho hospodaření a příjmů a výdajů za rok končící 31. 12. 2013 v souladu s českými účetními předpisy“.

5. Interní audit

Základními právními a regulatorními normami upravujícími činnost odboru interního auditu jsou zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., a *Mezinárodní rámec profesní praxe interního auditu*.

Roční plán interního auditu na rok 2013 byl schválen prezidentem NKÚ dne 8. 1. 2013. Hlavním podkladem pro jeho vypracování byla souhrnná analýza rizik NKÚ, včetně rizik identifikovaných při výkonu interního auditu. Dále roční plán vycházel ze střednědobého plánu interního auditu na období let 2013 až 2015.

Odbor interního auditu na základě schváleného ročního plánu realizoval celkem šest auditů. Na základě změny číslo 3 *plánu interního auditu na rok 2012* byl v roce 2013 dokončen interní audit č. 12/04 a na základě změny číslo 1 *plánu interního auditu na rok 2013* byl proveden jeden mimořádný interní audit.

Interní audity byly zaměřeny na prověření:

- systému inventarizace majetku a závazků,
- čerpání finančních prostředků,
- schvalovacích postupů při správě veřejných příjmů,
- pokladních operací,
- vybraných smluvních vztahů,
- fungování a účinnosti vnitřního kontrolního systému NKÚ.

Výsledky auditů ukončených v roce 2013 byly projednány s vedoucími zaměstnanci auditovaných útvarů. Ke všem nedostatkům zjištěným při výkonu auditu byla přijata adresná, konkrétní a termínovaná opatření. Plnění přijatých opatření je pravidelně odborem interního auditu sledováno a vyhodnocováno.

Při výkonu interních auditů nebyla identifikována žádná závažná zjištění ve smyslu ustanovení § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole.

Odbor interního auditu rovněž během celého roku zajišťoval konzultační činnost, metodickou činnost a organizoval vzdělávání auditorů.

6. Řešení sídla NKÚ

Nájemní smlouva ve stávajícím objektu TOKOVO měla platnost do 30. 9. 2013.

Po neúspěšných pokusech získat pro sídlo NKÚ státní prostory byla podpořena varianta koupě budovy do majetku státu. Vláda však v I. čtvrtletí roku 2013 návrh na nákup existující nemovitosti pro sídlo NKÚ ze svého jednání stáhla.

Poté byla v červnu 2013 ukončena jednání směřující k uzavření nové nájemní smlouvy na nájem nebytových prostor. Doba trvání nájemní smlouvy je dvouletá s možností čtyř dvouletých opcí.

Řadou nových nebo jednoznačně formulovaných ustanovení byla v maximální míře eliminována rizika vedoucí zejména ke kritice ne hospodárnosti předchozího smluvního vztahu.

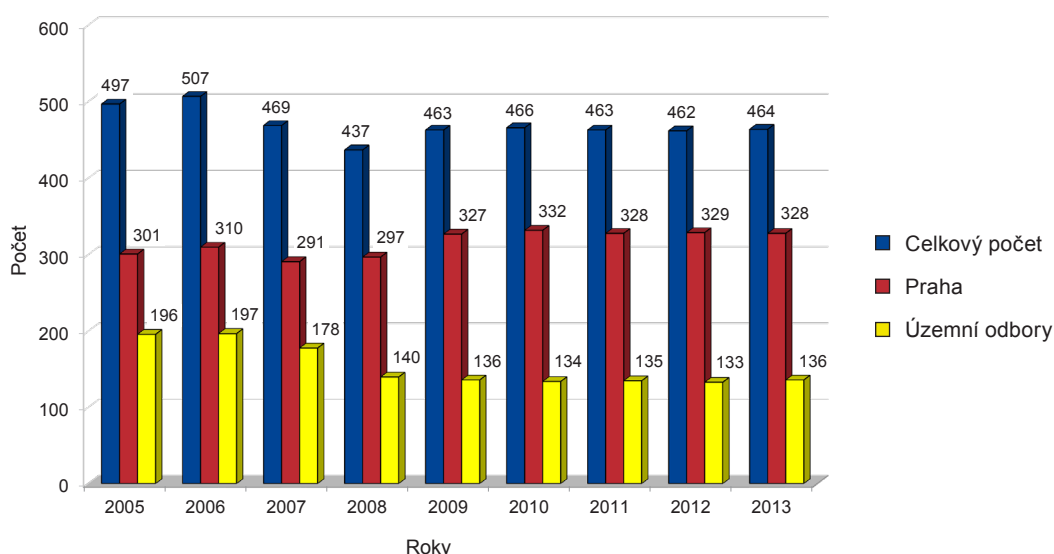
Celkové roční nájemné činí 16,696 mil. Kč/rok, což je cca o 60 % méně než v předchozím období. Nájemné lze nejdříve valorizovat až po 1. 1. 2015, avšak pouze v případě, že roční index spotřebitelských cen za předchozí rok bude vyšší než 2 %.

7. Personální zajištění činnosti NKÚ

V roce 2013 pracovalo na NKÚ 468 zaměstnanců⁴², z toho 336 zaměstnanců v kontrolní sekci. V průběhu roku 2013 bylo nově přijato 39 zaměstnanců. Pracovní poměr ukončilo 32 zaměstnanců, z toho 5 zaměstnanců z důvodu odchodu do starobního důchodu. Míra fluktuace v roce 2013 činila 5,77 %.

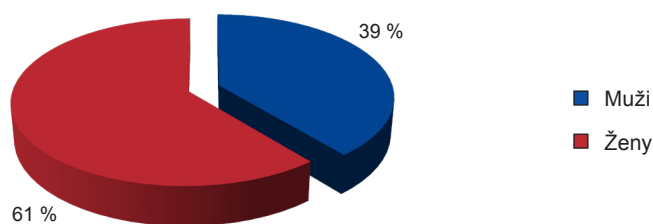
Průměrný přepočtený počet za rok 2013 byl 464 zaměstnanců, průměrný přepočtený počet zaměstnanců v kontrolní sekci za rok 2013 byl 333, tj. 71,77 % z celkového průměrného přepočteného počtu zaměstnanců NKÚ v roce 2013. Graf č. 7 ukazuje vývoj průměrného počtu zaměstnanců NKÚ a zaměstnanců pražských a územních odborů za období let 2005 až 2013.

Graf č. 7: Vývoj průměrného přepočteného počtu zaměstnanců NKÚ za období let 2005–2013

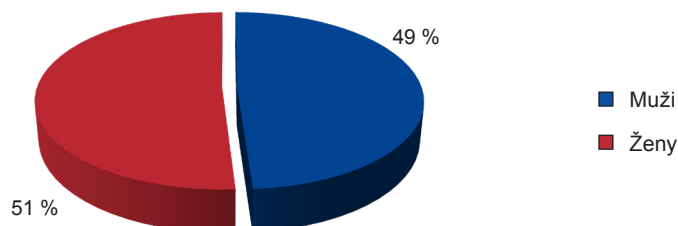

NKÚ svým zaměstnancům nabízí rovné pracovní podmínky a příležitosti. Grafy č. 8 a 9 znázorňují poměrné zastoupení mužů a žen zaměstnaných v NKÚ a poměrné zastoupení mužů a žen ve vedoucích funkcích NKÚ v roce 2013.

Graf č. 8: Poměrné zastoupení mužů a žen zaměstnaných v NKÚ, stav k 31. 12. 2013 (v %)

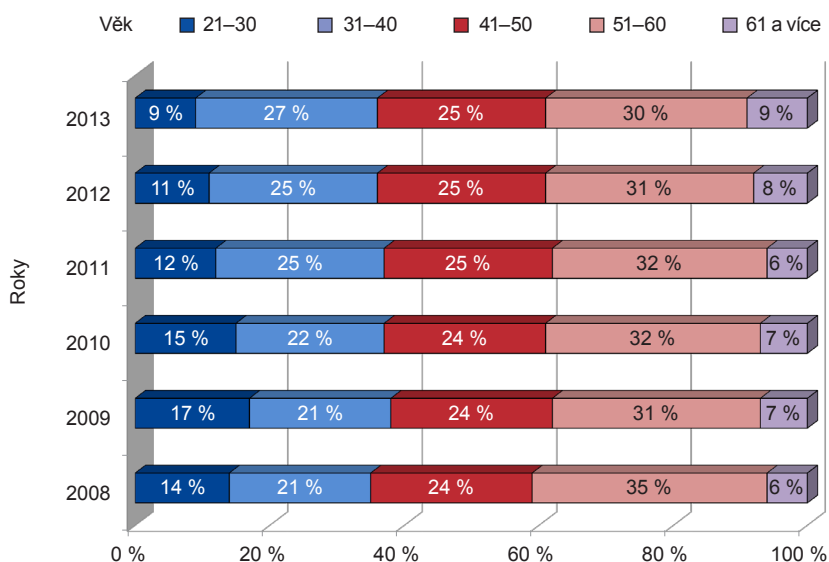
Graf č. 9: Poměrné zastoupení mužů a žen ve vedoucích funkcích NKÚ, stav k 31. 12. 2013 (v %)

⁴² Průměrný evidenční stav zaměstnanců za rok 2013.

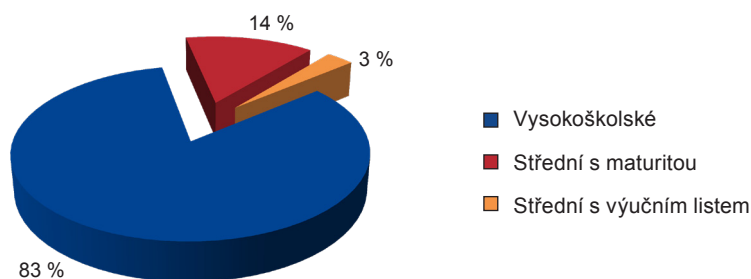
Věkovou strukturu zaměstnanců NKÚ k 31. 12. 2013, včetně srovnání s lety 2008 až 2013, znázorňuje graf č. 10. Průměrný věk zaměstnanců NKÚ v roce 2013 dosáhl 47 let.

Graf č. 10: Přehled věkové struktury zaměstnanců NKÚ za období 2008–2013 (porovnání stavu k 31. 12. daného období)

K 31. 12. 2013 pracovalo na NKÚ 83 % vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Přehled vzdělanostní struktury zaměstnanců NKÚ k 31. 12. 2013 ukazuje graf č. 11.

Graf č. 11: Kvalifikační struktura zaměstnanců NKÚ podle dosaženého vzdělání k 31. 12. 2013

Pracovní právní, mzdové a jiné nároky zaměstnanců NKÚ byly uspokojovány v souladu s platnou kolektivní smlouvou.

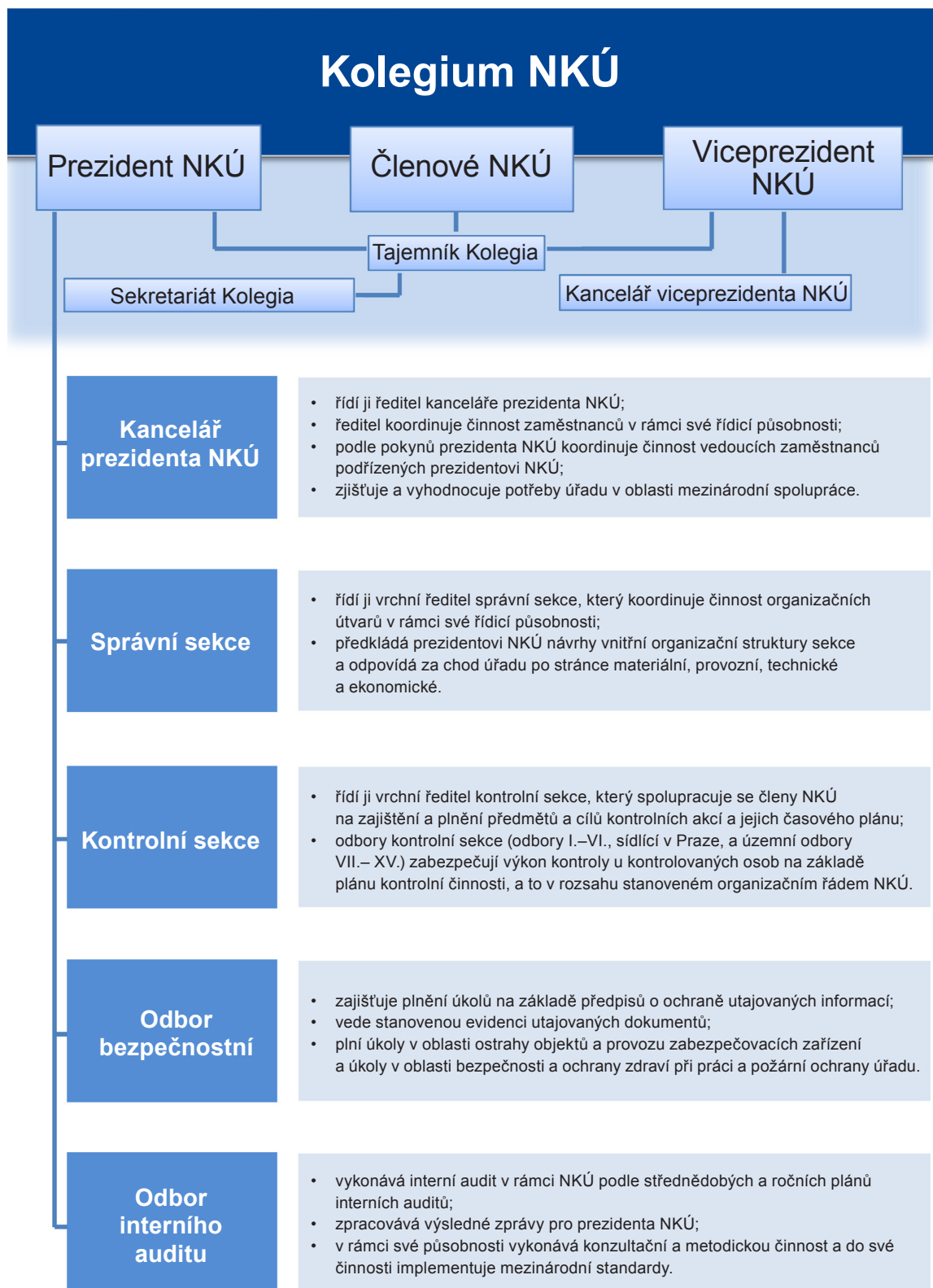
Vzdělávání a rozvoj

Vzdělávací a rozvojová činnost na NKÚ byla v roce 2013 zaměřena na prohlubování a zvyšování odborné kvalifikace zaměstnanců.

NKÚ má fungující systém vstupního i odborného vzdělávání. Tento systém je upravován a rozvíjen v souladu s potřebami NKÚ i s potřebami zaměstnanců.

Cílem systematického vzdělávání je připravit zaměstnance NKÚ na úroveň kompetencí požadovanou pro dané pracovní místo a na případnou změnu těchto kompetencí.

8. Organizační schéma NKÚ

Podrobná organizační struktura je dostupná na webových stránkách NKÚ.

Závěr

Uplynulý rok hodnotí NKÚ jako úspěšný. Z hlediska výsledků kontrolní činnosti v oblasti hospodaření státu se NKÚ podařilo odhalit nejzávažnější případy nerespektování principů účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti a porušování zákonnosti, pravidel a zásad. Současně tím NKÚ upozornil na zásadní systémové nedostatky v činnosti některých kontrolovaných osob. Zajistil tak důležitou zpětnou vazbu využitelnou jak při práci Parlamentu a vlády ČR, tak při rozhodovacích, řídicích a kontrolních činnostech prováděných odpovědnými orgány. Důsledné využívání této vazby přispívá ke zlepšování hospodaření státu.

Kontrolní akce byly prioritně zaměřeny na ty oblasti, kde hrozilo největší riziko neúčelného, nehospodárného a neefektivního nakládání s peněžními prostředky státu, a to jak na straně výdajů, tak i na straně příjmů. Výsledky 41 realizovaných kontrolních akcí ukázaly, že i nadále zůstává jednou z nejrizikovějších oblastí zadávání veřejných zakázek, kde nejsou dodržovány zásady transparentnosti, nediskriminace a rovného zacházení. K přetrvávajícím nedostatkům nadále patřilo nedostatečné odůvodnění potřebnosti a nejasný rozsah zakázek, neodůvodněně drahá technická řešení a vznik velkého množství víceprací. Nadále docházelo k zadávání zakázek formou JŘBU bez naplnění zákonné podmínky. Například u ICT zakázek to vedlo k potlačení soutěžního prostředí a vzniku závislosti na jednom dodavateli. Mezi další závažná pochybení řadí NKÚ nehospodárné vynakládání nemalých částek za externí poradenské, právní a konzultační služby na činnosti, které by měly orgány státní správy zajišťovat vlastními silami. Neřešení nedostatků v oblasti ICT a neodůvodněné využívání externích služeb považuje NKÚ za hrozbu vysokých výdajů státu i do budoucna.

Dalším zjištěným pochybením jsou také nestandardní nákupy léčiv a zdravotnických prostředků s velkými cenovými rozdíly, a to bez výběrových řízení a písemně uzavřených smluv. V oblasti dotační politiky upozornil NKÚ i na nedostatečné nastavení a vyhodnocování cílů dotačních titulů a nedodržování pravidel, zásad a transparentnosti při poskytování dotací. Na straně příjmů NKÚ odhalil, že stát některé příjmy nevybírá hospodárně a efektivně, např. při správě odvodů nebo při výběru mýta. Za velký problém považuje NKÚ také nízkou efektivitu při vymáhání daňových nedoplatků.

Zvýšenou pozornost v uplynulém roce věnoval NKÚ kontrole finančních prostředků poskytnutých ČR z rozpočtu EU. Upozornil na zásadní problémy v nastavení systému řízení a kontroly některých operačních programů, neboť tyto problémy jsou příčinou poměrně výrazného zaostávání v čerpání alokovaných prostředků EU. Vzrůstá tím riziko, že se nepodaří vyčerpat celé alokované částky, a ČR hrozí nenávratná ztráta prostředků EU v řádech miliard korun.

Výsledky kontrolní práce NKÚ však neskončily jen identifikací závažných nedostatků či řadou systémových doporučení, ale staly se v mnoha případech počátkem změn vedoucích k odstranění těchto nedostatků. Proto NKÚ pozorně sledoval, zda a jakým způsobem vláda i kontrolované osoby přistupovaly k výsledkům kontrolních akcí a zda přijímaly a realizovaly opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Přes 80 % kontrolních závěrů vláda projednala s tím, že příslušnému ministru uložila přijmout a realizovat opatření k nápravě zjištěných nedostatků. NKÚ oceňuje, že v uplynulém roce došlo po ukončení kontrol v řadě oblastí k důležitým pozitivním změnám, které reagovaly na jeho zjištění a doporučení nebo s nimi byly v souladu. Je to znamením, že se NKÚ daří přinášet potřebnou hodnotu pro společnost také v podobě dopadů jeho kontrolní činnosti. Uvedené rovněž dokládá zlepšení spolupráce NKÚ s vládou.

Dovršením snahy o vyšší vymahatelnost opatření vyplývajících z výsledků kontrolní činnosti NKÚ byla změna jednacího řádu vlády. Tím je od roku 2014 zajištěna účast prezidenta NKÚ na jednáních vlády ke kontrolním závěrům a možnost vyjádřit se k navrhovaným opatřením obsaženým ve stanoviscích ministerstev pro jednání vlády.

Dalším úspěšným krokem NKÚ bylo podepsání dohody o součinnosti s Nejvyšším státním zastupitelstvím. Tímto aktem se prohloubila spolupráce např. v oblasti kontroly tzv. solárního byznysu, ICT zakázek nebo ochrany finančních zájmů České republiky a Evropské unie.

V roce 2013 byla dovršena příprava nové strategie rozvoje NKÚ se zaměřením na zlepšování stavu veřejných financí a hospodaření s majetkem státu, posílení postavení NKÚ, zvýšení efektivnosti kontrolní činnosti, rozvoj lidských zdrojů a na příkladné hospodaření s přidělenými prostředky.

NKÚ se snaží o neustálé zvyšování efektivitu výkonu své činnosti. Pro lepší zacílení kontrolní činnosti využívá jako jeden z nových nástrojů počítačový systém detekce rizik neehospodárnosti, který analyzuje data z informačního systému veřejných zakázek, a dále využívá systém analýzy dat z dalších informačních systémů, např. z informačního systému Státní pokladny. Významným úspěšným krokem NKÚ bylo i výrazné snížení jeho nároků na prostředky státního rozpočtu. NKÚ se postupně podařilo ušetřit řádově desítky milionů korun, zejména snížením výdajů za nájem budov, které potřebuje k zabezpečení své činnosti.

NKÚ v uplynulém roce oslavil 20 let své existence, jejímž hlavním cílem je služba společnosti a občanům tohoto státu. I v následujících letech bude ve své činnosti vycházet vždy z dlouhodobých strategických cílů, z aktuální společenské významnosti a analýz vysoce rizikových oblastí hospodaření státu. V tomto duchu byl již sestaven plán kontrolní činnosti na rok 2014. Kontrola bude směřována např. do oblastí ICT zakázek, církevních restitucí a dotací na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů, mj. solární energie.

Nyní NKÚ stojí na prahu nových výzev, které spatřuje zejména v důsledném prosazování dobré praxe v hospodaření státu, v posílení vymahatelnosti opatření vyplývajících z kontrolních zjištění a s tím souvisejícím zvyšování hodnoty NKÚ pro celou společnost.

Příloha č. 1 k výroční zprávě NKÚ za rok 2013

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2013									
Číslo KA ⁴³	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje		
13/01	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušný hospodařit Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	01/13	09/13	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	ÚOHS	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ		
13/02	Daňové nedoplatky spravované finančními úřady	01/13	11/13	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ		
13/03	Peněžní prostředky určené na přímé platby	02/13	10/13	Finanční prostředky ze zahraničí	MZE	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ		
13/04	Peněžní prostředky určené na financování projektů realizovaných v rámci <i>Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013</i>	02/13	10/13	Finanční prostředky ze zahraničí	MMR	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ		
13/05	Majetek státu, s nímž má právo hospodařit Palivový kombinát Ústí, státní podnik	02/13	11/13	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MPO	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ		
13/06	Peněžní prostředky určené na investice v působnosti Akademie věd České republiky a veřejných výzkumných institucí, u nichž je Akademií věd zřizovatelem	02/13	11/13	Významné investiční programy a akce	AV ČR	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ		
13/07	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo životního prostředí	02/13	11/13	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MŽP	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ		
13/08	Peněžní prostředky určené na účelovou podporu zemědělského výzkumu, vývoje a inovací prostřednictvím rozpočtové kapitoly <i>Ministerstvo zemědělství</i>	02/13	11/13	Dotáční politika státu	MZE	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ		
13/09	Vybrané veřejné zakázky zadávané bez soutěže	03/13	10/13	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MO	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ		
13/10	Zahraníční pohledávky České republiky ve správě Ministerstva financí	03/13	12/13	Příjmy státu a ostatní finanční operace	OSFA	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ		

⁴³ Kontrolní závěry zveřejněné v roce 2013 lze nalézt v jednotlivých částkách *Věstníku NKÚ* nebo v elektronické verzi výroční zprávy po kliknutí na modře zvýrazněné číslo dané kontrolní akce. V tištěné verzi výroční zprávy lze částky 1/2013 až 4/2013 *Věstníku NKÚ* nalézt na příloženém CD.

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2013									
Číslo KA ⁴³	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje		
13/11	Údaje pro účely monitorování a řízení veřejných financí předávané Ministerstvem průmyslu a obchodu k 31. 12. 2012 ve formě pomocného analytického přehledu prostřednictvím centrálního systému účetních informací státu	03/13	10/13	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MPO	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ		
13/12	Peněžní prostředky vynakládané na přípravu, realizaci a provoz systémů základních registrů	03/13	12/13	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MV	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ		
13/13	Peněžní prostředky státu určené regionálními zdravotnickými zařízeními	03/13	12/13	Dotační politika státu	MZd	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ		
13/14	Peněžní prostředky určené na modernizaci železniční sítě	03/13	12/13	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ		
13/15	Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně	04/13	08/13	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ		
13/16	Majetek, s nímž má právo hospodařit státní podnik Řízení letového provozu České republiky	04/13	01/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MD	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ		
13/17	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci operačního programu <i>Podnikání a inovace</i>	04/13	01/14	Finanční prostředky ze zahraničí	MPO	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ		
13/18	Peněžní prostředky poskytnuté Exportní garanční a pojišťovací společností, a.s., a České exportní bance, a.s., ze státního rozpočtu, záruky státu za závazky z pojištění vývozních úvěrových rizik a výkon akcionářských práv státu u Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s.	05/13	02/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	VPS	Ing. Reisiegel, MPA	Kolegium NKÚ		
13/19	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo pro místní rozvoj</i> za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva pro místní rozvoj za rok 2012	05/13	01/14	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MMR	Ing. Reisiegel, MPA	Kolegium NKÚ		
13/20	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými jsou příslušné hospodařit vybrané příspěvkové organizace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	05/13	01/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MŠMT	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ		
13/21	Peněžní prostředky operačního programu <i>Životní prostředí</i> určené na čištění odpadních vod	05/13	01/14	Finanční prostředky ze zahraničí	MŽP	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ		
13/22	Prostředky vybírané na základě zákona ve prospěch České průmyslové zdravotní pojišťovny	06/13	04/14	Hospodaření s ostatními finančními prostředky	-	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ		

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2013									
Číslo KA ⁴³	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje		
13/23	Peněžní prostředky státního rozpočtu určené k financování resortních sportovních center podporujících oblast tělovýchovy a sportu v České republice	06/13	02/14	Dotační politika státu	MO, MV, MŠMT	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ		
13/24	Peněžní prostředky vynakládané na projekt <i>Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek (NIPEZ)</i> a nákup vybraných komodit prostřednictvím e-tržišť	06/13	03/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MMR	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ		
13/25	Peněžní prostředky státu vynakládané na sociální služby celostátního či nadregionálního charakteru	06/13	03/14	Dotační politika státu	MPSV	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ		
13/26	Správa peněžních plnění ukládaných správními úřady a předávaných k vymáhání celním orgánům (tzv. dělená správa)	06/13	03/14	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ		
13/27	Peněžní prostředky určené na akce oprav a údržby pozemních komunikací	07/13	05/14	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ		
13/28	Podpora rybníkářství v České republice podle operačního programu <i>Rybníkářství 2007–2013</i>	07/13	04/14	Finanční prostředky ze zahraničí	MZe	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ		
13/29	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo obrany</i> za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva obrany za rok 2012	08/13	04/14	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MO	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ		
13/30	Peněžní prostředky určené na vybrané programy Ministerstva obrany a jím zřízených organizací a prodej nepotřebné části nemovitého majetku	09/13	06/14	Významné investiční programy a akce	MO	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ		
13/31	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zdravotnictví	09/13	05/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MZd	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ		
13/32	Peněžní prostředky určené na rozvoj cestovního ruchu	09/13	06/14	Významné investiční programy a akce	MMR	Ing. Hrnčič	Kolegium NKÚ		
13/33	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo dopravy a jeho vybrané organizační složky státu	09/13	05/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ		
13/34	Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti u vybraných organizačních složek státu	09/13	05/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MF, ČSÚ, ČTU	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ		
13/35	Příjmy státního rozpočtu související s provozováním loterií a jiných podobných her	10/13	07/14	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ		

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2013							
Číslo KA ⁴³	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
13/36	Peněžní prostředky vynakládané na služby, jejichž cílem je podpora zemědělských produktů a potravin na tuzemském trhu	10/13	06/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MZe	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ
13/37	Peněžní prostředky určené na realizaci programu švýcarsko-české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie	11/13	07/14	Finanční prostředky ze zahraničí	MF, MŽP	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ
13/38	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstva zemědělství za rok 2013, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva zemědělství za rok 2013	11/13	07/14	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MZe	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ
13/39	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstva dopravy za rok 2013, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva dopravy za rok 2013	11/13	07/14	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MD	Ing. Reisiegel, MPA	Kolegium NKÚ
13/40	Hospodaření s nemovitým majetkem a peněžními prostředky státu v souvislosti s užíváním nemovitého majetku vybranými organizačními složkami státu	11/13	05/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MF, MO, MMR, MPSV, MV, MŠMT	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ

Příloha č. 2 k výroční zprávě NKÚ za rok 2013

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2013							
Číslo KA ⁴³	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ (částka/rok)
12/03	Peněžní prostředky určené na rozvoj a obnovu materiálně-technické základny fakultních nemocnic	Významné investiční programy a akce	MZd	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ	18. 2. 2013	2/2013
12/08	Programy průmyslové spolupráce (offsets) jako nástroj ekonomické kompenzace výdajů státu v souvislosti s plněním podmínek vybraných veřejných zakázek, včetně správy daní daňových subjektů zúčastněných na předmětných kontrolovaných programech	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MO, MV	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ	28. 1. 2013	1/2013
12/09	Peněžní prostředky vynaložené v souvislosti s budováním informačního systému Státní pokladny	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MF	Ing. Reisiegel, MPA	Kolegium NKÚ	28. 1. 2013	1/2013
12/11	Peněžní prostředky určené na modernizaci významných železničních uzlů	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ	18. 2. 2013	1/2013
12/12	Příjmy z výkonových poplatků (mýtného) a příjmy z časového zpolaštění pozemních komunikací (časových kuponů), včetně souvisejících výdajů	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MD, MF	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ	15. 4. 2013	2/2013
12/13	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci operačního programu <i>Technická pomoc</i>	Finanční prostředky ze zahraničí	MMR	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	18. 2. 2013	1/2013
12/14	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstva dopravy za rok 2011, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva dopravy za rok 2011	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MD	Ing. Reisiegel, MPA	Kolegium NKÚ	28. 1. 2013	1/2013
12/15	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstva zemědělství za rok 2011, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva zemědělství za rok 2011	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MZe	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ	18. 2. 2013	2/2013
12/16	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušná hospodařit příspěvková organizace Český hydrometeorologický ústav	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MŽP	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	18. 2. 2013	2/2013
12/17	Prostředky státního rozpočtu poskytnuté Municipální finanční společností a.s., peněžní prostředky se zárukou státu a majetková účast státu v této společnosti	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	VPS	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ	25. 3. 2013	2/2013
12/18	Peněžní prostředky určené na výstavbu dálnic a rychlostních komunikací	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	24. 6. 2013	3/2013

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2013							
Číslo KA ⁴³	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ (částka/rok)
12/19	Peněžní prostředky určené na realizaci operačního programu <i>Lidské zdroje a zaměstnanost</i>	Finanční prostředky ze zahraničí	MPSV	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ	29. 4. 2013	2/2013
12/20	Prostředky vybrané na základě zákona při nakládání s nebezpečnými odpady	Hospodaření s ostatními finančními prostředky	MŽP	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ	29. 4. 2013	2/2013
12/21	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci operačního programu <i>Výzkum a vývoj pro inovace</i>	Finanční prostředky ze zahraničí	MŠMT	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ	13. 5. 2013	3/2013
12/22	Peněžní prostředky státu poskytované nestátním neziskovým organizacím prostřednictvím rozpočtové kapitoly <i>Ministerstvo vnitra</i>	Dotacioní politika státu	MV	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ	25. 3. 2013	2/2013
12/23	Peněžní prostředky vynakládané vybranými fakultními nemocnicemi na úhradu nákladů z činnosti	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MZd	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ	27. 5. 2013	3/2013
12/24	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušný hospodařit Český úřad zeměměřičký a katastrální a jeho vybrané podřízené organizační složky státu	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	ČÚZK	Ing. Kuřa	Kolegium NKÚ	29. 4. 2013	2/2013
12/25	Peněžní prostředky státu poskytované na protidrogovou politiku	Dotacioní politika státu	MZd, MŠMT, UV ČR	RNDr. Neuvíř	Kolegium NKÚ	29. 4. 2013	2/2013
12/26	Majetek státu a peněžní prostředky poskytnuté státnímu podniku VOP CZ, s. p., dříve VOP-026 Šternberk, s. p.	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MO	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ	27. 5. 2013	3/2013
12/27	Peněžní prostředky určené na programy prevence před povodněmi	Významné investiční programy a akce	MZe	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	5. 8. 2013	3/2013
12/28	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i> za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva práce a sociálních věcí za rok 2012	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MPSV	Ing. Reisiegel, MPA	Kolegium NKÚ	5. 8. 2013	3/2013
12/29	Peněžní prostředky vynakládané na nákup vybraných komodit v resortu Ministerstva vnitra v návaznosti na projekt centrálního nákupu	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MV	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ	30. 9. 2013	4/2013
12/30	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</i> za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy za rok 2012	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MŠMT	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ	5. 8. 2013	3/2013

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2013							
Číslo KA ⁴³	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválili	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ (částka/rok)
12/31	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušná hospodařit státní příspěvková organizace Ředitelství silnic a dálnic ČR	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	16. 9. 2013	3/2013
12/32	Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti u vybraných ministerstev	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MMR, MPO, MŽP	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ	15. 7. 2013	3/2013
12/33	Peněžní prostředky určené na pořízování vybrané výzbroje a techniky pro pozemní a specializované síly Armády České republiky	Významné investiční programy a akce	MO	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ	14. 10. 2013	4/2013
12/35	Vznik Úřadu práce České republiky a hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státního rozpočtu a Evropské unie souvisejícími se vznikem a činností tohoto úřadu a s přípravou a realizací projektu v oblasti informačních systémů pro výplatu sociálních dávek	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MPSV	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ	26. 8. 2013	3/2013
12/36	Peněžní prostředky použité na pořízení a provoz systému datových schráněk	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MV	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ	26. 8. 2013	3/2013
13/01	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušný hospodařit Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	ÚOHS	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ	16. 9. 2013	4/2013
13/02	Daňové nedoplatky spravované finančními úřady	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ	16. 12. 2013	KZ bude publikován v částce 1/2014
13/03	Peněžní prostředky určené na přímé platby	Finanční prostředky ze zahraničí	MZe	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ	14. 10. 2013	4/2013
13/04	Peněžní prostředky určené na financování projektů realizovaných v rámci <i>Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013</i>	Finanční prostředky ze zahraničí	MMR	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ	4. 11. 2013	4/2013
13/05	Majetek státu, s nímž má právo hospodařit Palivový kombinát Ústí, státní podnik	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MPO	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ	2. 12. 2013	4/2013
13/06	Peněžní prostředky určené na investice v působnosti Akademie věd České republiky a veřejných výzkumných institucí, u nichž je Akademií věd žizovatelem	Významné investiční programy a akce	AV ČR	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	18. 11. 2013	4/2013
13/08	Peněžní prostředky určené na účelovou podporu zemědělského výzkumu, vývoje a inovací prostřednictvím rozpočtové kapitoly <i>Ministerstva zemědělství</i>	Dotací politika státu	MZe	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ	4. 11. 2013	4/2013

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2013							
Číslo KA ⁴³	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ (částka/rok)
13/09	Výbrané veřejné zakázky zadávané bez soutěže	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MO	Ing. Sehoň	Kolegium NKÚ	4. 11. 2013	4/2013
13/10	Zahraniční pohledávky České republiky ve správě Ministerstva financí	Příjmy státu a ostatní finanční operace	OSFA	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ	16. 12. 2013	KZ bude publikován v částce 1/2014
13/11	Údaje pro účely monitorování a řízení veřejných financí předávané Ministerstvem průmyslu a obchodu k 31. 12. 2012 ve formě pomocného analytického přehledu prostřednictvím centrálního systému účetních informací státu	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MPO	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ	18. 11. 2013	4/2013
13/12	Peněžní prostředky vynakládané na přípravu, realizaci a provoz systémů základních registrů	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MV	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ	2. 12. 2013	4/2013
13/14	Peněžní prostředky určené na modernizaci železniční sítě	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Sehoň	Kolegium NKÚ	16. 12. 2013	KZ bude publikován v částce 1/2014
13/15	Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ	14. 10. 2013	4/2013

Příloha č. 3 k výroční zprávě NKÚ za rok 2013

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2013 projednán kontrolním výborem PS PČR						
Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA	Materiál vlády čj.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru	
184	11. 4. 2013	09/29	220/11	306/11	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MZd ke KZ obsažené v materiálu vlády čj. 125/13; II. žádá ministra zdravotnictví, aby do 31. 12. 2013 předložil KV průběžnou zprávu o plnění jednotlivých kroků reformy psychiatrické péče.	
183	11. 4. 2013	10/21	936/11	211/12	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MZe ke KZ obsažené v materiálu vlády čj. 936/11, c) informaci ministra zemědělství o stavu plnění opatření přijatých ke zjištěným uvedeným v KZ, obsaženou v materiálu vlády čj. 326/12.	
177	6. 3. 2013	11/32	69/12	227/12	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko ČOI a MPO ke KZ obsažené v materiálu vlády čj. 69/12, c) přijatá nápravná opatření MPO k odstranění nedostatků, která jsou uvedena v materiálu vlády čj. 796/12.	
176	6. 3. 2013	11/01	20/12	231/12	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) přijatá nápravná opatření k odstranění nedostatků uvedených v materiálu vlády čj. 20/12, c) usnesení vlády č. 231/12.	
172	6. 3. 2013	11/05	177/12	232/12	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MK ke KZ obsažené v materiálu vlády čj. 177/12.	
171	6. 3. 2013	11/38	1024/12	829/13	KV I. přerušuje projednávání tohoto bodu; II. žádá ministryni kultury, aby do 24. 5. 2013 předložila KV přehled neuspokojených žádostí programu Regenerace za roky 2008–2010; III. žádá ministryni kultury, aby předložila KV detailní informaci o akci <i>Palmová zahrada č.p. 275 v Hradci Králové</i> .	

Příloha č. 4 k výroční zprávě NKÚ za rok 2013

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2013 projednán vládou ČR				
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Materiál vlády čj.	Číslo KA ⁴³	Vládou uložená opatření
772/13	16. 10. 2013	968/13	12/23	Vláda ukládá ministru zdravotnictví: 1. realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 968/13 a informovat vládu o této realizaci do 30. 9. 2014; 2. vyhodnotit všechny mechanismy ovlivňující tvorbu cen léčiv a zdravotnických prostředků a přijmout odpovídající opatření. zabývat se příčinami nedostatečného využívání postupů podle zákona o veřejných zakázkách a řešit způsob evidence při vyřazování a likvidaci zdravotnického odpadu s důrazem na sledování stavu a vývoje vyřazování léčivých přípravků a přijmout legislativní opatření v této oblasti.
771/13	16. 10. 2013	1002/13	12/18	Vláda ukládá ministru dopravy realizovat soubor opatření uvedených ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 1002/13 a informovat vládu o této realizaci do 30. 9. 2014.
770/13	16. 10. 2013	1078/13	12/26	Vláda ukládá ministru obrany realizovat nápravná opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 1078/13, splnění těchto opatření vyhodnotit a s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit vládu do 30. 6. 2014.
769/13	16. 10. 2013	1113/13	12/27	Vláda ukládá ministru zemědělství realizovat opatření uvedená ve stanoviscích ke KZ obsažených v části IV. materiálu vlády čj. 1113/13 a informovat vládu o této realizaci do 31. 12. 2015.
768/13	16. 10. 2013	950/13	12/21	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření vztahující se ke KZ uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části III. materiálu vlády čj. 950/13 a informovat vládu o této realizaci do 30. 11. 2013.
767/13	16. 10. 2013	1080/13	12/30	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření vztahující se ke KZ uvedená v části IV. materiálu čj. 1080/13 a informovat vládu o této realizaci do 31. 10. 2013.
766/13	16. 10. 2013	1123/13	12/35	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí realizovat opatření uvedená ve stanoviscích ke KZ obsažených v části IV. materiálu vlády čj. 1123/13, přijatá k odstranění a nápravě nedostatků uvedených v KZ a informovat vládu o této realizaci do 31. 3. 2014.
765/13	16. 10. 2013	1049/13	12/28	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí realizovat opatření přijatá k nápravě a odstranění nedostatků uvedených v KZ a informovat vládu o této realizaci do 31. 3. 2014.
764/13	16. 10. 2013	1103/13	12/32	Vláda ukládá ministru průmyslu a obchodu, pro místní rozvoj a životního prostředí realizovat opatření uvedená ve stanoviscích ke KZ obsažených v materiálu vlády čj. 1103/13 a informovat vládu o této realizaci do 31. 3. 2014.
655/13	21. 8. 2013	832/13	12/25	Vláda ukládá: 1. předsedovi Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky, ministru zdravotnictví a školství, mládeže a tělovýchovy realizovat dotační řízení v rámci svých působností v souladu s platnými předpisy a v souladu s opatřeními přijatými na základě KZ; 2. předsedovi Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky navrhnout opatření k zefektivnění meziresortní koordinace dotačních řízení a projednat je v rámci jednání Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.
654/13	21. 8. 2013	838/13	12/24	Vláda ukládá ministru zemědělství: 1. realizovat opatření obsažená ve stanovisku ke KZ uvedeném v části IV. materiálu vlády čj. 838/13; 2. informovat vládu do 31. 12. 2013 o plnění těchto opatření.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2013 projednán vládou ČR				
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Materiál vlády čj.	Číslo KA ⁴³	Vládou uložená opatření
653/13	21. 8. 2013	759/13	12/19	Vláda ukládá ministru práce a sociálních věcí: 1. realizovat opatření přijatá k nápravě a k odstranění nedostatků uvedených v KZ; 2. informovat vládu do 31. 12. 2013 o realizaci těchto opatření.
652/13	21. 8. 2013	741/13	12/12	Vláda ukládá ministru dopravy předložit vládě do 30. 9. 2013 návrh a ekonomické vyhodnocení systémových opatření, která významně sníží náklady na provoz výkonového zpoplatnění a vymáhání nedoplatků, a na základě tohoto vyhodnocení připravit novely příslušných právních předpisů.
651/13	21. 8. 2013	661/13	12/17	Vláda ukládá ministru financí: 1. zajistit realizaci opatření č. 1 a 2 uvedených ve stanovisku KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 661/13; 2. informovat vládu o plnění opatření č. 1 do 31. 10. 2013 a o plnění opatření č. 2 do 31. 12. 2013.
650/13	21. 8. 2013	579/13	12/22	Vláda ukládá ministru vnitra: 1. realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 579/13; 2. informovat vládu do 31. 12. 2013 o plnění těchto opatření.
649/13	21. 8. 2013	606/13	12/16	Vláda ukládá ministru životního prostředí: 1. realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části III. materiálu vlády čj. 606/13; 2. informovat vládu do 31. 3. 2014 o plnění těchto opatření.
416/13	5. 6. 2013	467/13	12/08	Vláda ukládá ministru průmyslu a obchodu, obrany, vnitra a financí využít poznatky z KZ při doběhu plnění probíhajících programů průmyslové spolupráce.
415/13	5. 6. 2013	447/13	12/11	Vláda ukládá ministru dopravy zajistit realizaci nápravných opatření uvedených ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 447/13.
414/13	5. 6. 2013	488/13	12/03	Vláda ukládá ministru zdravotnictví realizovat nápravná opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části III. materiálu vlády čj. 488/13 a informovat vládu do 31. 12. 2013 o této realizaci.
413/13	5. 6. 2013	521/13	12/15	Vláda ukládá ministru zemědělství realizovat nápravná opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 521/13 a informovat vládu do 31. 3. 2014 o této realizaci.
316/13	2. 5. 2013	269/13	12/01	Vláda ukládá: 1. ministru financí zajistit naplňování a dodržování právních předpisů upravujících ukládání pokut podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů; 2. ministru spravedlnosti zajistit naplňování a dodržování předpisů upravujících ukládání pokut podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, rejstříkovými soudy; 3. ministru financí zpracovat ve spolupráci s ministrem spravedlnosti a vládě do 31. 12. 2013 předložit analýzu nejvhodnějšího legislativního řešení a) možnosti orgánů Finanční správy ČR poskytovat rejstříkovým soudům informace získané při správě daní, jde-li o údaje potřebné pro vedení sbírky listin u obchodního rejstříku, b) nastavení vhodného kontrolního mechanismu účinnosti sbírky listin a rejstříkových soudů, c) efektivního a jednoho nastavení sankcí za nezveřejňování údajů uvedených v bodě 3a.
315/13	2. 5. 2013	332/13	12/09	Neuloženo.
314/13	2. 5. 2013	300/13	12/14	Neuloženo.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2013 projednán vládou ČR				
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Materiál vlády čj.	Číslo KA ⁴³	Vládou uložená opatření
313/13	2. 5. 2013	370/13	12/13	Vláda doporučuje ministru pro místní rozvoj: 1. zohlednit výstupy z KZ při přípravě jednotného metodického prostředí pro příští programové období let 2014 až 2020; 2. pokračovat v realizaci přijatých opatření uvedených ve stanovisku ke KZ obsaženém v části III. materiálu vlády čj. 370/13.
183/13	13. 3. 2013	103/13	12/05	Neuloženo.
182/13	13. 3. 2013	211/13	12/04	Vláda ukládá ministru zemědělství realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 211/13 a informovat vládu o jejich plnění do 31. 12. 2013.
181/13	13. 3. 2013	125/13	12/07	Vláda ukládá ministru zdravotnictví: 1. zajistit realizaci opatření uvedených ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 125/13; 2. informovat vládu do 30. 6. 2013 o plnění těchto opatření.
180/13	13. 3. 2013	120/13	12/10	Vláda ukládá ministru životního prostředí: 1. realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženém v části III. materiálu vlády čj. 120/13; 2. informovat vládu do 31. 12. 2013 o plnění těchto opatření.
179/13	13. 3. 2013	126/13	12/02	Vláda doporučuje ministru pro místní rozvoj: 1. zohlednit výstupy z KZ při přípravě jednotného metodického prostředí pro příští programové období 2014–2020; 2. pokračovat v realizaci přijatých opatření uvedených ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 126/13.
56/13	23. 1. 2013	1238/12	11/37	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy zajistit: 1. dokončení realizace programů č. 233 310 – <i>Rozvoj a obnova materiálně technické základny Univerzity Karlovy v Praze</i> a č. 233 340 – <i>Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol</i> , a to v souladu se schválenými dokumentačními programy; 2. realizaci navržených opatření v souladu se zásadami navazujících programů veřejných vysokých škol.
55/13	23. 1. 2013	1235/12	11/31	Vláda ukládá ministru dopravy zabezpečit realizaci opatření státní organizace Správa železniční dopravní cesty uvedených ve stanovisku ke KZ obsaženém v části IV. materiálu vlády čj. 1235/12.
54/13	23. 1. 2013	1324/12	12/06	Vláda ukládá: 1. ministru pro místní rozvoj zohlednit výstupy z KZ při přípravě jednotného metodického prostředí pro příští programové období let 2014 až 2020; 2. ministru financí zohlednit výsledky z KZ v rámci svých činností a působnosti v oblasti strukturálních fondů a <i>Fondu soudržnosti EU</i> . Vláda doporučuje předsedovi Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy seznámit se s materiálem vlády čj. 1324/12 a dodržovat nastavené postupy a lhůty při realizaci <i>Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Čechy</i> a do 31. 5. 2013 informovat ministra pro místní rozvoj o výsledku realizace přijatých opatření.

Příloha č. 5 k výroční zprávě NKÚ za rok 2013

Seznam použitých zkratk

ADIS	<i>Automatizovaný daňový informační systém</i>
AV ČR	Akademie věd České republiky
BRH	Spolkový účetní dvůr Německa (Bundesrechnungshof)
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČP	Česká pošta, s. p.
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DPH	Daň z přidané hodnoty
EDS/SMVS	<i>Evidenční dotační systém / správa majetku ve vlastnictví státu</i>
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
EÚD	Evropský účetní dvůr
EUROSAI	Evropská organizace nejvyšších kontrolních institucí
FN	Fakultní nemocnice
GFŘ	Generální finanční ředitelství
GŘ ŘSD	Generální ředitelství Ředitelství silnic a dálnic ČR
HGP	<i>Housing Guaranty Program</i>
ICT	Informační a komunikační technologie
IISSP	<i>Integrovaný informační systém Státní pokladny</i>
INTOSAI	Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí
ISSAI	Mezinárodní standardy nejvyšších kontrolních institucí (International Standards of Supreme Audit Institutions)
JŘBÚ	Jednací řízení bez uveřejnění
KA	Kontrolní akce
Kč	Česká koruna
KV	Kontrolní výbor PS PČR
KZ	Kontrolní závěr
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury

MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUFIS	Municipální finanční společnost a.s.
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATO	Organizace Severoatlantické smlouvy (North Atlantic Treaty Organization)
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NSP	Národní soustava povolání
OP LZZ	Operační program <i>Lidské zdroje a zaměstnanost</i>
OP VaVpl	Operační program <i>Výzkum a vývoj pro inovace</i>
OPPS ČR-PR	<i>Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika</i>
OPTP	Operační program <i>Technická pomoc</i>
OSFA	<i>Operace státních finančních aktiv</i>
OSS	Organizační složka státu
PAP	Pomocný analytický přehled
PS PČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
RPP	Registr práv a povinností
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic ČR
SAI	Nejvyšší kontrolní instituce (Supreme Audit Institution)
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SR	Státní rozpočet
SVZ	Systém výkonového zpoplatnění
SZR	Správa základních registrů
SZÚ	Státní závěrečný účet
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚP	Úřad práce (úřady práce)
USD	Americký dolar
ÚV ČR	Úřad vlády České republiky
VPS	<i>Všeobecná pokladní správa</i>

**Vydal Nejvyšší kontrolní úřad
v roce 2014**

